EUROBANK
Cyprus

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

EUROBANK
Cyprus

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, *Τετάρτη 23 Αυγούστου 2023 • Ετος 9ο • Αρ. φύλλου 455* | Εβδομαδιαία Οικονομική και Πολιτική Εφημερίδα | www.kathimerini.com.cy/financial | Τιμή: €2,00

Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΡΕΒΑΝΣ ΤΟΥ ΧΟΛΙΓΟΥΝΤ

Η «Μπάρμπι» σπάει τα ταμεία

Η «Μπάρμπι» διέψευσε για άλλη μια φορά έναν επίμονο μύθο του Χόλιγουντ: ότι οι ταινίες που γίνονται από γυναίκες, με γυναίκες στους πρωταγωνιστικούς ρόλους και απευθύνονται σε γυναίκες, έχουν περιορισμένη απήχηση. Μέσα στις πρώτες 17 ημέρες από την πρεμιέρα της η ταινία απέφερε στα στούντιο της Warner Bros πέραν του 1 δισ. δολάρια. **Σελ. 12**

ΑΣΦΑΛΕΣ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ

Βλέπουν ράλι της τιμής του χρυσού

Προς ιστορικό υψηλό κατευθύνονται το 2024 οι τιμές του χρυσού, όσο οι ανησυχίες για ύφεση θα αναδεικνύουν τον ρόλο του ως ασφαλούς επενδυτικού καταφυγίου. Σήμερα, η τιμή του χρυσού κινείται στα 1.920 δολ. ανά ουγγιά, αλλά σύμφωνα με εκτιμήσεις στα τέλη του έτους θα έχει ανέλθει σε 2.100 δολ. και τέλη 2024 σε 2.500 δολ. ανά ουγγία. **Σελ. 12**

ΛΟΓΩ ΤΙΜΗΣ ΖΑΧΑΡΗΣ-ΚΑΚΑΟΥ

«Πικρίζουν» οι σοκολάτες

Υψηλή κερδοφορία είχαν τα τελευταία χρόνια οι μεγάλες σοκολατοποιίες, λόγω της ζήτησης της ακριβής σοκολάτας και του κακάου. Σήμερα οι τιμές ζάχαρης και κακάου ανέβηκαν στα ύψη και οι εταιρείες προσπαθούν να μετακυλήσουν το κόστος στους καταναλωτές. Ωστόσο, οι τελευταίοι λόγω του κόστους ζωής περικόπτουν δαπάνες και μειώνουν τις σοκολάτες. **Σελ. 11**

Δείκτης & Ογκος του ΧΑΚ

Βάζει πλώρη για Κύπρο το φυσικό αέριο

Τελευταίες δοκιμές στο πλοίο ΕΤΥΦΑ Προμηθέας για μετατροπή του σε πλωτή μονάδα - Παραδίδεται τον Οκτώβριο

Θετικά είναι τα μηνύματα με την κατασκευή του LNG Terminal και την έλευση του Φυσικού Αερίου στην Κύπρο. Οι εργασίες μετατροπής του πλοίου ΕΤΥΦΑ Προμηθέας σε πλωτή μονάδα επαναεροποίησης και αποθήκευσης υγροποιημένου Φυσικού Αερίου ολοκληρώνονται. Ηδη η ανάδοχος κοινοπραξία ενημέρωσε ότι οι τελευταίες δοκιμές του πλοίου αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τις 24 μέχρι τις 31 Αυγούστου με τον απόπλου του σκάφους να αναμένεται από το ναυπηγείο της Σαγκάης στα μέσα του Σεπτέμβριου και με εκτιμώμενη ημερομηνία παράδοσης στην Κυπριακή Δημοκρατία τα μέσα Οκτωβρίου 2023. Πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι κατά τις πρώτες δοκιμές ανοιχτής θαλάσσης διαπιστώθηκαν σοβαρά προβλήματα σε ζωτικής σημασίας συστήματα πλοήγησης και ασφάλειας με τον εργολάβο να διαβεβαιώνει ότι η εταιρεία COSCO, η οποία ανάλαβε τις εργασίες μετατροπής του πλοίου στο ναυπηγείο στην Σαγκάη, εργάζεται πυρετωδώς προς επιδιόρθωσή τους. Στο μεταξύ συνεχίζονται με εντατικό ρυθμό οι εργασίες σε ξηρά και θάλασσα στο Βασιλικό. Πληροφορίες της εφημερίδας αναφέρουν ότι ο εργολάβος κατέθεσε αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα παράδοσης του έργου στην ολότητά του την 23η Ιουλίου 2024. **Σελ. 5**

Μεγαλώνει το μέτωπο για αντικατάσταση του δολαρίου

Η Σαουδική Αραβία έχει μειώσει την έκθεσή της σε ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων ετών. Η έκθεση του βασιλείου στους αμερικανικούς τίτλους έχει περιοριστεί στα 108 δισ. δολ., έχοντας μειωθεί κατά 41% από τις αρχές του 2020. Τον Ιούνιο τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα πούλησαν αμερικανικό χρέος ύψους 4 δισ. δολ. και η Κίνα 11,3 δισ. Μερίδα χωρών φιλοδοξεί στη θέσπιση νομίσματος που θα μπορεί να αντικαταστήσει το δολάριο σε μεγάλο μέρος του διεθνούς εμπορίου. Οι χώρες αυτές είναι γνωστές με το ακρωνύμιο BRICS, επινόηση του Τζιμ Ο' Νιλ από το 2001, όταν ήταν κορυφαίος οικονομολόγος της Goldman Sachs, από τα αρχικά τους, Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα και Νότιος Αφρική. Στη συνεδρίαση της ομάδας BRICS, που βρίσκεται σε εξέλιξη, 40 χώρες του «παγκόσμιου Νότου» έχουν εκφράσει έμμεσα ή άμεσα την επιθυμία να προσχωρήσουν σε αυτήν την ετερόκλητη συμμαχία. **Σελ. 10**

Πηγή πληθωριστικών πιέσεων στην Ευρώπη ο τουρισμός

Πηγή προβληματισμού για την ΕΚΤ αποτελεί πλέον ο τουρισμός, μολονότι συνεισφέρει περίπου το 4% του ΑΕΠ της Ε.Ε. και έμμεσα στηρίζει ένα 10% ακόμη, ενισχύοντας τις αντοχές των ευρωπαϊκών οικονομιών. Οπως προκύπτει, όμως, από ρεπορτάζ των Financial Times, οι αυξήσεις των τιμών σε όλο το φάσμα των τουριστικών υπηρεσιών τροφοδοτούν επιθετικά τον πληθωρισμό που παρά τη μερική αποκλιμάκωσή του, τον Ιούλιο ήταν 5,6% και υπερέβαινε σαφώς τον στόχο της ΕΚΤ για 2%. **Σελ. 9**

Σημαντικά μέτρα για καταπολέμηση του ξεπλύματος πήρε η Κύπρος

Διαπιστώσεις Αρχής Τραπεζών

Η Κύπρος έχει πάρει σημαντικά μέτρα για την καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος διαπιστώνει σε έκθεσή της η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών. Ταυτόχρονα επισημαίνει ότι η συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών με τις εποπτικές αρχές βελτιώνεται. Αναφέρει ακόμα ότι το πλαίσιο συνεργασίας περιλαμβάνει και τα «κολέγια» και ότι στην Κύπρο λειτουργούν σήμερα πλήρως 229. **Σελ. 3**

Στο 2,4% έπεσε ο πληθωρισμός τον Αύγουστο

Μείωση 5,2% σε εφτά μήνες

Μείωση κατά 5,2% κατέγραψε ο πληθωρισμός στην Κύπρο μέσα σε εφτά μήνες. Από το 7,6% που ήταν τον Δεκέμβριο του 2022, έπεσε στο 2,4%. Σύμφωνα με τη Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία την υψηλότερη συμβολή στη μείωση του ετήσιου ρυθμού πληθωρισμού της Ζώνης του Ευρώ είχαν ο τομέας των υπηρεσιών, των τροφίμων, του αλκοόλ και του καπνού. **Σελ. 4**

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΜΕΤΡΗΣΗ

Φθάνει στο τέλος της η εποχή τηλεργασίας

Οταν ακόμη και η Zoom, ο κολοσσός βιντεοδιασκέψεων καλεί τους υπαλλήλους της να επιστρέψουν στο γραφείο -τουλάχιστον δύο ημέρες την εβδομάδα-, καταλαβαίνεις ότι η εποχή της τηλεργασίας φθάνει στο τέλος της. Οι επιχειρήσεις καλούν τους εργαζομένους να επιστρέψουν στο γραφείο και ο βασικός λόγος είναι η μείωση της παραγωγικότητας. **Σελ. 12**

ΕΛΛΑΔΑ

Η πράσινη μετάβαση απαιτεί 165 δισ. ευρώ

Ιδιαίτερα φιλόδοξοι είναι οι στόχοι της Ελλάδας για την ενεργειακή μετάβαση της οικονομίας, όπως αποτυπώνονται στο αναθεωρημένο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ). Η επίτευξή τους θα κριθεί από τις δημοσιονομικές δυνατότητες στήριξης επενδύσεων και καταναλωτικών δαπανών ύψους 164,9 δισ. ευρώ που απαιτούνται έως το 2030. **Σελ. 16**

ΤΑΡΑΖΟΥΝ ΤΑ ΝΕΡΑ ΣΤΗ ΜΟΔΑ

Ντιλ 8,5 δισ. δολαρίων στα είδη πολυτελείας

Μια συμφωνία-μαμούθ ταράζει τα νερά στη μόδα. Ο αμερικανικός όμιλος ειδών πολυτελείας Tapestry -μητρική του οίκου μόδας Coach- εξαγόρασε την Capri Holdings, ιδιοκτήτρια μεταξύ άλλων των Versace και Michael Kors, έναντι 8,5 δισ. δολ. Πρόκειται για νέα προσπάθεια δημιουργίας ενός αμερικανικού αντίπαλου δέους στους ευρωπαϊκούς κολοσσούς. **Σελ. 11**

5 291296 000378

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Μια δύσκολη συζήτηση

Η πανδημία του κορωνοϊού που επέβαλε το κλείσιμο των οικονομιών, μετατράπηκε σε οικονομική κρίση που έφερε ελλείψεις και ακρίβεια. Τα απομεινάρια αυτής της κατάστασης είναι μια άνευ προηγουμένου κρίση αγοραστικής δύναμης η οποία εντείνει τις κοινωνικές ανισότητες. Η συγκυρία όμως δεν ήταν για όλους αρνητική καθώς συγκεκριμένες εταιρείες εκμεταλλευόμενες την κατάσταση πέτυχαν σημαντικά κέρδη γεμίζοντας τις τσέπες των μετόχων και διευθυντών τους. Αυτό παρατηρήθηκε έντονα το προηγούμενο διάστημα στους παγκόσμιους κολοσσούς, ενέργειες που πραγματοποίησαν κέρδη-μαμούθ εκμεταλλευόμενοι πλήρως την συγκυρία. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της Shell η οποία κατά το πρώτο τρίμηνο του 2023 κι ενώ οι τιμές της ενέργειας συνέχιζαν να κινούνται πτωτικά ανακοίνωσε τριμηνιαία κέρδη ύψους 10 δισ. δολάρια και πλήρωσε στους μετόχους της συνολικά 6 δισ. δολάρια σε μέρισμα.

Αυτά τα κέρδη είναι προφανώς μη αναμενόμενα, δεν σχετίζονται με αυξημένες δαπάνες και δεν αποτελούν αντικείμενο αναγκαίων λειτουργικών επενδύσεων για την ομαλή συνέχιση των δραστηριοτήτων τους ή την υλοποίηση των αναπτυξιακών τους σχεδιασμών. Και εδώ ακριβώς είναι που εγείρεται ένα θέμα οικονομική δικαιοσύνης που θέτει τη συζήτηση έτσι ώστε αυτά τα κέρδη να κατευθυνθούν προς εκείνους που σήμερα βιώνουν την ανασφάλεια και την ανέχεια σε αντίθεση με τους μετόχους και διευθυντές αυτών των επιχειρήσεων.

Η αναγνώριση του ηθικού ζητήματος μέχρι την υλοποίηση ενός σχεδίου δράσης με τρόπο που να το αντιμετωπίζει αποτελεσματικά αποτελεί μια τεράστια συζήτηση που είτε γίνεται αποσπασματικά είτε δεν γίνεται καθόλου. Πιθανή απόφαση αναπόφευκτα οδηγεί στην ανάγκη εφαρμογής ενός πλέγματος φορολογικών στρατηγικών που θα καλύπτει όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Εν συνεχεία, τα κράτη-μέλη θα πρέπει να εφαρμόσουν με αποφασιστικότητα όλες τις ρυθμίσεις και εκεί όπου κρίνουν αναγκαίο να ασκούν διακριτική ευχέρεια.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι η συζήτηση αφορά στην εφάπαξ φορολόγηση των υπερκερδών χρησιμοποιώντας ως έτος βάσης το 2022. Μια πιθανή φόρμουλα που έχει συζητηθεί αφορά στην φορολόγηση των κερδών που ξεπερνούν σε ποσοστό το 10% του μέσου όρου κερδών των τελευταίων πέντε χρόνων, δηλαδή τις οικονομικές χρήσεις 2018-2022. Επί αυτών των κερδών η εισήγηση που είχε διατυπωθεί ήταν να φορολογηθούν στον ψηλότερο συντελεστή που επιβάλλει η φορολόγηση φυσικών προσώπων. Η επιπλέον φορολογία θα μπορεί να δρομολογηθεί προς δύο κατευθύνσεις. Να στηριχθούν τα νοικοκυριά που έχουν πληγεί περισσότερο από την κρίση και να γίνουν επενδύσεις που θα φέρουν τους στόχους της πράσινης μετάβασης ένα βήμα πιο κοντά.

Πολλές ευρωπαϊκές κυβερνήσεις όχι με ανώδυνο τρόπο επέλεξαν να εφαρμόσουν το συγκεκριμένο μέτρο το οποίο αφενός ισοσκελίζει τους προϋπολογισμούς τους, αφετέρου μειώνει την κοινωνική κατακραυγή σε μια ιδιαίτερα δύσκολη για τα νοικοκυριά συγκυρία. Στην Κύπρο, η συζήτηση ακόμη βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο. Στο επίκεντρο προφανώς βρίσκονται οι τράπεζες που η νομισματική πολιτική της Φρανκφούρτης τούς έχει παραγάγει σημαντική κερδοφορία. Το θέμα δεν είναι καθόλου εύκολο ενώ υπάρχουν και πολλές ευαισθησίες εκατέρωθεν των στρατοπέδων, οι οποίες θα δώσουν πολιτικές αντιπαραθέσεις. Το βάρος πέφτει στους ώμους του υπουργού Οικονομικών, ο οποίος εφόσον έχει την πρόθεση να προχωρήσει θα πρέπει να ξεπεράσει μεταξύ άλλων τον σκόπελο της κυβερνητικής συνοχής σε επίπεδο κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας, αφού στο κυβερνητικό στρατόπεδο υπάρχουν αντίθετες δυνάμεις. Δεν θα πρέπει επίσης να αγνοηθεί η περίπτωση της Ιταλίας, η οποία ενώ αρχικά πρόβαλε ανάλογη πρόθεση στο τέλος οδηγήθηκε σε άτακτη οπισθοχώρηση.

μπλε
Πρόγραμμα Επιβράβευσης Καρτών
Έχεις κάρτα της Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις άμεση επιστροφή χρημάτων!
Κατέβασε το Mple Rewards app τώρα!
Google play App Store
Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΣΧΟΛΙΟ / *Του* **ΑΝΤΡΕΑ ΡΙΡΗ**

Πάμε Φέγγαρο

Ο φίλος μου ο Τραχωνίτης τζ' ο φίλος μου ο Μουμτζής σπαμάρουν μας κάθε καλοτζαίριν με το μήνυμαν «ελάτε Φέγγαρο». Τζαι καλά κάμνουν. Τζαι όσοι/ες εν ακούν, εν τζείνοι/ες που χάνουν. Η επιπλέον ειρωνεία με τον φετινό Φέγγαρο ήταν ότι όσον οι Μουμτζής τζαι Τραχωνίτης ελαλούσαν μας να πάμεν Φέγγαρον, μια μεγάλη μερίδα της κυπριακής σοσιαλμιντιακής σφαίρας έσσιζεν πανιά, το 2023, για την Άννα Βίσση η τζαι το αν πρέπει να παίξει ή όι στο Ηρώδειον. Νομίζω εν είδα πλάσμαν που όσ@s εσπαταλούσαν τόσην ενέργειαν τζαι πάθος σε μιαν που τες πιο ανούσιες συζητήσεις που θυμούμαι στα κυπριακά ΜΚΔ την τελευταία δεκαετία, να επάτησεν πόδι στον φετινό Φέγγαρο. Αλλά είπαμεν, τζείνοι/ες χάνουν. Εν ηξέρω πότε εν να ξαναδούμε σε σκηνή κυπριακού φεστιβάλ το performance που μας εχαρίσαν οι The Last Internationale, την ενέργεια που εφκάλαν οι Genn, το ασταμάτητο πάνω-κάτω με τες παραδοσιακές μελωδίες των Thrax Punks, τα διακοινοτικά grooves των Island Seeds τζαι τόσα άλλα.

Φέτος ειδικά, πρέπει να υπογραμμιστεί τζαι τούτον: το lineup του Φέγγαρου είσεν ενεργή συμμετοχή που σημαντικόν αριθμόν Τουρκοκύπριων μουσικών. Τούτον είσεν τον αντίστοιχον αντίκτυπον τζαι στους θεατές. Η παρουσία τόσων Τουρκοκύπριων στο κοινό του Φέγγαρου ήταν μια ευχάριστη νότα, σε τούντην παρατεταμένην εποχή κανονικοποίησης της διχοτόμησης που ζούμεν.

Υπήρχαν τζαι αρνητικά προφανώς. Κάποιες μπάντες μάλλον εν είχαν θέση στο φεστιβάλ. Τζαι ενδεχομένως να αξίζει τον κόπο να γίνουν δεύτερες σκέψεις για μονοήμερα εισιτήρια, καθώς αρκετός κόσμος συνεχίζει να θεωρεί υπερβολική την τιμή αν η επιλογή εν μόνο μια μέρα στον Φέγγαρο. Τα θετικά όμως εν πολλά παραπάνω που τα αρνητικά. Τζαι ο Φέγγαρος παραμένει μακράν το καλύττερο μουσικό φεστιβάλ στο ξερονήσι μας. «Ελάτε Φέγγαρο», λοιπόν. Τζαι του χρόνου!

Εν ηξέρω πότε εν να ξαναδούμε σε σκηνή κυπριακού φεστιβάλ το performance που μας εχαρίσαν οι The Last Internationale, την ενέργεια που εφκάλαν οι Genn, το ασταμάτητο πάνω-κάτω με τες παραδοσιακές μελωδίες των Thrax Punks, τα διακοινοτικά grooves των Island Seeds τζαι τόσα άλλα.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Επιμέλεια: **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ**

Εκθεση «Νοητική Γεωγραφία – Αστερισμοί» του Θεόδουλου Γρηγορίου

Το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης-MNAC Βουκουρεστίου (Ρουμανία) έχει προσκαλέσει τον καλλιτέχνη Θεόδουλο Γρηγορίου να αναπτύξει μια ατομική έκθεση που εντάχτηκε στη θερινή περίοδο του μουσείου, με τίτλο «Νοητική Γεωγραφία – Αστερισμοί». Η πρόταση του καλλιτέχνη έχει τη μορφή μιας in situ εγκατάστασης, αναδεικνύοντας την πολυετή έρευνά του καλλιτέχνη σε θέματα όπως η οικολογία, η κυτταροειδής δομή και οι διαδικασίες της διαστρωμάτωσης της εικόνας - τόσο με την έννοια της παρατηρούμενης και ανακατασκευασμένης γεωλογίας, όσο και της διαρκώς μεταβαλλόμενης ταυτότητας και της καταγραφής της.

Ανατρέχοντας στις διαφορετικές επίστρωσεις της καλλιτεχνικής του έρευνας (η οποία παρουσιάστηκε στην Μπιενάλε της Βενετίας το 1997, στο Μουσείο του Λούβρου το 2008-2009 ή στην παρέμβαση του 2016 στην Place du Louvre, για να αναφέρουμε μόνο μερικά), το έργο του Θεόδουλου για το MNAC έχει έναν αναδρομικό χαρακτήρα που διευρύνεται με τη συνεχιζόμενη συνάφεια της προσέγγισής του στο σήμερα. Ως εκ τούτου, δεν πρόκειται μόνο για μια πολύ πυκνή παρουσίαση μιας πρακτικής που ανήκει σε έναν από τους καθιερωμένους Κύπριους καλλιτέχνες που απολαμβάνει διεθνούς αναγνώρισης, αλλά και για μια ευκαιρία να αναδειχθούν οι ενίοτε κρυφές συνδέσεις ενός ευρύτερου, κοινού πολιτιστικού χώρου, διεθνούς σημασίας. Καθρεφτίζοντας διαστρωματώσεις μνήμης και ιστορίας, η εγκατάσταση του στοχεύει σε ερωτήματα που αφορούν μια οικουμενική κληρονομιά και την επιβίωσή της μέσω της μνήμης και των οπτικών στοιχείων που αναδύονται από μια ολοένα και περισσότερο εικονοκεντρική κουλτούρα, σε μια εποχή που ορίζεται από πολλαπλές κρίσεις - και η απάντησή του διαμορφώνεται μέσω μιας συγκεκριμένης ποιητικής και συμβολικής ανάγκης μετατροπής των συλλογικών και υπαρξιακών ερωτημάτων του ανθρωπου σε οπτική γλώσσα. Αντιπαραθέτει αρχέγονα με ηλεκτρονικά μέσα, υλικά και δομές με ιστορικές καταβολές αλλά και άυλα στοιχεία ικανά να μεταμορφώσουν και να δώσουν ένα νέο νόημα στα πρωτογενή υλικά και μέσα.

Πρόκειται για μία συνδιοργάνωση μεταξύ του Εθνικου Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης-MNAC Βουκουρεστίου και του Τμήματος Νεότερου και Σύγχρονου Πολιτισμού του Υφυπουργείου Πολιτισμού της Κύπρου και με την υποστήριξη to Iron Mountain.

Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης - MNAC Βουκουρεστίου. Διάρκεια έως 1 Οκτωβρίου 2023.

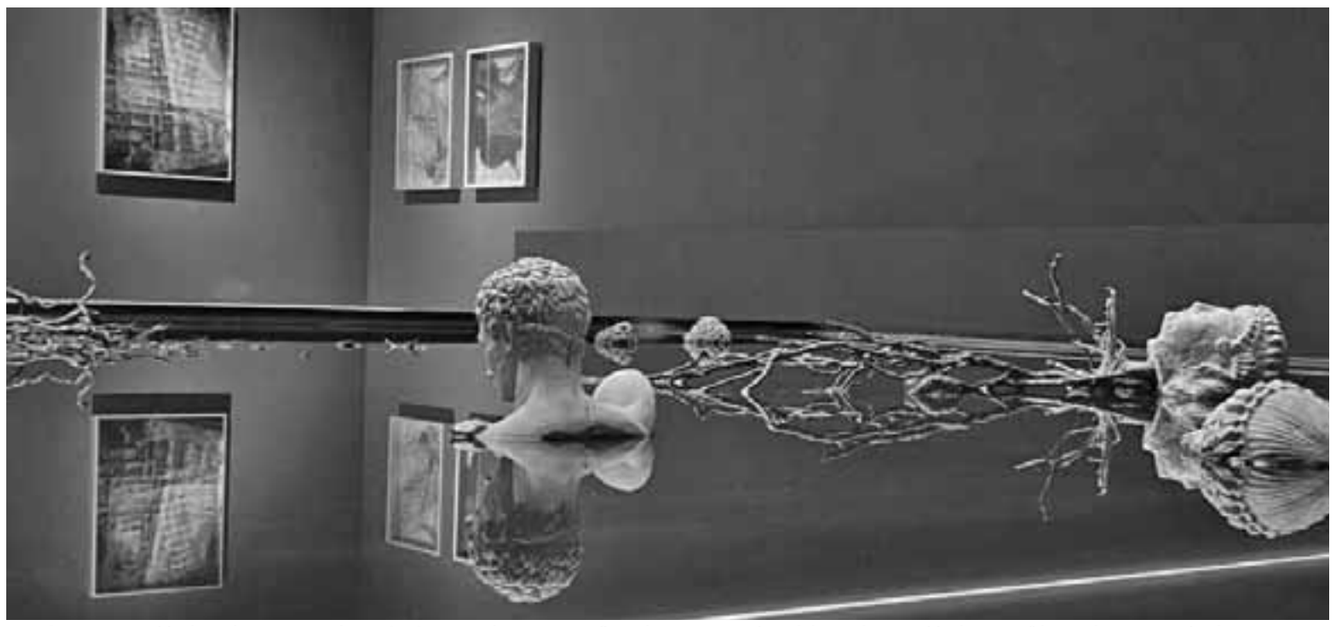

Η πρόταση του καλλιτέχνη έχει τη μορφή μιας in situ εγκατάστασης, αναδεικνύοντας την πολυετή έρευνά του καλλιτέχνη σε θέματα όπως η οικολογία, η κυτταροειδής δομή και οι διαδικασίες της διαστρωμάτωσης της εικόνας

Δέσποινα Χαριτωνίδη «Απολιθώματα ενός μελλοντικού ονείρου»

Για το ART-O-RAMA, η Δέσποινα Χαριτωνίδη παρουσιάζει μια σειρά από γλυπτά που τονίζουν την κυριαρχία των αρχέγονων φυσικών υλικών που χρησιμοποιούνται σε εργοτάξια αστικών κατασκευών. Η τάση της να μελετά τις ιδιότητες αυτών των υλικών τονίζει μια οικεία περιέργεια για τη δημιουργία τεχνητών και χρονικών γεωλογικών χαρτογραφιών. Σκορπισμένα μέσα στον χώρο είναι σιδερένιοι ράβδοι, που φυτρώνουν από το έδαφος και ανθίζουν σε σκουριασμένα κοχύλια. Στο κέντρο του χώρου βρίσκεται ένας διαβρωμένος κυβόλιθος από πορομπετόν που μοιάζει με λευκασμένο κοράλλι.

Σε πρώτο πλάνο, ένα ανάγλυφο δίπτυχο τοίχου υποδηλώνει την αποτυπωμένη διάβρωση που προκαλείται από τα χημικά πειράματα της Χαριτωνίδη για τη συμπίεση του χρόνου. Με ιδιότητες που προέρχονται από τον πυρήνα της γης, τα έργα γίνονται μια μεταφορά των προσπαθειών μας να συμφιλιώσουμε την ανθρώπινη παρέμβαση με την οικολογία μας. Η Χαριτωνίδη, συμπιέζοντας δύο χιλιάδες χρόνια φυσικής παρακμής σε είκοσι ώρες, προσομοιώνοντας το πέρασμα του χρόνου, προκαλεί τη βαρβαρότητα και τον ναρκισσισμό του αστικού εξευγενισμού μας και τη συνακόλουθη ριζική περιβαλλοντική υποβάθμιση της εποχής μας.

Το art fair εγκαινιάζεται στις 31 του Αυγούστου από τις 5:00 έως τις 10:00 μ.μ. και θα συνεχίσει έως τις 3 του Σεπτέμβρη 2:00 μέχρι τις 7:00 μ.μ. καθημερινά.

Με ιδιότητες που προέρχονται από τον πυρήνα της γης, τα έργα γίνονται μια μεταφορά των προσπαθειών μας να συμφιλιώσουμε την ανθρώπινη παρέμβαση με την οικολογία μας.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ**

kouroupakisa@kathimerini.com.cy

«The Italian Tenors»

Μετά την επιτυχία των συναυλιών τους σε Λευκωσία και Λεμεσό το 2021, οι The Italian Tenors, με τη συνοδεία τεσσάρων μουσικών, συμπεριλαμβάνουν στη φετινή τους καλοκαιρινή περιοδεία και την Κύπρο για συναυλίες σε δύο από τα πιο ατμοσφαιρικά αμφιθέατρα του νησιού. Οι Evans Tonon, Luca Sala και Sabino Gaita, τρεις από τους καλύτερους Ιταλούς τενόρους της νέας γενιάς, δημιούργησαν το φωνητικό τρίο «The Italian Tenors» με ρεπερτόριο που συνδυάζει την κλασσική μουσική με δημοφιλή ιταλικά και διεθνή ποπ τραγούδια σε δικές τους πρωτότυπες διασκευές. Οι συναυλίες τους επιφυλάσσουν πάντα συναρπαστικές στιγμές για το κοινό καθώς οι τρεις Ιταλοί Τενόροι επιδιώκουν την επαφή μαζί του με χιούμορ, τρυφερότητα αλλά και έντονη ενέργεια που σε συνδυασμό με τις κρυστάλλινες φωνές τους δημιουργούν μια υπέροχη δυναμική και έκρηξη συναισθημάτων με άρωμα ιταλικής γοητείας.

Συναυλίες στην Κύπρο: 31 Αυγούστου, Σκαλί Αγλαντζιάς, Λευκωσία και 2 Σεπτεμβρίου, Αρχαίο Θέατρο Κουρίου, Λεμεσός, ώρα έναρξης: 9:00 μ.μ. Εισιτήρια www.soldoutticketbox.com.

Akamantis | Head and Hand

Το εικαστικό έργο Akamantis | Head and Hand της Κυριακής Κώστα σχεδιάζει περίπατους στην Πόλη Χρυσοχους και στην ευρύτερη περιοχή του Ακάμα. Με αφετηρία τους χώρους και τις θεματικές των εκθέσεων και σταθμούς σε σημεία θέασης-κλειδιά για το εικαστικό προτζεκτ, η διαδρομή θα ακολουθήσει τα υπόγεια ρέματα των πέντε ποταμών που χύνονται στον κόλπο Χρυσοχους. Μέσα από την περιδιάβαση αυτή προκύπτει μια νέα ανάγνωση για την περιοχή με κεντρικά σημεία αναφοράς την ιστορία, τους μύθους, το νερό και την οικολογία. Δημιουργώντας νέους συσχετισμούς με τον τόπο και τις ιστορίες του, η περιήγηση στοχεύει στην εμπλοκή της κοινότητας στην ερευνητική διαδικασία και τη δημιουργία ενός δικτύου μεταξύ των κατοίκων και των επισκεπτών που θα στρέψει τα βλέμματα στον σημαντικό ρόλο του ανθρώπου ως μέλος πλέον της βιοτικής κοινότητας του τόπου. Στην ερευνητική ομάδα είναι ο δήμαρχος Πόλης Χρυσοχους Γιώτης Παπαχριστοφή, ο λαϊκός καλλιτέχνης Αντρέας Μοδιτης, η εκπαιδευτικός και ποιήτρια Κυριακή Δράκου, ο ιστορικός Σωφρονης Λαζάρου, ο πρώην φύλακας του μουσείου Αντρέας Συμεωνίδης και ο δάσκαλος Γιώργος Γεωργίου.

Παρασκευή 25 Αυγούστου, ώρα 5:00 μ.μ. Ξενοδοχείο Ανασσα, 6:00 μ.μ. Τοπικό Αρχαιολογικό Μουσείο Μαριον-Αρσινοη, 7:15 μ.μ. Δημαρχείο Πόλεως Χρυσοχούς. Τηλεφωνική κράτηση: 26322955, 26321321 η στο email: costakyriaki@gmail.com.

Οι The Italian Tenors, με τη συνοδεία τεσσάρων μουσικών, συμπεριλαμβάνουν στη φετινή τους καλοκαιρινή περιοδεία και την Κύπρο για συναυλίες στο Σκαλί Αγλαντζιάς στη Λευκωσία και στο Αρχαίο Θέατρο Κουρίου στη Λεμεσό.

Νύχτες Καλοκαιριού 2023

Με «Μουσικό Ταξίδι» από το μουσικό σχήμα «Ονειρόδρομοι» με ελαφρολαϊκά, λαϊκά και ρεμπέτικα τραγούδια συνεχίζουν οι Νύχτες Καλοκαιριού 2023 στο αμφιθέατρο της Πλατείας Ελευθερίας. Τριμελές Μουσικό Σχήμα με τους Πέτρο Πέτρου στο τραγούδι, την Μαριλένα Πέτρου, φωνή και κιθάρα και το Γιάννο Ιωάννου, φωνή και μπουζούκι. Η είσοδος στις εκδηλώσεις είναι ελεύθερη.

Παρασκευή 25 Αυγούστου, ώρα 8:30 μ.μ. Πληροφορίες: www.nicosia.org.cy.

Συνεχίζονται οι παραστάσεις της κωμωδίας «Ο Τσέτσε» του Λουίτζι Πιραντέλλο, που ανεβαίνει σε πρωτότυπη μετάφραση της Τερέζας Ευριπίδου, σε σκηνοθεσία Μαρίας Μανναρίδου-Καρσερά.

«Ο Τσέτσε» του Πιραντέλλο

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Πολιτιστικής Αποκέντρωσης του υφυπουργείου Πολιτισμού συνεχίζονται οι παραστάσεις της κωμωδίας «Ο Τσέτσε» του Λουίτζι Πιραντέλλο, που ανεβαίνει σε πρωτότυπη μετάφραση της Τερέζας Ευριπίδου, σε σκηνοθεσία Μαρίας Μανναρίδου-Καρσερά. Ο Τσέτσε προκειμένου να κερδίσει την εύνοια μιας όμορφης γυναίκας και ταυτόχρονα τον θαυμασμό των φίλων του, δίνει στην πρώτη τρεις επιταγές, τις οποίες βέβαια δεν επιθυμεί να αποχωριστεί για κανέναν λόγο... Ερμηνεύουν οι ηθοποιοί: Βασίλης Παφίτης, Δημήτρης Αντωνίου και Σαββίνα Γεωργίου.

Πρεμιέρα στις 26 Αυγούστου στην Τάλα κάνει η κωμωδία «Η Κόμισσα της Φάμπρικας», μια παραγωγή της θεατρικής ομάδας του Πολυχώρου Εστία, των Κώστα Πρετεντέρη και Ασημάκη Γιαλαμά, σε σκηνοθεσία Άγι Παΐκου.

Επόμενες παραστάσεις Περιστερώνα, Δευτέρα 28 Αυγούστου στην πλατεία της εκκλησίας, ώρα 8:00 μ.μ. και στον Αγρό, την 1η Σεπτεμβρίου, ώρα 7:30 μ.μ. στο προαύλιο του Απεήτειου Γυμνασίου Αγρού. Επίσης, παραστάσεις θα δοθούν στο Θέατρο Χώρα, Κέντρο Τέχνης και Πολιτισμού Κοραή 1 (Πλατεία Αρχιεπισκοπής), στη Λευκωσία. Πληροφορίες τηλέφωνο 96147809.

Η Κόμισσα της Φάμπρικας

Πρεμιέρα στις 26 Αυγούστου στην Τάλα κάνει η κωμωδία «Η Κόμισσα της Φάμπρικας», μια παραγωγή της θεατρικής ομάδας του Πολυχώρου Εστία, των Κώστα Πρετεντέρη και Ασημάκη Γιαλαμά, σε σκηνοθεσία Άγι Παΐκου. Σε μια μεγάλη αυλή κατοικούν τρία ξαδέλφια με το ονοματεπώνυμο «Χρήστος Δελημάνης», τελείως αντίθετοι χαρακτήρες: ο πρώτος είναι ένας ιδεαλιστής αστυφύλακας, ο δεύτερος ένας σκληροπυρηνικός κομμουνιστής και ο τρίτος σεσημασμένος διαρρήκτης... Μετά από μια σειρά ξεκαρδιστικών παρεξηγήσεων, τα πράγματα καταλήγουν στο πολυπόθητο αίσιο τέλος. Παίζουν οι: Φάνη Πέτσα, Αλέξανδρος Μαρτίδης, Γιώργος Χατζηκυριάκος, Χριστίνα Γαβριηλίδου, Στέλιος Στυλιανού, Δέσποινα Χρυσάνθου, Δήμας Δημοσθένους, Μάριος Σαρπέτσας, Κατερίνα Σκουφάρη και η Έλενα Ευσταθίου.

Θα ακολουθήσουν παραστάσεις στις κοινότητες Αγίων Τριμυθιάς (28/8), Αλάμπρας (30/8) και Σπήλιων (8/9). Είσοδος ελεύθερη.

Φεστιβάλ ΑΝΤΙ-ΣΚΗΝΟ

Το 7ο Υπαίθριο Φεστιβάλ Θεάτρου και Παραστατικών Τεχνών ΑΝΤΙ-ΣΚΗΝΟ έρχεται, στην μεγαλύτερη του εκδοχή για ακόμη μία χρονιά στον Κάτω Πύργο Τυλληρίας από τις 24 έως τις 26 Αυγούστου. Το πρόγραμμα του φετινού Φεστιβάλ ΑΝΤΙ-ΣΚΗΝΟ καλεί μικρούς και μεγάλους να γίνουν ένα με τη φύση και την επιβλητική γαλήνη του απολαμβάνοντας τρεις μέρες γεμάτες θέατρο, μουσική, τέχνη, καλλιτεχνικές συζητήσεις και ευχάριστες συναντήσεις και γνωριμίες με καλλιτέχνες και ανθρώπους της πολιτιστικής ψυχαγωγικής βιομηχανίας. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει εργαστήρια για εφήβους και παιδιά, θεατρικές παραστάσεις, μουσικές βραδιές, περφόρμανς, παραστάσεις stand-up comedy και ποικίλες δραστηριότητες γνωριμίας καλλιτεχνών με τους επισκέπτες. Σημαντικές είναι οι δραστηριότητες που δίνουν βήμα σε νέους καλλιτέχνες. Για τη μετάβαση στον χώρο του Φεστιβάλ, στον Κάτω Πύργο Τυλληρίας υπάρχει πρόνοια για μεταφορά του κοινού από τη Λευκωσία με λεωφορεία από την πλατεία Σολωμού, την Πέμπτη και την Παρασκευή, στις 12:30 και στις 2:30 μ.μ., καθώς και από τον χώρο του Φεστιβάλ (Κάτω Πύργο) στη Λευκωσία την Κυριακή στις 6:00 π.μ. και τη Δευτέρα στις 4:15 και 6:00 π.μ. Κάτω Πύργος Τυλληρίας, Κοινοτικό Πάρκο, 24-26 Αυγούστου.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα https://linktr.ee/antiskinofestival ή καλέστε στο τηλέφωνο 97680073.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»
Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: Δημητρης Λοττιδης • Σύμβουλος Εκδοσης: Αλκης Ανδρεου
Διευθύντρια: Μαρινα Οικονομιδου • Υπεύθυνος Υλης: Αποστολος Κουρουπακης • Υπεύθυνος Ατελιέ: Παντελης Δαμιανου

Νικόλαου Σαριπόλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **Αλεξης Παπαχελας** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **Κωστης Φαφουτης - Νωτης Παπαδοπουλος**

Βελτιώνεται η συνεργασία κατά του ξεπλύματος

Από 18 σε 229 ο αριθμός των πλήρως λειτουργικών κολεγίων AML/CFT σύμφωνα με την EBA

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Η εποπτική συνεργασία για την καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος βελτιώνεται, διαπιστώνει η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EBA). Σύμφωνα με σχετικό ριπόρτ της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών οι κατευθυντήριες γραμμές (JC 2019 81) για τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών για τους σκοπούς της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 (AMLD) μεταξύ αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα δημοσιεύθηκαν από τις τρεις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές τον Δεκέμβριο του 2019. Όπως εξηγεί η Αρχή, οι κατευθυντήριες γραμμές καθορίζουν το πλαίσιο συνεργασίας, το οποίο περιλαμβάνει τα κολέγια για την καταπολέμηση της δραστηριοποίησης και την καταπολέμηση της καταπολέμησης του μαύρου χρήματος. Παράλληλα, υποδεικνύει πως, τα κολέγια είναι μόνιμες δομές που συγκεντρώνουν διάφορες αρμόδιες εποπτικές αρχές για την εποπτεία AML/CFT διασυνοριακού χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, το οποίο δραστηριοποιείται σε τουλάχιστον τρία κράτη-μέλη. Στόχος κατά την Αρχή, είναι να διασφαλιστεί ότι οι εποπτικές αρχές ανταλλάσσουν πληροφορίες έγκαιρα, και ότι συνεργάζονται για να επιτύχουν καλύτερα και πιο στοχευμένα εποπτικά αποτελέσματα στον αγώνα κατά του οικονομικού εγκλήματος.

Εξι «κολέγια» AML/CFT δημιουργήθηκαν στην Κύπρο το 2022, με τα τρία να αφορούν οργανισμό συλλογικών επενδύσεων ή διαχειριστή κεφαλαίων και τρία να σχετίζονται με τον κλάδο ασφαλειών ζωής.

Η EBA διαπίστωσε ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν λάβει σημαντικά μέτρα για την καταπολέμηση του ξεπλύματος και τα «κολέγια» έχουν φανεί χρήσιμα και αποτελεσματικά.

Το 2020 λειτουργούσαν πλήρως 18 «κολέγια» AML/CFT. Μέχρι τον Δεκέμβριο του 2022, ο αριθμός των πλήρως λειτουργικών «κολεγίων» αυξήθηκε σε 229. Το προσωπικό της Αρχής ενημερώθηκε επίσης για 54 επιπλέον κολέγια τα οποία δεν είχαν ακόμη πραγματοποιήσει τις πρώτες τους επαφές, αλλά θα τις πραγματοποιούσαν στη διάρκεια του 2023. Αναλυτικότερα, όπως περιγράφει η Αρχή, το 2022 το προσωπικό της παρακολούθησε ενεργά 16 από αυτά τα κολέγια και προχώρησε σε θεματική ανασκόπηση 10 κολεγίων επενδυτικών κεφαλαίων. Το προσωπικό της EBA συνέλεξε επίσης δεδομένα για όλα τα κολέγια AML/CFT για να τα αξιολογήσει σχετικά με τα κολέγια καταπολέμησης του οικονομικού εγκλήματος. Η EBA διαπίστωσε ότι οι αρμόδιες αρχές είχαν λάβει σημαντικά μέτρα για να δημιουργήσουν «κολέγια» καταπολέμησης ξεπλύματος μαύρου χρήματος.

Στην Κύπρο έξι το 2022

Το 2022, οι αρμόδιες αρχές ενημέρωσαν την EBA για τη σύσταση 105 νέων «κολεγίων» AML/CFT. Από αυτά τα 105 κολέγια, τα 35 ιδρύθηκαν σε σχέση με ένα πιστωτικό ίδρυμα, τα 18 ιδρύθηκαν σε σχέση με ίδρυμα πληρωμών ή ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος, 20 ιδρύθηκαν σε σχέση με οργανισμό συλλογικών επενδύσεων ή διαχειριστή κεφαλαίων, 12 ιδρύθηκαν σε σχέση με επιχείρηση επενδύσεων και 20 ιδρύθηκαν σε σχέση με τον κλάδο των ασφαλειών ζωής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάζει η EBA, έξι «κολέγια» AML/CFT δημιουργήθηκαν στην Κύπρο το 2022, με τα τρία να αφορούν οργανισμό συλλογικών επενδύσεων ή διαχειριστή κεφαλαίων και τρία να αφορούν στον κλάδο των ασφαλειών ζωής. Αφήνοντας στην άκρη τους τομείς βλέπουμε πως, στη Γαλλία υπάρχουν τα περισσότερα «κολέγια» ή καλύτερα, «δομές» (66 συνολικά). Ακολουθεί η Ιρλανδία με 34, η Γερμανία με 22, το Λουξεμβούργο επίσης με 22 και συμπληρώνει την πρώτη 5άδα το Βέλγιο με 14.

Βάζουν το λιθαράκι τους

Σύμφωνα με τη σύνοψη της Αρχής, το γεγονός ότι τα κολέγια AML/CFT θα κατοχυρωθούν στο νομοθετικό κείμενο «επιπέδου 1» στο μέλλον, όπως προτείνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην προτεινόμενη νομοθετική δέσμη για την καταπολέμηση της καταπολέμησης του ξεπλύματος μαύρου χρήματος, είναι ένα «σαφές μήνυμα» προς τις αρμόδιες αρχές ότι τα «κολέγια» AML/CFT είναι το κλειδί για μία σωστή συνεργασία μεταξύ των Αρχών. «Αυτό σημαίνει ότι οι επικεφαλής επόπτες και τα μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να επικεντρώνονται στην ενίσχυση της λειτουργίας των υφιστάμενων κολεγίων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι είναι πλήρως λειτουργικά και πληρούν τους στόχους τους», σχολιάζει σχετικά η EBA.

Συγχρόνως, όπως αναφέρεται στη σύνοψη του ριπόρτ, η EBA διαπίστωσε ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν λάβει σημαντικά μέτρα για την καταπολέμηση του ξεπλύματος και τα «κολέγια» έχουν φανεί χρήσιμα και αποτελεσματικά. Με βάση τα πορίσματα που παρουσιάζονται σε αυτή την έκθεση, τα σημεία δράσης που εγκρίθηκαν το 2022 παραμένουν σχετικά με την περίοδο 2023-2024 που ακολουθεί.

Η EBA υποδεικνύει πως, όταν το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα προσκαλείται σε «συνεδρίαση του κολεγίου», προτρέπεται να στέλνει εκ των προτέρων την παρουσίασή του και να τη μοιράζεται με τα άλλα μέλη, έτσι ώστε να υπάρχει χρόνος για ερωτήσεις πριν από την συνάντηση. Έτσι, θα γίνεται όπως περιγράφει, καλύτερα η διαδικασία.

Το ιστορικό

Η νομική βάση για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της εποπτείας της τρομοκρατίας μέσω «κολεγίων» («κολέγια AML/CFT») ορίζεται στο άρθρο 57α της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/8492 («AMLD»). Τα «κολέγια» AML/CFT, δηλαδή μόνιμες δομές για συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών που είναι υπεύθυνοι για την εποπτεία AML/CFT του ίδιου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, θα πρέπει να θεσπίζονται κάθε φορά που ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα δραστηριοποιείται σε τρία ή περισσότερα κράτη-μέλη. Οι αρμόδιες αρχές είχαν στη διάθεσή τους δύο χρόνια, έως τον Ιανουάριο του 2022, για να εφαρμόσουν τις κατευθυντήριες γραμμές.

Στόχος κατά την Αρχή, είναι να διασφαλιστεί ότι οι εποπτικές αρχές ανταλλάσσουν πληροφορίες έγκαιρα, και ότι συνεργάζονται για να επιτύχουν καλύτερα αποτελέσματα στον αγώνα κατά του οικονομικού εγκλήματος.

Μειώθηκε κατά 5,2% ο πληθωρισμός στο 7μηνο

Από τον Δεκέμβριο του 2022 που ήταν στο 7,6%, έχει πέσει στο 2,4%, αναφέρει η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία - Η μεγαλύτερη μείωση τον Μάιο

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Μείωση κατά 5,2% στην Κύπρο κατέγραψε ο πληθωρισμός μέσα σε εφτά μήνες, καθώς από τον Δεκέμβριο του 2022 που ήταν στο 7,6%, έχει μειωθεί στο 2,4%. Σύμφωνα με τα δεδομένα της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat) η δραστική μείωση έγινε στην περίοδο Μάρτιου - Απρίλιου του 2023.

Συγκεκριμένα, τον Μάρτιο του 2023 ο πληθωρισμός στην Κύπρο ήταν στο 6,1% και τον Απρίλιο έπεσε στο 3,9%. Από εκεί και πέρα, κάθε μήνα μειώνεται, αφού τον Μάιο του 2023 ο πληθωρισμός ήταν στο 3,6%, τον Ιούνιο του 2023 στο 2,8% και τον Ιούλιο κατέληξε στο 2,4%. Τα στοιχεία δείχνουν πως, την υψηλότερη συμβολή στη μείωση του ετήσιου ρυθμού πληθωρισμού της Ζώνης του Ευρώ είχαν ο τομέας των υπηρεσιών με 2,47 ποσοστιαίες μονάδες, ο τομέας των τροφίμων, του αλκοόλ και του καπνού με 2,20 ποσοστιαίες μονάδες, των μη ενεργειακών βιομηχανικών αγαθών με 1,26 ποσοστιαίες μονάδες και της ενέργειας με 0,62 ποσοστιαίες μονάδες.

Ο πληθωρισμός μειώθηκε επίσης και στην Ευρωζώνη, συγκεκριμένα στο 5,3% από 9,2% τον Δεκέμβριο του 2022.

Ο πληθωρισμός μειώθηκε επίσης και στην Ευρωζώνη, συγκεκριμένα στο 5,3% από 9,2% τον Δεκέμβριο του 2022 και στο 6,1% στην Ε.Ε. από 10,4% τον Δεκέμβριο του 2022. Ο πληθωρισμός μειώθηκε σε δεκαεννέα κράτη-μέλη, στη Σουηδία παρέμεινε σταθερός και αυξήθηκε σε επτά. Τα χαμηλότερα ποσοστά πληθωρισμού καταγράφηκαν στο Βέλγιο με 1,7%, το Λουξεμβούργο με 2% και την Ισπανία με 2,1%. Αντιθέτως, τα υψηλότερα ετήσια ποσοστά καταγράφηκαν στην Ουγγαρία με 17,5%, τη Σλοβακία με 10,3%, όπως το ίδιο ποσοστό κατείχε και η Πολωνία.

Ο πληθωρισμός μειώθηκε σε δεκαεννέα κράτη-μέλη, στη Σουηδία παρέμεινε σταθερός και αυξήθηκε σε επτά.

Ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Κωνσταντίνος Ηροδότου πάντως, κατά την ομιλία του στην ετήσια συνέλευση του Συνδέσμου Τραπεζών εντός του καλοκαιριού είχε πει πως, η Κύπρος θα πιάσει τον πληθωριστικό στόχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας του 2%, στο 2025. Ο κ. Κωνσταντίνος Ηροδότου είχε σημειώσει στην ομιλία του πως, το 2023 αναμένεται σημαντική μείωση του πληθωρισμού στο 3,3%, ενώ περαιτέρω αποκλιμάκωση των πληθωριστικών πιέσεων προβλέπεται για τα έτη 2024 και 2025, στο 2,3% και 2%, αντίστοιχα. Η διόρθωση του πληθωρισμού στην Κύπρο κατά τον διοικητή αναμένεται λόγω της περαιτέρω ομαλοποίησης των τιμών της ενέργειας, της συνεπακόλουθης επιβράδυνσης στις τιμές των τροφίμων, καθώς και λόγω του αντίκτυπου της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στη Ζώνη του Ευρώ.

Σύμφωνα με το στρατηγικό πλαίσιο δημοσιονομικής πολιτικής 2024-2026 του υπουργείου Οικονομικών, η παγκόσμια υγειονομική κρίση της Covid-19, οι οικονομικές επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία και ο παρατεταμένος υψηλός εισαγόμενος πληθωρισμός του τελευταίου έτους δημιούργησαν νέες προκλήσεις στην κυπριακή οικονομία.

Όσον αφορά τα επίπεδα τιμών, ο πληθωρισμός αυξήθηκε με ποσοστό ύψους 8,1% κατά μέσο όρο το 2022, κυρίως λόγω των τιμών των ενεργειακών προϊόντων και των τροφίμων. Κατά το υπουργείο, για το 2023, ο πληθωρισμός (ΕΔΤΚ) αναμένεται να μειωθεί στο 3,2%, κυρίως λόγω της μείωσης στις διεθνείς τιμές του πετρελαίου.

Ο πληθωρισμός (ΕΔΤΚ) για το 2024 προβλέπεται να μειωθεί από τα επίπεδα του 2023 και να κυμανθεί στο 2,5%, ενώ για τα έτη 2025-2026 υπολογίζεται στο 2,0% αντίστοιχα.

«Πέταξαν» μεταφορές και αποθήκευση

Ο δείκτης κύκλου εργασιών στις μεταφορές και αποθήκευση κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2023 έφτασε στις 154,4 μονάδες, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 17,3% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2022. Όπως καταγράφει η Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, σε σύγκριση με το ίδιο τρίμηνο του προηγούμενου έτους αυξήσεις κατέγραψαν όλες οι επιμέρους οικονομικές δραστηριότητες και ειδικότερα οι αεροπορικές μεταφορές μαζί με την αποθήκευση και τις υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες, με ποσοστό 16,9%. Οι ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες αύξησαν τον κύκλο εργασιών 12,5%, οι χερσαίες μεταφορές 7,9% και οι πλωτές μεταφορές 3,2%. Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου 2023, ο Δείκτης Κύκλου Εργασιών στις Μεταφορές και Αποθήκευση σημείωσε αύξηση της τάξης του 22,3%, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2022.

Σημειώνεται πως, ο Δείκτης Κύκλου Εργασιών στις Μεταφορές και Αποθήκευση παρακολουθεί τις βραχυπρόθεσμες εξελίξεις που αφορούν στον κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους κλάδους των χερσαίων μεταφορών και μεταφορών μέσω αγωγών, των πλωτών μεταφορών, των αεροπορικών μεταφορών, της αποθήκευσης και υποστηρικτικών προς τη μεταφορά δραστηριοτήτων (περιλαμβάνει τη δραστηριότητα των πλοιοκτητριών εταιρειών οι οποίες έχουν φυσική παρουσία στην Κύπρο) και των ταχυδρομικών και ταχυμεταφορικών δραστηριοτήτων.

Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, ο Δείκτης παράγεται για τους πέντε κλάδους του Συστήματος Ταξινόμησης Οικονομικών Δραστηριοτήτων που αποτελούν τον τομέα των Μεταφορών και Αποθήκευσης. Έχει ως έτος βάσης το 2015 –δείχνει δηλαδή την μεταβολή στον κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων για την περίοδο αναφοράς σε σχέση με το μέσο όρο του 2015. Κατά το έτος βάσης, ο μέσος όρος των τριμηνιαίων δεικτών είναι 100. Οι συντελεστές που χρησιμοποιούνται για τη στάθμιση προέρχονται από τις συνολικές πωλήσεις των επιχειρήσεων κατά το έτος βάσης (2015) και αντικατοπτρίζουν τον κύκλο εργασιών κάθε κλάδου σε σχέση με το σύνολο του τομέα.

Σημείωσε αύξηση της τάξης του 17,3% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2022 και έφτασε τις 154,4 μονάδες.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

Ο δείκτης κύκλου εργασιών στις μεταφορές και αποθήκευση κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2023 έφτασε στις 154,4 μονάδες.

Υποχώρησε κατά 17,2% ο κύκλος εργασιών της ελληνικής βιομηχανίας τον Ιούνιο

Πτώση 17,2% σημείωσε τον Ιούνιο ο γενικός δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Ιουνίου 2022, μετά από άλμα 43,1% που σημειώθηκε κατά την αντίστοιχη σύγκριση του έτους 2022 με το 2021, όπως ανακοίνωσε η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ).

Το παραπάνω αποδεικνύει αν μη τι άλλο ότι οι τιμές των βιομηχανικών προϊόντων έχουν μεν αποκλιμακωθεί, όχι όμως στα επίπεδα που ήταν πριν από το φθινόπωρο του 2021 ή πριν από τον Φεβρουάριο του 2022. Η μείωση του τζίρου στη βιομηχανία οφείλεται εν μέρει, πάντως, και σε πιθανό περιορισμό της ζήτησης.

Ο γενικός δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία του μηνός Ιουνίου 2023, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Μαΐου 2023, παρουσίασε αύξηση 1,6%, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ.

Ο μέσος γενικός δείκτης του δωδεκαμήνου Ιουλίου 2022 - Ιουνίου 2023, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του δωδεκαμήνου Ιουλίου 2021 - Ιουνίου 2022, παρουσίασε αύξηση 11%, έναντι αύξησης 36,9% που σημειώθηκε κατά τη σύγκριση των αντίστοιχων προηγούμενων δωδεκαμήνων.

Η μείωση του γενικού δείκτη κύκλου εργασιών στη βιομηχανία κατά 17,2% τον μήνα Ιούνιο 2023, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Ιουνίου 2022, προήλθε από τις μεταβολές των δεικτών των επιμέρους τομέων της βιομηχανίας:

• Μείωση κατά 17,4% του δείκτη κύκλου εργασιών μεταποίησης. Σε αυτή τη μείωση συνέβαλαν κυρίως οι μεταβολές των δεικτών των κλάδων παραγωγής οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου, παραγωγής χημικών ουσιών και προϊόντων, παραγωγής βασικών μετάλλων.

Οι τιμές των βιομηχανικών προϊόντων έχουν αποκλιμακωθεί, όχι όμως στα επίπεδα που ήταν πριν από το φθινόπωρο του 2021.

• Μείωση κατά 23,8% του Δείκτη Κύκλου Εργασιών Εξωτερικής Αγοράς, κάτι που συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις επέλεξαν να έχουν ανταγωνιστικές τιμές για να διατηρήσουν τα μερίδια αγοράς σε άλλες χώρες.

• Μείωση κατά 13,3% του Δείκτη Κύκλου Εργασιών Εγχώριας Αγοράς.

• Αύξηση κατά 11,7% του δείκτη κύκλου εργασιών ορυχείων - λατομείων. Αυτή η αύξηση προήλθε κυρίως από τη μεταβολή των δεικτών των κλάδων εξόρυξης άνθρακα και λιγνίτη - άντλησης αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου - υποστηρικτικών δραστηριοτήτων εξόρυξης, εξόρυξης μεταλλούχων μεταλλευμάτων.

Ο γενικός δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία του μηνός Ιουνίου 2023, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Μαΐου 2023, παρουσίασε αύξηση 1,6%, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ.

Καλπάζει ο πληθωρισμός τροφίμων στην Ελλάδα

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Μπορεί στην υπόλοιπη Ευρώπη οι τιμές των τροφίμων να ακολουθούν καθοδική πορεία, όχι όμως και στην Ελλάδα, όπου επιδεικνύουν σημαντική αντίσταση, επιβαρύνοντας ολοένα και περισσότερο τους οικογενειακούς προϋπολογισμούς. Στις σταθερά υψηλές τιμές των τροφίμων οφείλεται κατά κύριο λόγο το γεγονός ότι ο πληθωρισμός στην Ελλάδα διαμορφώθηκε σε υψηλότερα επίπεδα τον Ιούλιο σε σύγκριση με τον Ιούνιο, μετά από μια καθοδική πορεία εννέα μηνών. Τα τυριά και τα φρούτα, προϊόντα που διαθέτει σε αφθονία η Ελλάδα, μοιάζουν πλέον με είδη πολυτελείας, τα αυγά τα πληρώνουμε μάλλον σαν να είναι... χρυσά, ενώ σημαντικά υψηλότερες σε σχέση με πέρυσι είναι οι τιμές σε χοιρινό και μοσχάρι.

Στην πρώτη δεκάδα των χωρών-μελών της Ε.Ε. η Ελλάδα με τις υψηλότερες αυξήσεις στις τιμές τροφίμων.

Τα οριστικά στοιχεία της Eurostat για τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή που ανακοινώθηκαν χθες, στα οποία δεν υπάρχει καμία αλλαγή σε σύγκριση με τις εκτιμήσεις που είχε ανακοινώσει η υπηρεσία στα τέλη Ιουλίου, έρχονται να επιβεβαιώσουν ακριβώς αυτό.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τη Eurostat, ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή στην Ελλάδα διαμορφώθηκε τον Ιούλιο του 2023 σε 3,5% έναντι 2,8% τον Ιούνιο, έχοντας τον έκτο χαμηλότερο πληθωρισμό μεταξύ των χωρών-μελών της Ε.Ε. Χαμηλότερο πληθωρισμό έχει το Βέλγιο (1,7%) και ακολουθούν το Λουξεμβούργο (2%), η Ισπανία (2,1%), η Κύπρος (2,4%), η Δανία (3,2%) και μετά η Ελλάδα (3,5%). Ας σημειωθεί ότι η Ισπανία και η Κύπρος είναι δύο χώρες στις οποίες αποφασίστηκε ο προσωρινός μηδενισμός του ΦΠΑ σε βασικά είδη, κυρίως τρόφιμα.

Ο πληθωρισμός των τροφίμων σε Ελλάδα, Ε.Ε. και Ευρωζώνη

	Ελλάδα	Ε.Ε.	Ευρωζώνη
Αύγουστος 2022	13,20%	14,30%	12,70%
Σεπτέμβριος	13,10%	15,80%	14,10%
Οκτώβριος	15,10%	17,80%	15,90%
Νοέμβριος	15,20%	18,30%	16,40%
Δεκέμβριος	15,60%	18,20%	16,30%
Ιανουάριος 2023	15,60%	18,40%	16,60%
Φεβρουάριος	14,70%	19,50%	17,70%
Μάρτιος	14,10%	19,60%	17,90%
Απρίλιος	11,20%	16,60%	15,10%
Μάιος	11,30%	15,10%	13,80%
Ιούνιος	12,60%	13,80%	12,60%
Ιούλιος	13%	12,40%	11,60%

ΠΗΓΗ: Eurostat

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Στην κατηγορία, ωστόσο, των τροφίμων, η Ελλάδα συγκαταλέγεται στην πρώτη δεκάδα των χωρών-μελών της Ε.Ε. με τις υψηλότερες αυξήσεις στις τιμές, καταλαμβάνοντας συγκεκριμένα την 9η θέση, με τον λεγόμενο πληθωρισμό των τροφίμων να διαμορφώνεται τον Ιούλιο του 2023 σε 13%, έναντι 12,4% στην Ε.Ε. και 11,6% στην Ευρωζώνη. Αξίζει, μάλιστα, να σημειωθεί ότι, μετά μια μικρή αποκλιμάκωση των τιμών τον Απρίλιο του 2023, από τον Μάιο ο πληθωρισμός των τροφίμων ακολουθεί ανοδική πορεία, σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει σε επίπεδο Ε.Ε. και Ευρωζώνης.

Η κατηγορία στην οποία καταγράφονται πολύ υψηλές αυξήσεις τιμών είναι τα τυριά, με 16,9% σε ετήσια βάση, που αποτελεί την πέμπτη μεγαλύτερη αύξηση τιμής στα εν λόγω προϊόντα σε επίπεδο Ε.Ε. Αυτό σε μεγάλο βαθμό συνδέεται με το γεγονός ότι πολλά τυριά στην Ελλάδα –και όχι μόνο η φέτα– παρασκευάζονται με αιγοπρόβειο γάλα, η τιμή του οποίου δεν έχει μειωθεί, σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει στο αγελαδινό γάλα, όπου σημειώνεται μικρή αποκλιμάκωση της τιμής παραγωγού. Ακόμη υψηλότερη και συγκεκριμένα η τρίτη μεγαλύτερη στην Ε.Ε. ήταν η αύξηση των τιμών στα φρούτα τον Ιούλιο, με 19,2% σε ετήσια βάση, ενώ κατά 15,4% αυξήθηκαν οι τιμές των λαχανικών. Η δέκατη μεγαλύτερη αύξηση καταγράφηκε στην Ελλάδα τον Ιούλιο σε ό,τι αφορά τις τιμές στις οποίες πωλούνται οι πατάτες, με 23,4%.

Η τιμή του φρέσκου γάλακτος έχει αυξηθεί σε ετήσια βάση κατά 9,9%, πάνω από την αύξηση σε επίπεδο Ευρωζώνης (8,4%) και Ε.Ε. (8,9%), και του γιαουρτιού κατά 11,4%. Με τον τέταρτο υψηλότερο ρυθμό (12,5%) αυξήθηκε η τιμή του μοσχαρίσιου κρέατος, ενώ η τιμή του χοιρινού αυξήθηκε κατά 17%, που αποτελεί την πέμπτη υψηλότερη στην Ε.Ε., και των αυγών κατά 17,2%.

Σε τροχιά το LNG Terminal και το Φυσικό Αέριο στην Κύπρο

Οι τελευταίες δοκιμές του πλοίου αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τις 24 μέχρι τις 31 Αυγούστου

Πηγές αναφέρουν ότι οι σύμβουλοι μηχανικοί στην ΕΤΥΦΑ θεωρούν ότι είναι η πρώτη φορά που θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ρεαλιστικό (το χρονοδιάγραμμα), ίσως με απόκλιση δύο, τριών μηνών.

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Θετικά τα μηνύματα με την κατασκευή του LNG Terminal και την έλευση του Φυσικού Αερίου στην Κύπρο, αφού ολοκληρώνονται οι εργασίες μετατροπής του πλοίου ΕΤΥΦΑ Προμηθέας σε πλωτή μονάδα επαναεριοποίησης και αποθήκευσης υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΦΑ) (FSRU). Η ανάδοχος κοινοπραξία ενημέρωσε ότι οι τελευταίες δοκιμές του πλοίου αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τις 24 μέχρι τις 31 Αυγούστου με τον απόπλου του πλοίου να αναμένεται από το ναυπηγείο της Σαγκάης στα μέσα του Σεπτέμβριου και με εκτιμώμενη ημερομηνία παράδοσης στην Κυπριακή Δημοκρατία τα μέσα Οκτωβρίου 2023. Με την ολοκλήρωση και των δοκίμων Φυσικού Αερίου (gas trials), θα πραγματοποιηθεί επίσημη τελετή μετονομασίας του πλοίου, στην οποία θα παραστεί και ο υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας Γιώργος Παπαναστασίου.

Αποκλειστικές πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι κατά τις πρώτες δοκιμές ανοιχτής θαλάσσης διαπιστωθήκαν σοβαρά προβλήματα σε ζωτικής σημασίας συστήματα πλοήγησης και ασφάλειας με τον εργολάβο να διαβεβαιώνει ότι η εταιρεία COSCO, η οποία ανάλαβε τις εργασίες μετατροπής του πλοίου στο ναυπηγείο στη Σαγκάη, εργάζεται πυρετωδώς προς επιδιόρθωσή τους. Παρόλο που έγιναν αυστηρές συστάσεις από την ΕΤΥΦΑ σε σχέση με τα προβλήματα που παρατηρήθηκαν, τις ανησυχίες κατευνάζει το γεγονός ότι για να παραδοθεί το πλοίο θα πρέπει να εκδοθούν πιστοποιητικά καταλληλότητας και ασφάλειας από τον νηογνώμονα, Lloyds Register.

Πληροφορίες της εφημερίδας αναφέρουν ότι ο εργολάβος κατέθεσε αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα παράδοσης του έργου στην ολότητά του την 23η Ιουλίου 2024.

Συγχρόνως, παρόλη τη σοβαρή καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στις χερσαίες και θαλάσσιες εργασίες στο Βασιλικό (πέραν των δύο χρόνων) η κατασκευάστρια εταιρεία προχώρησε με τις πρώτες πασσαλώσεις τον Ιούνιο του 2023, με τα πρώτα δείγματα γραφής όσον αφορά τις εργασίες στο Βασιλικό να είναι θετικά.

Ολοκλήρωση του έργου LNG Terminal

Πληροφορίες της εφημερίδας αναφέρουν ότι ο εργολάβος κατέθεσε αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα παράδοσης του έργου στην ολότητά του την 23η Ιουλίου 2024. Παρόλο που είναι το τέταρτο κατά σειρά χρονοδιάγραμμα, το τρίτο αναθεωρημένο που κατέθεσε, οι πληροφορίες αναφέρουν ότι οι σύμβουλοι μηχανικοί στην ΕΤΥΦΑ θεωρούν ότι είναι η πρώτη φορά που θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ρεαλιστικό, ίσως με απόκλιση δύο, τριών μηνών.

Προβληματισμός επικρατεί τόσο στην ΔΕΦΑ/ΕΤΥΦΑ όσο και στο υπουργείο Ενέργειας σε σχέση με την προγενέστερη παράδοση του πλοίου, πάντα σε συνάρτηση με την καθυστέρηση στην κατασκευή των υπολοίπων χερσαίων και θαλάσσιων υποδομών στο Βασιλικό.

Την ίδια ώρα, το υπουργείο Ενέργειας εξετάζει την πιθανότητα ενοικίασης του πλοίου σε άλλη Ευρωπαϊκή χώρα, στο μεσοδιάστημα (περίπου ένα χρόνο). Τέτοιο ενδεχόμενο θεωρείται ιδανικό γιατί θα επιτευχθεί η πλήρης λειτουργική ετοιμότητα του πλοίου πριν την παράδοση του πλοίου στην Κύπρο και με πιθανότητα εισροής σημαντικών εσόδων από την ενοικίαση του στην Κυπριακή Δημοκρατία, ως αντιστάθμισμα στο κόστος εκπομπής ρύπων ή/και μείωσης του κόστους του έργου που θα ανακτηθεί μέσω ταριφών από τον Κύπριο πολίτη.

Τα νέα προβλήματα

Η αναθεωρητική Αρχή Προσφορών επέβαλε προσωρινά μέτρα σε διαγωνισμό υψίστης σημασίας για την υλοποίηση των εργασιών κατασκευής του δικτύου σύνδεσης του LNG Terminal και τις εγκαταστάσεις των αδειοδοτημένων ηλεκτροπαραγωγών, με αποτέλεσμα να καθυστερεί περαιτέρω η διαδικασία έλευσης Φυσικού στην Κύπρο στο πλαίσιο του ήδη ταλαιπωρημένου και καθυστερημένου προγράμματος.

Η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών (Αρχή) αγνόησε την επίκληση του «Δημόσιου Συμφέροντος» από την ΔΕΦΑ και το σοβαρότατο ενδεχόμενο απώλειας ευρωπαϊκής χορηγίας ύψους 10 εκατομμυρίων ευρώ από την περαιτέρω καθυστέρηση. Η Αρχή αγνόησε περεταίρω ζημίες που επιβαρύνει την Κυπριακή Δημοκρατία περί τα 7 εκατομμύρια ευρώ για κάθε μήνα καθυστέρησης έλευσης Φυσικού Αερίου από πριμοδότηση ρύπων. Η Αρχή αγνόησε επίσης ότι σοβαρή καθυστέρηση που επήλθε λόγω του ότι η εταιρεία που προσέφυγε τώρα ενώπιον της και ήταν και ο μόνος προσφοροδότης, έκανε λάθος με την εγγυητική που κατέθεσε, το οποίο οδήγησε (κατά την ΔΕΦΑ) σε πεντάμηνη καθυστέρηση.

Παρόλη την σοβαρή καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στις χερσαίες και θαλάσσιες εργασίες στο Βασιλικό, η κατασκευάστρια εταιρεία προχώρησε με τις πρώτες πασσαλώσεις τον Ιούνιο του 2023.

Παρόλο που υπάρχει θετικότητα πλέον όσον αφορά την υλοποίηση των έργων για την έλευση Φυσικού Αερίου, προβληματισμό δημιουργούν τέτοιες αποφάσεις για τις οποίες το Δημόσιο Συμφέρον θα έπρεπε να υπερισχύσει, αφού θα ζημιωθεί σε μεγαλύτερο βαθμό.

Τέλος, σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, η στήριξη του υπουργού Ενέργειας στην υλοποίηση των έργων της ΔΕΦΑ/ΕΤΥΦΑ καθώς και η προσήλωση του ΔΣ προς τις διαδικασίες αποτελούν θετικά πρώτα δείγματα γραφής στην επίλυση των διαχρονικών εσωτερικών προβλημάτων που μαστίζουν την ΔΕΦΑ και είναι ένας σημαντικός λόγος για την πρόοδο που επιτελέστηκε τους τελευταίους μήνες.

ΑΝΑΛΥΣΗ / *Του* **ΦΡΑΝΣΕΣΚΟ ΓΚΕΡΕΡΑ / REUTERS BREAKINGVIEWS**

Οι «σκληροί» της Φρανκφούρτης και οι δείκτες του πληθωρισμού

«Πες μου πώς αποκωδικοποιείς τον πληθωρισμό και θα σου πω ποιος είσαι». Αυτή η αδέξια προσαρμογή ενός διάσημου αποσπάσματος του Γερμανού φιλοσόφου Μάρτιν Χάιντεγκερ προσφέρει μια εύστοχη σύνοψη της διχογνωμίας που αυτή τη στιγμή παρατηρείται στους κόλπους της ΕΚΤ. Συνολικά ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη ελαττώθηκε στο ήμισυ κατά τους τελευταίους εννέα μήνες και διαμορφώθηκε στο 5,3% τον Ιούλιο. Αλλά αυτό δεν είναι αρκετά καλό για τους σκληροπυρηνικούς της ΕΚΤ. Θέλουν να δουν τον δομικό πληθωρισμό, που εξαιρεί την ενέργεια, τα τρόφιμα, το αλκοόλ και τον καπνό, να μειώνεται απότομα, προτού τεθεί τέλος στην άνευ προηγουμένου ανοδική πορεία των επιτοκίων στην Ευρωζώνη. Ωστόσο, αυτός ο δείκτης δείχνει πιο αργή επιβράδυνση και έφθασε στο 5,5% τον Ιούλιο. Ο Χοακίμ Νάγκελ, πρόεδρος της Bundesbank, είχε δηλώσει τον Μάρτιο ότι ο δομικός πληθωρισμός θα πρέπει να εξασθενίσει αρκετά προτού η ΕΚΤ μπορέσει να διακόψει την πορεία των αυξήσεων στο κόστος δανεισμού. Τις απόψεις του συμμερίζονται και ομόλογοί του, όπως είναι ο Κλάας Κνοτ, διοικητής της Τράπεζας της Ολλανδίας.

Ομολογουμένως, τόσο ο δομικός όσο και ο γενικός πληθωρισμός βρίσκονται επί του παρόντος πάνω από τον στόχο του 2% της ΕΚΤ. Εντούτοις, όμως, η τόση έμφαση στον δομικό είναι άστοχη κυρίως για δύο βασικούς λόγους. Ο ένας είναι ότι ο δείκτης του δομικού πληθωρισμού δεν αποτελεί καλή ένδειξη για το πού κατευθύνεται ο γενικός δείκτης, όπως καταδεικνύεται σε μελέτη του 2011 των οικονομολόγων Λουκρετζία Ράιχλιν και Μισέλ Λένζα, καθώς και σε ενημερωτικό δελτίο της ΕΚΤ. Στην πραγματικότητα ο δομικός πληθωρισμός τείνει να ακολουθεί τον γενικό, επειδή η πιο περιορισμένη σύνθεσή του τον κάνει πιο δυσκίνητο. Αυτή η απόκλιση δείχνει εντονότερη τα τελευταία χρόνια. Στα τέλη του 2021 και στις αρχές του 2022 οι τιμές της ενέργειας και των τροφίμων, που αποτελούν περίπου το 30% του δείκτη του πληθωρισμού, εκτινάχθηκαν στα ύψη λόγω της έκρηξης της ζήτησης μετά την πανδημία, καθώς και του πολέμου στην Ουκρανία. Με αυτές τις πιέσεις τώρα να υποχωρούν –οι τιμές της ενέργειας μειώθηκαν στο 6,1% σε ετήσια βάση τον Ιούλιο– ο γενικός δείκτης εμφανίζει ταχύτερη πτώση από τον δομικό. Ο δεύτερος λόγος είναι ότι ο δείκτης γενικού πληθωρισμού είναι καλύτερο μέτρο των προσδοκιών των καταναλωτών, τις οποίες οι αξιωματούχοι των κεντρικών τραπεζών παρακολουθούν στενά για να διασφαλίσουν ότι διατηρούν υπό έλεγχο τις μελλοντικές αυξήσεις των τιμών. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, όπως είπε πρόσφατα ο πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ Τζερόμ Πάουελ, ο πληθωρισμός είναι «πραγματικά αυτό που βιώνει το καταναλωτικό κοινό». Πράγματι, η τελευταία έρευνα της ΕΚΤ διαπίστωσε ότι οι Ευρωπαίοι ανταποκρίνονται στις πρόσφατες μειώσεις του ονομαστικού επιτοκίου: οι καταναλωτές ανέμεναν ότι ο πληθωρισμός θα ήταν κατά μέσον όρο 3,4% τους επόμενους 12 μήνες, από 3,9% ένα μήνα νωρίτερα. Με το επιτόκιο καταθέσεων να έχει ανέλθει στα υψηλά επίπεδα-ρεκόρ του 3,75% και την οικονομία να θεωρείται εύθραυστη, η ΕΚΤ πρέπει να διασφαλίσει ότι ο αντιπληθωριστικός ζήλος της δεν θα βυθίσει την Ευρωζώνη σε ύφεση.

ΑΝΑΛΥΣΗ / *Της* **ΡΕΜΠΕΚΑ ΚΡΙΣΤΙ / REUTERS BREAKINGVIEWS**

Η πράσινη στρατηγική της Παγκόσμιας Τράπεζας

Με στόχο την ενίσχυση του αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής, ο πρόεδρος της Παγκόσμιας Τράπεζας Ατζάι Μπάνγκα θέλει να αναθεωρήσει τον ισολογισμό της, χωρίς να κλονίσει την πιστοληπτική της αξιολόγηση. Ο νέος επικεφαλής της Τράπεζας έχει μια χρυσή ευκαιρία να επεκτείνει την εμβέλειά της, χάρις στη στήριξη της Αμερικανίδας υπουργού Οικονομικών, Τζάνετ Γέλεν. Τουλάχιστον 200 δισ. δολ. σε πρόσθετους πόρους κάθε χρόνο πρέπει να κατευθύνονται σε περιβαλλοντικά έργα, ώστε να πράττει ο παγκόσμιος οργανισμός αυτό που του αναλογεί. Οι γενικές ανάγκες είναι μεγάλες. Τρία τρισεκατομμύρια δολάρια σε πρόσθετη ετήσια χρηματοδότηση απαιτούνται για την καταπολέμηση της φτώχειας και την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, σύμφωνα με έκθεση του Ιουλίου της Τράπεζας προς τις μεγάλες οικονομίες της «Ομάδας των Είκοσι».

Μια ομάδα επιφανών οικονομολόγων με επικεφαλής τον Λόρενς Σάμερς και τον Ν. Κ. Σινγκ ζήτησε από τις αναπτυσσόμενες χώρες να εκταμιεύσουν 2 τρισ. δολ. σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, ενώ 1 τρισ. δολάρια επιπλέον θα προέλθει από πλουσιότερες χώρες και εξωτερικούς ιδιώτες επενδυτές. Από το συγκεκριμένο κεφάλαιο, ποσόν μεταξύ 200 και 300 δισ. δολαρίων θα πρέπει να προέρχεται από πολυμερείς δανειοδότες, όπως η Παγκόσμια Τράπεζα, χρησιμοποιώντας ένα μείγμα δανείων για έργα με επιτόκια αγοράς και άλλων με ευνοϊκούς όρους.

Τουλάχιστον 200 δισ. δολ. πρόσθετοι πόροι κάθε χρόνο πρέπει να κατευθύνονται σε περιβαλλοντικά έργα.

Η υποστήριξη των ΗΠΑ θα είναι καθοριστική. Λίγο καιρό πριν, η Παγκ. Τράπεζα είχε υποσχεθεί 50 δισ. δολάρια σε ορίζοντα 10ετίας, με τη βοήθεια αλλαγών στον τρόπο διαχείρισης της αναλογίας ιδίων κεφαλαίων προς δάνεια. Ο πρόεδρος των ΗΠΑ Τζο Μπάιντεν έδειξε πως τρέφει πλέον μεγαλύτερες φιλοδοξίες για τον παγκόσμιο οργανισμό με την επιλογή του Μπάνγκα, πρώην διευθύνοντος συμβούλου της Mastercard και εκτελεστικού στελέχους της Citigroup.

Ο Ατζάι Μπάνγκα έχει το σχέδιό του για να επιτύχει τον στόχο του μέσω ενός συνδυασμού εγγυήσεων, διευρυμένου κεφαλαίου και έκδοσης ομολόγων, που θα μπορούσαν να λογιστούν ως υβριδικό κεφάλαιο. Αυτό θα επέτρεπε στην Τράπεζα να χορηγεί περισσότερα δάνεια, χωρίς να θέτει σε κίνδυνο τις αξιολογήσεις ΑΑΑ για τη δανειοληπτική αξιοπιστία της. Η ετήσια χρηματοδότηση από αυτά τα μέτρα μαζί θα μπορούσε να ανέρχεται «σε δεκάδες δισεκατομμύρια», είπε ο ίδιος στο Ρόιτερς. Κάθε ένα από τα πρόσθετα βήματα απαιτεί από τις ΗΠΑ και άλλες δωρήτριες χώρες να διαθέσουν νέους πόρους, με στόχο να αξιοποιήσουν στο έπακρο τις μικρές εισφορές. Για παράδειγμα, οι χώρες θα μπορούσαν μεμονωμένα να εγγυηθούν μέρος των εργασιών της Τράπεζας σε όποια κλίμακα αισθάνονται άνετα. Τέτοια υποστήριξη έχει χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν, για παράδειγμα από το Ηνωμένο Βασίλειο για τη χρηματοδότηση έργων της Παγκόσμιας Τράπεζας, ύψους 1 δισ. δολ., στην Ινδία.

Πύρινη παγίδα για 18 μετανάστες στον Εβρο

Εγκλωβίστηκαν στο δάσος και απανθρακώθηκαν – Ακόμη μία εφιαλτική νύχτα έζησε η Αλεξανδρούπολη

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗ**

Τραγικό θάνατο βρήκαν δεκαοκτώ άνθρωποι στο χωριό Αβαντας του Εβρου, στον οποίο μαίνονταν πυρκαγιές για τέταρτη ημέρα. Οπως διαπιστώθηκε, επρόκειτο για μετανάστες που δεν είχαν προφανώς τη σχετική ενημέρωση για την πορεία της φωτιάς. «Ήταν συνολικά 18 απανθρακωμένοι, όλοι τους άνδρες και δύο εξ αυτών ήταν παιδάκια. Βρέθηκαν όλοι σε ομάδες δύο-τριών ατόμων σε μια απόσταση 500 μέτρων, προφανώς, ενώ προσπαθούσαν να διαφύγουν και κάποιοι εξ αυτών είχαν καεί μέσα σε ένα μαντρί», δήλωσε χθες ο ιατροδικαστής Αλεξανδρούπολης Παύλος Παυλίδης, ο οποίος εξέτασε μακροσκοπικά τις απανθρακωμένες σορούς.

Σύμφωνα με υψηλόβαθμο αξιωματικό της ΕΛ.ΑΣ., το σημείο στο οποίο εντοπίστηκαν δεν βρίσκεται κατά μήκος της διαδρομής που συνήθως ακολουθούν οι μετανάστες, μέσω δηλαδή του ορεινού όγκου από τη συνοριογραμμή προς το εσωτερικό της χώρας. Είχαν προφανώς επιλέξει να κινηθούν στους πρόποδες της οροσειράς της Ροδόπης, με συνέπεια να εγκλωβιστούν από τη φωτιά και να καούν ζωντανοί. Στο ερώτημα εάν υπάρχουν υπόνοιες ή προβληματισμός για την εκδήλωση πυρκαγιών στην περιοχή του Εβρου η ίδια πηγή ενημέρωσης

Οι δύο φωτιές που ξέσπασαν στον οικισμό Μελία η μία και εντός της Δαδιάς η άλλη ενώθηκαν, περικυκλώνοντας ουσιαστικά την πόλη της Αλεξανδρούπολης.

απάντησε αρνητικά, διευκρινίζοντας ότι «η μεγάλη πυρκαγιά που μας απασχολεί προκλήθηκε από κεραυνό, όπως η ίδια η Πυροσβεστική έχει διευκρινίσει επισήμως». Ως προς το εάν τα κυκλώματα διακινητών επιχείρησαν να εκμεταλλευθούν την πυρκαγιά προκειμένου να προωθήσουν μετανάστες στο εσωτερικό της χώρας, αρμόδιοι αξιωματικοί από την περιοχή του Εβρου διευκρίνισαν ότι η μεταναστευτική πίεση είναι μικρότερη σε σχέση με τις προηγούμενες ημέρες, καθώς και οι ίδιοι οι μετανάστες και οι διακινητές έχουν φοβηθεί εξαιτίας των πυρκαγιών. Στον Εβρο μετέβη ήδη από το βράδυ της Δευτέρας ο προϊστάμενος του Κλάδου Αλλοδαπών της ΕΛ.ΑΣ., ενώ κινητοποίηση υπάρχει και στην ΕΥΠ, με αρμόδιους αξιωματούχους πάντως να ξεκαθαρίζουν ότι δεν έχουν προκύψει στοιχεία περί οργανωμένου σχεδίου εμπρησμού. Παρά τις επίσημες, ωστόσο, διαβεβαιώσεις, σε τοπικό επίπεδο καλλιεργούνται και αναπαράγονται θεωρίες που συνδέουν τις πρωτόγνωρες για την περιοχή πυρκαγιές με τους μετανάστες. Ως εκ τούτου, σε ορισμένα χωριά έχει εκδηλωθεί ένταση και έχουν συσταθεί άτυπες «πολιτοφυλακές», οι οποίες, καθώς οι δυνάμεις ασφαλείας είναι απασχολημένες με την κατάσβεση, δρουν ανενόχλητες εις βάρος μεταναστών.

Στην Αλεξανδρούπολη και τα προάστιά της προηγήθηκε μια εφιαλτική νύχτα, καθώς η φωτιά «έτρεξε» μια απόσταση 22 χιλιομέτρων μέσα σε λίγες ώρες. «Τα δύο μέτωπα της φωτιάς, η πυρκαγιά που ξέσπασε στις 19/8 στον οικισμό Μελία και η άλλη που ξεκίνησε εντός της Δαδιάς τη Δευτέρα ενώθηκαν περικυκλώνοντας ουσιαστικά την πόλη της Αλεξανδρούπολης», περιγράφει από την Αλεξανδρούπολη στην «Κ» ο κ. Παύλος Γεωργιάδης, εθνοβιολόγος με ειδικότητα στην αναγέννηση δασικών οικοσυστημάτων. «Βάσει των δορυφορικών δεδομένων, το τελευταίο 24ωρο κάπκε μεγαλύτερη έκταση απ' ό,τι τις τελευταίες δύο ημέρες», τονίζει ο ίδιος σε δημόσια ανάρτησή του. «Ανησυχούμε για το τεράστιο μέτωπο με ΒΔ κατεύθυνση, που μοιάζει να είναι περίπου 60 χλμ., κινείται δε εντός προστατευόμενων δασικών εκτάσεων». Σύμφωνα με τον ίδιο, η φωτιά έχει επίσης κάψει σημαντικό μέρος του υδροβιότοπου του Δέλτα του Εβρου αλλά και καλλιεργήσιμες εκτάσεις, όπως η σπάνια ποικιλία ελιάς στον αρχαίο ελαιώνα της Μάκρης. «Να αναλάβουμε επειγόντως αποτελεσματικές πρωτοβουλίες, ώστε η ζοφερή αυτή πραγματικότητα να μη γίνει η νέα κανονικότητα, αλλά να αντιμετωπισθεί με αποφασιστικότητα και τόλμη», δήλωσε η Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου, εκφράζοντας την οδύνη της για τον χαμό πολλών συνανθρώπων μας στον Εβρο και την αγωνία της για την πορεία των καταστροφικών πυρκαγιών σε όλη τη χώρα.

Το βράδυ της Δευτέρας ξεκίνησε η εκκένωση του Γενικού Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Αλεξανδρούπολης, καθώς η φωτιά βρισκόταν σε κοντινή απόσταση (στις 3.30 π.μ. σε μόλις 800 μέτρα από το νοσηλευτικό ίδρυμα) και η ατμοσφαιρική ρύπανση ήταν απαγορευτική για ασθενείς. Ο Δημήτρης Βαρτζόπουλος και ο Μάριος Θεμιστοκλέους, υφυπουργοί Υγείας, αλλά και ο πρόεδρος του ΕΚΑΒ, Νίκος Παπαευσταθίου, ήταν παρόντες. Η διαδικασία ξεκίνησε μετά τις 9 το βράδυ, διήρκεσε τέσσερις ώρες και κρίθηκε ως επιτυχής. Συνολικά, μεταφέρθηκαν 159 ασθενείς. Εξ αυτών 42 μεταφέρθηκαν με λεωφορεία στα νοσοκομεία Ξάνθης και Καβάλας, 94 με ασθενοφόρα του ΕΚΑΒ – 25 στο νοσοκομείο της Κομοτηνής και 69 στο επιβατηγό οχηματαγωγό πλοίο «Αδαμάντιος Κοραής», που για λίγες ώρες μετατράπηκε σε πλωτό νοσοκομείο. Μεταξύ των νοσηλευομένων ήταν και έντεκα νεογνά, τα οποία μεταφέρθηκαν με ασθενοφόρα στην Καβάλα. Τέλος, μια έγκυος, που ήταν η τελευταία που εγκατέλειψε το νοσοκομείο, γέννησε μέσα στο ασθενοφόρο, κατά τη διακομιδή της στο νοσοκομείο του Διδυμοτείχου – μια εξέλιξη που ενίσχυσε το ηθικό των εμπλεκομένων. Στη διάρκεια της νύχτας εκκενώθηκαν πολλοί οικισμοί, κάτι που συνεχίστηκε και στη διάρκεια της ημέρας.

Τα αγροτικά δεν σταμάτησαν να δουλεύουν επί 48 ώρες στο χωριό Λουτρά. Αυτός ήταν ο μοναδικός τρόπος «άμυνας» των κατοίκων έναντι της φωτιάς. «Οργωναν ασταμάτητα, για να μη βρει καθόλου βλάστηση να κάψει η φωτιά και έτσι κατάφεραν και έσωσαν το χωριό», περιγράφει η κ. Βάσω Κεσούδη, που ζει στην Παλαγιά. «Στο δικό μας χωριό η καταστροφή ήταν μεγάλη – κάηκαν 4-5 σπίτια και το σχολείο μας, στο οποίο φοιτούν περί τα 120 παιδιά», περιγράφει η ίδια το πρωί της Τρίτης. «Πάλευαν με τις φλόγες οι πυροσβέστες και οι εθελοντές, πάρα πολλοί νέοι από εδώ», λέει η κ. Κεσούδη, που κάνει λόγο για ενεργή συμμετοχή των κατοίκων στην κατάσβεση.

Παράλληλα, δεκάδες εθελοντές, φιλόζωοι και μη, συμμετείχαν στη μεταφορά 81 σκύλων που φιλοξενούνταν στο Καταφύγιο Αδέσποτων Ζώων Συντροφιάς Δήμου Αλεξανδρούπολης, η οποία λόγω των εκτάκτων συνθηκών έγινε... τρεις φορές. «Αρχικά, τα μεταφέραμε με Ι.Χ. και φορτηγά, από τη Νίψα στον Αβαντα και μετά είπαν ότι ο κίνδυνος πέρασε και γι' αυτό τα γυρίσαμε στη Νίψα», περιγράφει η κ. Κεσούδη, «η φωτιά όμως απειλούσε και πάλι το καταφύγιο, γι' αυτό οργανώσαμε έναν τελευταίο απεγκλωβισμό». Τελικά, τα ζώα φιλοξενούνται σε ανοιχτό γήπεδο στην Αλεξανδρούπολη.

Κάτοικοι παρακολουθούν με αγωνία και απόγνωση τη φωτιά να κατακαίει το χωριό Αβαντας στον Εβρο.

Καμένο αυτοκίνητο και κοντέινερ. Η καταστροφική πορεία της πυρκαγιάς στον οικισμό Παναγία.

Ασθενείς του Νοσοκομείου Αλεξανδρούπολης μεταφέρθηκαν με το πλοίο «Αδαμάντιος Κοραής» στην Καβάλα.

Διάσπαρτες εστίες

Δεκάδες πυρκαγιές ξέσπασαν χθες σε πολλά σημεία σε όλη τη χώρα, ενώ παράλληλα ενεργά παρέμεναν πύρινα μέτωπα από προχθές. Χθες το μεσημέρι φωτιά εκδηλώθηκε στη Μακρακώμη Φθιώτιδας, δίπλα στην εθνική οδό. Γρήγορα η φωτιά εξαπλώθηκε λόγω των πολύ ισχυρών ανέμων, με αποτέλεσμα να κλείσουν τμήματα της εθνικής οδού Λαμίας - Καρπενησίου.

Εκκένωση

Χθες το βράδυ δόθηκε εντολή εκκένωσης σε εννέα οικισμούς στη Βοιωτία. Στους κατοίκους των περιοχών η αστυνομία έδινε οδηγίες να μετακινηθούν προς το Κυριάκι. Οι ισχυροί άνεμοι που έπνεαν στην περιοχή έστρεφαν τις φλόγες διαρκώς και σε άλλη κατεύθυνση, με αποτέλεσμα να υπάρχει ανησυχία δημιουργίας ενός ενιαίου μετώπου με κατεύθυνση προς τον Ελικώνα.

Φωτιά εκδηλώθηκε χθες και πλησίον της εθνικής οδού Αθηνών - Λαμίας στο 96ο χιλιόμετρο, κοντά στην Υλίκη.

Η φωτιά στην Κύθνο έκαιγε χθες το πρωί για δεύτερη ημέρα, με τους κατοίκους να προσπαθούν να βοηθήσουν στην κατάσβεση, ωστόσο λίγο πριν από το μεσημέρι αναφέρθηκε από την Πυροσβεστική ότι κατασβέστηκε. Σε πλήρη εξέλιξη βρισκόταν έως αργά το απόγευμα χθες η πυρκαγιά που ξέσπασε στον Δήμο Βόρειας Κυνουρίας στην Αρκαδία. Φωτιά σημειώθηκε και στον Πολύγυρο Χαλκιδικής, χωρίς ωστόσο οι φλόγες να προσεγγίσουν κατοικημένες περιοχές. Στην Εύβοια –αν και η εικόνα χθες ήταν βελτιωμένη σε σχέση με το προηγούμενο 24ωρο– διάσπαρτες πύρινες εστίες υπήρχαν στις περιοχές Ψαχνά, Τριάδα και Πισσώνας, ενώ ένα δεύτερο μέτωπο καίει δασική έκταση στην περιοχή Βατώντας.

Παραδόθηκε στις φλόγες η Τενερίφη

Η «χειρότερη πυρκαγιά των τελευταίων δεκαετιών» πλήττει από την Κυριακή την Τενερίφη, πρωτεύουσα του νησιωτικού συμπλέγματος των Καναρίων Νήσων στην Ισπανία. Σύμφωνα με τον πρόεδρο Φερνάντο Κλαβίχο, η πυρκαγιά έχει κατακάψει το 6% του νησιού. Περίπου 12.000 άνθρωποι αναγκάστηκαν να εκκενώσουν τα σπίτια τους, ωστόσο χάρη στην άμεση και συντονισμένη δράση των πυροσβεστών δεν έχουν καταγραφεί ανθρώπινες απώλειες ή καταστροφές κατοικιών. Τα Κανάρια Νησιά, όπως και η ισπανική ενδοχώρα, έχουν βιώσει έντονη ξηρασία και ελάχιστες βροχοπτώσεις τα τελευταία χρόνια.

Στην άλλη όχθη του Ατλαντικού, αντιμέτωπος με τεράστιες φωτιές είναι και ο Καναδάς. Από τη Δευτέρα περισσότεροι από 35.000 άνθρωποι έχουν απομακρυνθεί στην περιοχή της Μπρίτις Κολούμπια στα βορειοδυτικά. Ο πρόεδρος Τζάστιν Τριντό κάλεσε χθες τις ένοπλες δυνάμεις της χώρας να συνδράμουν τους πυροσβέστες στην περιοχή καθώς, σύμφωνα με το δίκτυο Canadian Press, χθες έκαιγαν περισσότερες από 380 φωτιές, εκ των οποίων οι 150 εκτός ελέγχου. Την ίδια στιγμή, άλλες πυρκαγιές ενισχυμένες από την έντονη ξηρασία σημειώθηκαν κοντά στα σύνορα με τις ΗΠΑ όπου καταγράφηκε ο θάνατος ενός ανθρώπου και η καταστροφή δεκάδων κτιρίων.

Αντιμέτωπος με τεράστιες φωτιές είναι και ο Καναδάς – Στη Χαβάη ο Τζο Μπάιντεν για αυτοψία στο νησί Μάουι στον απόηχο της φονικής πυρκαγιάς.

Παράλληλα, ο πρόεδρος Τζο Μπάιντεν επισκέφθηκε μαζί με τη σύζυγό του Τζιλ Μπάιντεν το νησί Μάουι στη Χαβάη, η οποία τις τελευταίες ημέρες έγινε θέατρο της καταστροφικότερης πυρκαγιάς στην πρόσφατη ιστορία των ΗΠΑ και της φονικότερης φυσικής καταστροφής γενικότερα. Συγκεκριμένα, τη Δευτέρα αφίχθη στο νησί Μάουι του νησιωτικού συμπλέγματος. «Ολόκληρη η χώρα πενθεί μαζί σας, είναι στο πλευρό σας και θα κάνει οτιδήποτε είναι δυνατό για να σας βοηθήσει να ορθοποδήσετε», δήλωσε ενώ αποκάλεσε την καταστροφή «συντριπτική».

850 αγνοούνται

Σύμφωνα με τον κυβερνήτη της πολιτείας της Χαβάης, ο αριθμός των νεκρών ανέρχεται σε 114, ενώ 850 άτομα αγνοούνται. Πολλά από τα θύματα είναι παιδιά. Σύμφωνα με τους ειδικούς, η εύρεση και η ταυτοποίηση των θυμάτων θα μπορούσε να πάρει ακόμα και μήνες εξαιτίας του μεγέθους της καταστροφής. Η κυβέρνηση Μπάιντεν υπέστη σκληρή κριτική από τους κατοίκους του νησιού, οι οποίοι υποστηρίζουν πως η βοήθεια άργησε να φτάσει και, όταν έφτασε, δεν ήταν αρκετή.

Κι ενώ οι κάτοικοι του Μάουι προσπαθούν να ξαναφτιάξουν τις πόλεις και τα χωριά τους, ανησυχούν βαθύτατα για τις επικείμενες βροχές. Σύμφωνα με την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία των ΗΠΑ, ο τροπικός κυκλώνας Φερνάντα αναμένεται να περάσει «ξώφαλτσα» από το νησί, με καταιγίδες να προβλέπονται για τις αρχές της επόμενης εβδομάδας.

Κάηκαν 400.000 στρέμματα σε 3 ημέρες

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ**

Περισσότερα από 400.000 στρέμματα έγιναν στάχτη μέσα σε τρεις ημέρες στη χώρα μας, σύμφωνα με τη μονάδα ΜΕΤΕΟ του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών. Οπως προκύπτει από την προκαταρκτική ανάλυση δορυφορικών δεδομένων, 380.000 στρέμματα έχουν καεί στον Εβρο, 30.000 στρέμματα στη Ροδόπη, 12.000 στρέμματα στη Βοιωτία, 8.000 στην Κύθνο, 5.000 στρέμματα στα Ψαχνά Ευβοίας. Τα δεδομένα θα οριστικοποιηθούν με την οριοθέτηση των πυρκαγιών. Μάλιστα, σε όλες τις περιοχές, καταγράφεται σταδιακά και από την αρχή της αντιπυρικής περιόδου (1.5.2023) η επιδείνωση των πυρομετεωρολογικών συνθηκών, με μόνη εξαίρεση την περίπτωση της Κύθνου, όπου λόγω των ενισχυμένων βόρειων ανέμων, δυσμενέστερες πυρομετεωρολογικές συνθήκες παρατηρούνται και σε προηγούμενες ημέρες. Μιλώντας στην «Κ», ο πυρομετεωρολόγος Θοδωρής Μ. Γιάνναρος, μέλος της ομάδας FLAME του Αστεροσκοπείου, σημειώνει πως από το περασμένο Σάββατο η χώρα μας έχει εισέλθει σε περίοδο πολύ υψηλής επικινδυνότητας δασικών πυρκαγιών, εξαιτίας του θερμού και ξηρού καιρού σε συνδυασμό με τους κατά τόπους ενισχυμένους ανέμους. «Απόρροια των δυσμενών πυρομετεωρολογικών συνθηκών είναι οι δασικές πυρκαγιές που

Το 2023 είναι πιθανό να καταγραφεί ως μία από τις πλέον καταστροφικές χρονιές των τελευταίων 15 ετών, από απόψεως καμένων εκτάσεων.

εκδηλώθηκαν τις τελευταίες τρεις ημέρες στη χώρα μας να παρουσιάζουν χαρακτηριστικά συμπεριφοράς που καθιστούν εξαιρετικά δύσκολο τον έλεγχό τους, με αποτέλεσμα να λαμβάνουν διαστάσεις και σε ορισμένες περιπτώσεις, με πιο χαρακτηριστική του Εβρου, να καθίστανται ανεξέλεγκτες και καταστροφικές». Ο ίδιος τονίζει, μάλιστα, πως με βάση δεδομένα του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου Δασικών Πυρκαγιών οι καμένες εκτάσεις στη χώρα μας έφθαναν αθροιστικά σε 632.220 στρέμματα στις 19/8/2023. Ομως, με 400.000 στρέμματα που εκτιμά το Αστεροσκοπείο ότι προστέθηκαν στα παραπάνω μέσα σε τρεις ημέρες, οι καμένες εκτάσεις ξεπερνούν το 1.000.000 στρέμματα. «Είναι βέβαιο ότι μόλις ενσωματωθούν τα πιο πρόσφατα στοιχεία για τις δασικές πυρκαγιές που είναι ακόμα ενεργές, ο τελικός απολογισμός θα είναι ακόμη μεγαλύτερος, με το 2023 να θέτει υποψηφιότητα ως μία από τις πλέον καταστροφικές χρονιές των τελευταίων 15 ετών, από απόψεως καμένων εκτάσεων», υπογραμμίζει ο κ. Γιάνναρος.

Ο Γιάννης Αρτοποιός, εκπρόσωπος Τύπου της Πυροσβεστικής, θεωρεί πως όσα συμβαίνουν τις τελευταίες τέσσερις ημέρες είναι πιο κρίσιμα και καταστροφικά από το μπαράζ πυρκαγιών του περασμένου Ιουλίου. «Είναι πρωτόγνωρη η κατάσταση που έχει διαμορφωθεί αυτή τη φορά», λέει, υπογραμμίζοντας πως από τα ξημερώματα του περασμένου Σαββάτου μέχρι και την Τρίτη το απόγευμα 300 νέες πυρκαγιές εκδηλώθηκαν στην Ελλάδα.

Δέκα φορές πάνω από τα όρια συναγερμού τα μικροσωματίδια

Για μια πολύ δύσκολη ημέρα για όλη την Ελλάδα κάνει λόγο, μιλώντας στην «Κ», ο καθηγητής Νίκος Μιχαλόπουλος, διευθυντής του Ινστιτούτου Ερευνών και Βιώσιμης Ανάπτυξης στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών και συντονιστής της ερευνητικής ομάδας ΠΑΝΑΚΕΙΑ, που μελετά την ατμοσφαιρική σύσταση και την κλιματική αλλαγή. Με τις μεγάλες πυρκαγιές σε Εβρο, Βοιωτία, Εύβοια και Αττική να είναι σε εξέλιξη, μεταξύ άλλων, σταθμοί της ΠΑΝΑΚΕΙΑ κατέγραψαν την Τρίτη υψηλές συγκεντρώσεις μικροσωματιδίων ακόμη και εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά από τα πύρινα μέτωπα. «Οι βορειοανατολικοί άνεμοι μεταφέρουν τον καπνό από την Αλεξανδρούπολη μέχρι και τα νησιά του Ιονίου», εξηγεί ο καθηγητής, επισημαίνοντας ότι οι μετρήσεις χτύπησαν κόκκινο στο «τρίγωνο» Αρτα - Γιάννενα - Τρίκαλα, ενώ έχει επιβαρυνθεί και όλη η Πελοπόννησος. «Πρόκειται για πολύ μεγάλη έκταση», σημειώνει. Ο ίδιος το μεσημέρι της Τρίτης βρισκόταν στην Πελοπόννησο. «Από το Ναύπλιο βλέπαμε τον καπνό. Ήταν πραγματικά εντυπωσιακό» προσθέτει.

Οπως αποτυπώνεται σε εικόνα του ευρωπαϊκού δορυφόρου METEOSAT-11 που επεξεργάστηκε η μονάδα ΜΕΤΕΟ του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών, ο καπνός από την πυρκαγιά στην περιοχή του Εβρου έφτασε περίπου 950 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά, καλύπτοντας έκταση ίση με περίπου 110.000 τ. χλμ., που αντιστοιχεί περίπου στο 80% της ελληνικής επικράτειας. «Είναι από τις πιο εντυπωσιακές μεταφορές καπνού που έχουμε δει τα τελευταία χρόνια, δεδομένης της μεγάλης περιοχής που κάλυψε», είπε στην «Κ» ο διευθυντής του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών, Κώστας Λαγουβάρδος.

Υπό τις παραπάνω συνθήκες, οι συγκεντρώσεις των λεπτών σωματιδίων PM2.5 (σωματίδια με διάμετρο μικρότερη από 2,5 εκατομμυριοστά του μέτρου), στις 11 το πρωί της Τρίτης στην Αλεξανδρούπολη, έφτασαν έως και τα 106 μικρογραμμάρια ανά κυβικό μέτρο σε ωριαία βάση. Σημειώνεται ότι ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας θεωρεί ότι μία ασφαλής μέση τιμή 24ώρου είναι τα 10 μικρογραμμάρια ανά κυβικό μέτρο. Στη μία το μεσημέρι η τιμή που καταγράφηκε στην Αρτα ήταν 111 μικρογραμμάρια, ενώ στις 4 το απόγευμα ο σταθμός στην Ανατολή Ιωαννίνων έδειχνε 80 μικρογραμμάρια, τιμές που χαρακτηρίζονται από την επιστημονική ομάδα της ΠΑΝΑΚΕΙΑ εξαιρετικά κακές. Κακές ήταν οι συνθήκες και στην Πελοπόννησο, με τους σταθμούς σε Πάτρα και Ναύπλιο να καταγράφουν τιμές τριπλάσιες των αποδεκτών.

«Θέλει ιδιαίτερη προσοχή, καθώς 24ωρη έκθεση σε τέτοιες συγκεντρώσεις μπορεί να είναι πολύ επιβλαβής όχι μόνο για άτομα που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες αλλά και για τον μέσο πολίτη», τονίζει ο κύριος Μιχαλόπουλος, προτρέποντας τους πολίτες να παρακολουθούν την εξέλιξη του φαινομένου μέσα από την ιστοσελίδα air-quality.gr. Σε ό,τι αφορά την κατάσταση στην Αττική, ο κύριος Μιχαλόπουλος τη χαρακτηρίζει μέτρια, επισημαίνοντας ωστόσο ότι μπορεί να επιδεινωθεί ανάλογα με τους ανέμους.

Λόγω των πυρκαγιών που βρίσκονται σε εξέλιξη, η Ενωση Πνευμονολόγων Ελλάδας συνιστά στους πολίτες να απομακρύνονται άμεσα από περιοχές με πυκνό καπνό για την προστασία τους η, εφόσον αυτό δεν είναι εφικτό, να παραμείνουν σε δροσερούς ή κλιματιζόμενους χώρους, με κλειστά παράθυρα και πόρτες. Παράλληλα, κρίνεται σκόπιμο να αποφεύγουν τις άσκοπες μετακινήσεις, ενώ αν χρειαστεί να μετακινηθούν με αυτοκίνητο εντός των συγκεκριμένων περιοχών να κρατούν τα παράθυρα κλειστά και να θέτουν σε λειτουργία την ανακύκλωση αέρα καμπίνας.

Κυριακή
27/8

γαστρονόμος
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΜΑΓΕΙΡΙΚΕΣ ΜΕ
ΨΑΡΙΑ

45
μοναδικές
συνταγές
με εποχικά
υλικά

Σταδιακή στροφή σε «ορθόδοξη» οικονομική πολιτική στην Τουρκία

Καταργείται το μέτρο Ερντογάν για προστατευόμενες καταθέσεις σε τουρκικές λίρες

Η Τουρκία εγκαταλείπει σταδιακά τις ανορθόδοξες πολιτικές του Τούρκου προέδρου καθώς μετά τις δύο αλλεπάλληλες αυξήσεις επιτοκίων και τις αυξήσεις φόρων, τώρα αποκηρύττει το πρόγραμμα προστατευμένων καταθέσεων σε τουρκικές λίρες. Πρόκειται για μια ακόμη αμφιλεγόμενη πολιτική της κυβέρνησης Ερντογάν που συνίσταται στην αναπλήρωση του όποιου τμήματος των καταθέσεων χάνεται εξαιτίας της υποτίμησης της λίρας υπό τον όρο ότι ο λογαριασμός θα παραμένει στο τουρκικό νόμισμα.

Η πολιτική αυτή εξαγγέλθηκε στα τέλη του 2021 και αποτέλεσε πυλώνα της πολιτικής που εφάρμοζε την τελευταία πενταετία ο Ταγίπ Ερντογάν. Εχει επιτύχει να συγκεντρώσει σε τραπεζικούς λογαριασμούς ποσά αξίας 125 δισ. δολ. σε τουρκικές λίρες, που αντιπροσωπεύουν περίπου το 25% του συνόλου των καταθέσεων. Την Κυριακή, όμως, η κυβέρνηση και η κεντρική τράπεζα κάλεσαν για πρώτη φορά επιχειρήσεις και καταθέτες να μην προτιμούν το συγκεκριμένο είδος λογαριασμών. Με δημοσίευσή τους στην εφημερίδα της κυβερνήσεως, ανακοίνωσαν επίσης ότι δίνουν τέλος στην πολιτική επιβολής προστίμων σε όποιες τράπεζες δεν μετατρέπουν σε τουρκικές λίρες ένα συγκεκριμένο τμήμα των λογαριασμών τους όπως συνέβαινε έως τώρα. Προανήγγειλαν, άλλωστε, ότι θα αυξηθεί το αποθεματικό που οφείλουν να διατηρούν οι τουρκικές τράπεζες έναντι των βραχυπρόθεσμων καταθέσεων σε ξένο νόμισμα.

Εχουν προηγηθεί αποφάσεις για δύο αλλεπάλληλες ανόδους επιτοκίων και αυξήσεις φόρων.

Η είδηση προκάλεσε την άμεση αντίδραση του χρηματιστηρίου της Κωνσταντινούπολης με τις μετοχές των τουρκικών τραπεζών να σημειώνουν σημαντική πτώση από 5,5% έως 6,7%, την τουρκική λίρα να υποχωρεί κατά 0,2% με την ισοτιμία της στις 27,1676 λίρες προς ένα δολάριο και τις αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων της Τουρκίας να σημειώνουν πτώση 88 μονάδων βάσης στο 21,17%. Οικονομολόγοι και επενδυτές είχαν θεωρήσει ευθύς εξαρχής ιδιαιτέρως επισφαλή αυτήν την αμφιλεγόμενη πρακτική της αναπλήρωσης των λογαριασμών σε τουρκικές λίρες. Τόνισαν επανειλημμένως ότι καλλιεργεί σχέση αλληλεξάρτησης ανάμεσα στα οικονομικά της κυβέρνησης και στο νόμισμα της Τουρκίας. Πηγές που μίλησαν στο Bloomberg σε καθεστώς ανωνυμίας υποστηρίζουν πως ένας από τους παράγοντες πίσω από την ανάκληση της επίμαχης αυτής πολιτικής ήταν η σφοδρή διαφωνία που εξέφρασε ο υπουργός Οικονομικών Μεχμέτ Σιμσέκ σε ιδιωτική συνάντησή του με ξένους επενδυτές. Η πληροφορία διαψεύδεται, πάντως, από πηγές του τουρκικού υπουργείου Οικονομικών.

Στόχος της επίμαχης πρακτικής ήταν βέβαια να ανακόψει την πτώση της τουρκικής λίρας περιορίζοντας τη ζήτηση για δολάρια και γενικότερα για σκληρό νόμισμα. Μολονότι έχει πράγματι επιτύχει να επιβραδύνει τη μετατροπή των καταθέσεων σε σκληρό νόμισμα, η S&P Global Ratings εκτιμά ότι σήμερα η «δολαριοποίηση» της τουρκικής οικονομίας είναι πολύ περισσότερη και βαθύτερη από όσο ήταν το 2019 μετά τη θυελλώδη νομισματική κρίση του 2018. Ως πρακτική είναι, άλλωστε, ιδιαιτέρως δαπανηρή για τα οικονομικά της Τουρκίας. Μόνον στη διάρκεια του 2023 έχουν δαπανηθεί 20 δισ. δολ. για την αναπλήρωση όποιων κεφαλαίων χάνονταν εξαιτίας της υποτίμησης του νομίσματος καθώς η τουρκική λίρα έχει χάσει στη διάρκεια του έτους το 31% της αξίας της έναντι του δολαρίου. Το κόστος του προγράμματος μοιράζονται το υπουργείο Οικονομικών και η κεντρική τράπεζα και υπολογίζεται πως το περασμένο έτος το υπουργείο δαπάνησε 3,4 δισ. δολ. για την εν λόγω αναπλήρωση των καταθέσεων.

Εν τω μεταξύ, μετά τις δύο συναπτές αυξήσεις επιτοκίων που αποφάσισε από τον Ιούνιο, οπότε ανέλαβε καθήκοντα η νέα επικεφαλής Χαφιζέ Γκέι Ερκάν, η Τράπεζα της Τουρκίας αναμένεται να προχωρήσει σε νέα αύξηση του κόστους του δανεισμού στη συνεδρίαση αυτής της εβδομάδας.

BLOOMBERG, FINANCIAL TIMES

Η Τράπεζα της Τουρκίας αναμένεται να προχωρήσει μέσα στην εβδομάδα σε νέα αύξηση του κόστους δανεισμού.

Κλυδωνισμοί στην παγκόσμια αγορά εμπορικών ακινήτων

Το «σοκ» της COVID-19 εξακολουθεί να προκαλεί κλυδωνισμούς στην παγκόσμια και την ευρωπαϊκή οικονομία, αλλάζοντας δεδομένα δεκαετιών. Στον κλάδο των ακινήτων ειδικότερα, επενδυτές και τράπεζες καλούνται να απαντήσουν πλέον σε ένα ερώτημα που γίνεται ολοένα και πιο επιτακτικό: αν οι άνθρωποι δεν ψωνίσουν ποτέ ξανά σε εμπορικά κέντρα ή δεν επιστρέψουν μαζικά στα γραφεία, όπως συνέβαινε προ πανδημίας, πόσο θα κινδυνεύσουν οι περιουσίες που χτίστηκαν με βάση τα ακίνητα; Τα αυξανόμενα επιτόκια, ο επίμονος πληθωρισμός και οι δεινές οικονομικές συνθήκες είναι γνωστοί «εχθροί» για τους αγοραστές εμπορικών ακινήτων, οι οποίοι συνήθως ξεπερνούν τις κρίσεις περιμένοντας να αυξηθεί η ζήτηση ενοικίων και να μειωθεί το κόστος δανεισμού. Αυτή τη φορά τα πράγματα μπορεί να είναι διαφορετικά, προειδοποιούν μέσω Reuters αναλυτές, ακαδημαϊκοί και επενδυτές. Καθώς η τηλεργασία είναι πλέον ρουτίνα για πολλές εταιρείες και οι καταναλωτές ψωνίζουν μέσω Διαδικτύου, μεγαλουπόλεις όπως το Λονδίνο, το Λος Αντζελες και η Νέα Υόρκη είναι γεμάτες με κτίρια που οι τοπικοί πληθυσμοί δεν θέλουν ή δεν χρειάζονται πλέον. Αυτό σημαίνει ότι οι αξίες των ουρανοξυστών στο κέντρο πόλεων και μεγάλων εμπορικών κέντρων ενδέχεται να χρειαστούν πολύ περισσότερο χρόνο για να ανακάμψουν. Κι αν δεν βρεθούν ενοικιαστές, οι ιδιοκτήτες και οι δανειστές κινδυνεύουν να ζήσουν πιο οδυνηρές και πιο επίμονες κρίσεις.

Η παγκόσμια εταιρεία παροχής υπηρεσιών ακίνητης περιουσίας Jones Lang LaSalle ανέφερε ετήσια μείωση 18% των παγκόσμιων όγκων ενοικίων το α΄ τρίμηνο.

«Οι εργοδότες αρχίζουν να αντιλαμβάνονται ότι η κατασκευή τεράστιων εγκαταστάσεων για τη στέγαση των ανθρώπων δεν είναι πλέον απαραίτητη», εξηγεί στο Reuters ο Ρίτσαρντ Μέρφι, πολιτικός οικονομολόγος και καθηγητής λογιστικής πρακτικής στο Πανεπιστήμιο Σέφιλντ του Ηνωμένου Βασιλείου. Οι παγκόσμιες τράπεζες κατέχουν περίπου το ήμισυ του εκκρεμούς χρέους των 6 τρισεκατομμυρίων δολαρίων για τα εμπορικά ακίνητα, ανακοίνωσε η Moody's Investors Service τον Ιούνιο, με το μεγαλύτερο μερίδιο να λήγει την περίοδο 2023-2026. Οι τράπεζες των ΗΠΑ ειδικότερα αποκάλυψαν απώλειες από τα ακίνητα στα στοιχεία του πρώτου εξαμήνου τους, τάση που θα συνεχιστεί στο μέλλον, όπως προειδοποίησαν. Οι δανειολήπτες στους κλάδους ανάπτυξης ακινήτων στο Ηνωμένο Βασίλειο είχαν 4% περισσότερες πιθανότητες να χρεοκοπήσουν. «Η φυγή καταθέσεων μπορεί να συμβεί οποιαδήποτε μέρα», λέει ο Τζέφρι Σέρμαν αναπληρωτής επικεφαλής επενδύσεων στην αμερικανική επενδυτική εταιρεία Double Line, αξίας 92 δισ. δολαρίων. Ορισμένοι παγκόσμιοι φορείς χάραξης πολιτικής, ωστόσο, παραμένουν πεπεισμένοι ότι η μετα-πανδημική αλλαγή στην έννοια του τι σημαίνει «πάω στη δουλειά» δεν πρόκειται να «φέρει» πιστωτική κρίση τύπου 2008-2009.

Στη Σαγκάη, τον κύριο χρηματοοικονομικό κόμβο της Κίνας, τα ποσοστά κενών θέσεων γραφείων αυξήθηκαν κατά 1,2 ποσοστιαία μονάδα από έτος σε έτος το δεύτερο τρίμηνο, στο 16%.

Η παγκόσμια εταιρεία παροχής υπηρεσιών ακίνητης περιουσίας Jones Lang LaSalle, η οποία τον Μάιο ανέφερε ετήσια μείωση 18% των παγκόσμιων όγκων ενοικίων το πρώτο τρίμηνο, δημοσίευσε στοιχεία αυτόν τον μήνα που δείχνουν ότι η αύξηση στις κορυφαίες ενοικιάσεις γραφείων στη Νέα Υόρκη, στο Πεκίνο, στο Σαν Φρανσίσκο, στο Τόκιο και την Ουάσιγκτον έγινε αρνητική την ίδια περίοδο. Στη Σαγκάη, τον κύριο χρηματοοικονομικό κόμβο της Κίνας, τα ποσοστά κενών θέσεων γραφείων αυξήθηκαν κατά 1,2 ποσοστιαία μονάδα από έτος σε έτος το δεύτερο τρίμηνο στο 16%, ενώ οι επιχειρήσεις βρίσκονται επίσης υπό πίεση να μειώσουν το αποτύπωμα άνθρακα, με την HSBC να είναι μεταξύ εκείνων που μειώνουν τον χώρο που νοικιάζουν και τερματίζουν τις μισθώσεις σε γραφεία που δεν θεωρούνται πλέον «πράσινα». Περισσότερα από ένα δισ. τετραγωνικά μέτρα χώρων γραφείων παγκοσμίως θα χρειαστεί να ανακαινιστούν έως το 2050, με τα τρέχοντα ποσοστά να τριπλασιάζονται σε τουλάχιστον 3% έως 3,5% των αποθεμάτων ετησίως για να επιτευχθούν οι μηδενικοί στόχοι. Σύμφωνα με την Capital Economics, οι παγκόσμιες αποδόσεις ακινήτων αναμένονται περίπου 4% ετησίως αυτή τη δεκαετία, σε σύγκριση με έναν μέσο όρο 8% πριν από την πανδημία, με μια μικρή μόνο βελτίωση να αναμένεται τη δεκαετία του 2030.

«Οι επενδυτές θα πρέπει να είναι έτοιμοι να δεχθούν χαμηλότερο ασφάλιστρο κινδύνου ακινήτων», ανέφερε η Capital Economics. «Τα ακίνητα θα φαίνονται υπερτιμημένα σε σχέση με τα προηγούμενα πρότυπα».

Τουρκική εταιρεία με πλοία-φαντάσματα διακινεί ρωσικό ντίζελ

Σε ένα γκρίζο τετραώροφο κτίριο γραφείων πάνω από ένα νυχτερινό κέντρο διασκέδασης με μαύρη πόρτα, μία εταιρεία που ιδρύθηκε από τον καλτσοβιομήχανο Αλί Μπεκμετζί έχει μετεξελιχθεί σε έναν από τους μεγαλύτερους εφοπλιστικούς ομίλους στον κόσμο, που μεταφέρει ρωσικό πετρέλαιο. Πρόκειται για την Beks Ship Management, η οποία έχει αγοράσει 37 πλοία από το 2021, πολλά από αυτά γερασμένα πετρελαιοφόρα, ξοδεύοντας περισσότερα από μισό δισεκατομμύριο δολάρια σε δύο χρόνια και κάτι, δεκαπλασιάζοντας την αξία του στόλου της.

Εταιρείες όπως η Beks αποτελούν καίριο στοιχείο στις προσπάθειες της Ρωσίας να συνεχίσει να προμηθεύει πετρέλαιο σε όλο τον κόσμο και να χρηματοδοτεί τον πόλεμο στην Ουκρανία. Ο στόλος με το συγκεκριμένο έργο αριθμεί πλέον εκατοντάδες πλοία σε όλο τον κόσμο, που ανήκουν σε εταιρείες στην Ελλάδα, στην Ινδία και στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, καθώς και στην Τουρκία. Πολλοί αποφεύγουν τις κυρώσεις της Δύσης, λειτουργώντας εκτός των συνηθισμένων κλαδικών προδιαγραφών, αγνοώντας τους όρους ασφάλισης από τα P&I Clubs, τα παγκόσμια δίκτυα που ασφαλίζουν περίπου το 90% της παγκόσμιας εμπορικής ναυτιλίας. Ορισμένοι ναυτιλιακοί όμιλοι με τα εν λόγω τάνκερ χρησιμοποιούν ένα παράλληλο ρωσικό ασφαλιστικό σύστημα που δημιουργήθηκε μετά την έναρξη του πολέμου. Εν τω μεταξύ, τα δεξαμενόπλοια που χρησιμοποιούνται είναι μεγάλης ηλικίας, σχεδόν 20 ετών και άνω, και έχουν αλλάξει ιδιοκτήτες πολλές φορές, εγείροντας ανησυχίες για την ασφάλεια και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Οι αναλυτές της ναυτιλίας επισημαίνουν ότι υπάρχουν ολοένα και περισσότερα ερωτήματα σχετικά με το εάν τα δεξαμενόπλοια ελέγχονται σωστά και εάν η Μόσχα θα πληρώσει σε περίπτωση ατυχήματος. Η Ρωσία έχει δηλώσει ότι ασκεί πιέσεις να αναγνωριστεί διεθνώς το ασφαλιστικό της σύστημα.

Η Beks αγόρασε 37 τάνκερ από το 2021, πολλά γερασμένα και εκτός προδιαγραφών – Ανησυχίες για την ασφάλεια και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Τουρκικές εταιρείες, συμπεριλαμβανομένης της Beks, προκαλούν ιδιαίτερη ανησυχία. Συγκεκριμένα, έχουν αγοράσει τουλάχιστον 36 πλοία που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο ως ασφαλισμένα από τα P&I Clubs, γεγονός που φανερώνει τη χαλαρή επιβολή των κυρώσεων από την Τουρκία στη Ρωσία. Από τον Φεβρουάριο του τρέχοντος έτους η ναυτιλιακή Beks ήταν ο τέταρτος μεγαλύτερος πλοιοκτήτης στο ρωσικό εμπόριο πετρελαίου, σύμφωνα με ναυτιλιακά δεδομένα που αναλύθηκαν από την Global Witness, μια ομάδα κατά της διαφθοράς που έχει κάνει εκστρατεία υπέρ της Ουκρανίας για αυστηρότερες κυρώσεις.

Ο Κρεγκ Κένεντι, ενεργειακός αναλυτής και πρώην οικονομικός σύμβουλος, που μελετάει τον ρωσικό στόλο πλοίων-φαντασμάτων στο Κέντρο Ρωσικών και Ευρασιατικών Σπουδών Ντέιβις του Χάρβαρντ, χαρακτήρισε τις ανησυχίες για την ασφάλεια «ωρολογιακή βόμβα». Και διευκρίνισε: «Η βασική ανησυχία αφορά την παλαιότητά τους». Ο όμιλος Beks είχε μια σειρά από περιστατικά ασφάλειας τα τελευταία χρόνια. Τον Ιούνιο, λόγου χάριν, Ρώσοι διασώστες χρειάστηκε να σβήσουν μια φωτιά στο μηχανοστάσιο του «Beks Force», ενός πλοίου μεταφοράς χύδην φορτίου, στα ανοιχτά των ακτών του Ειρηνικού της Ρωσίας. Ενα άλλο πλοίο, που ανήκει στην εταιρεία, προσάραξε στα ανοιχτά της Τυνησίας τον Ιούλιο. Πάντως, ο στόλος εξακολουθεί να πλέει και, μαζί με άλλες ναυτιλιακές εταιρείες, βοηθάει τη Ρωσία να προσαρμοστεί στις κυρώσεις της Δύσης, δημιουργώντας ένα παγκόσμιο αδιέξοδο, που κατά κάποιο τρόπο αντικατοπτρίζει το πόσο αργά κινείται η πρώτη γραμμή στο μέτωπο στον πόλεμο της Ουκρανίας. Ωστόσο υπάρχουν ενδείξεις ότι η αποτελεσματικότητα της προσπάθειας κυρώσεων υπό την ηγεσία των ΗΠΑ εξασθενεί. Αμερικανοί αξιωματούχοι λένε ότι η Ουάσιγκτον εξακολουθεί να ανησυχεί ότι η Τουρκία είναι κόμβος για παραβιάσεις των ρωσικών κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένου του στόλου-φαντάσματος για ρωσικό πετρέλαιο, των λιμενικών κλήσεων από ρωσικά φορτηγά πλοία, που έχουν επιβληθεί κυρώσεις και που μεταφέρουν όπλα και αποστολές αγαθών όπως ηλεκτρονικά δυτικής κατασκευής, που χρειάζεται η Μόσχα για τον στρατό της.

THE NEW YORK TIMES

Ο όμιλος Beks είχε μια σειρά από περιστατικά ασφάλειας τα τελευταία χρόνια. Τον Ιούνιο, Ρώσοι διασώστες χρειάστηκε να σβήσουν μια φωτιά στο μηχανοστάσιο του «Beks Force». Ενα άλλο πλοίο που ανήκει στην εταιρεία προσάραξε στα ανοιχτά της Τυνησίας τον Ιούλιο.

Ricoh RansomCare:
Προστατευτείτε
από τις Κυβερνοεπιθέσεις

Tsiakkastel OFFICE LINE

Επικοινωνήστε μαζί μας στο 22862700 ή στο info@tsiakkastel.com.cy

ΑΝΑΛΥΣΗ

Μόνο με αυξήσεις τιμών αναπτύσσονται οι εταιρείες!

Του **ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ**

Παράδοξο φαινόμενο οι τιμές σε τρόφιμα και πολλά καταναλωτικά προϊόντα. Αυξάνονται παρότι ο τιμάριθμος γενικά είναι πτωτικός. Τα δεδομένα που δημοσιοποίησε η ΕΛΣΤΑΤ για τον Ιούλιο εμφανίζουν ότι ο πληθωρισμός αυξήθηκε κατά 2,5% σε σχέση με τον αντίστοιχο του 2022. Τον Ιούνιο, είχε αυξηθεί 1,8% σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2022. Ωστόσο είναι διαφορετική η εικόνα με τις ανατιμήσεις στα τρόφιμα, οι οποίες σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ «έτρεξαν» με ετήσιο ρυθμό 12,3% τον Ιούλιο, σχεδόν πέντε φορές ταχύτερα από τον Γενικό Δείκτη Τιμών Καταναλωτή. Ακόμα υψηλότερα, στο 12,9%, κινήθηκε ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών σε είδη διατροφής και μη αλκοολούχα ποτά, ο οποίος διαμορφώνεται με βάση ένα κοινά σταθμισμένο καλάθι για όλες τις χώρες της Ε.Ε. Αν μάλιστα υπολογίσουμε ότι πέρυσι τον Ιούλιο ο πληθωρισμός στα είδη διατροφής είχε διαμορφωθεί στο 13%, ο σωρευτικός πληθωρισμός διετίας στα τρόφιμα διαμορφώνεται στο 26,5%.

Το πρόβλημα είναι δομικό πλέον και αφορά την ολιγοπωλιακή διάρθρωση της ελληνικής αγορά

Οι υψηλότερες ετήσιες ανατιμήσεις καταγράφονται στα φρούτα και στα λαχανικά, με 19,4% και 15,5% αντίστοιχα. Ακολουθούν οι κατηγορίες γαλακτοκομικά-αυγά, με 14,4%, λοιπά τρόφιμα με 13,7%, εμφιαλωμένο νερό-αναψυκτικά και χυμοί με 13,3%, ζάχαρη-σοκολάτες-γλυκά-παγωτά με 11,6%, κρέατα με 10,9% και έλαια-λίπη με 10,4%. Τέλος, καφές-κακάο-ζάχαρη, ψωμί-δημητριακά και ψάρια ανατιμήθηκαν κατά 9,2%, 8,3% και 8,1% αντίστοιχα.

Αλλά, για να είμαστε δίκαιοι, πρέπει να παραδεχθούμε ότι το φαινόμενο δεν αφορά μόνο τα τρόφιμα. Τον Αύγουστο, η ελληνική αγορά ρεύματος βρίσκεται στην 5η θέση της Ευρώπης, με τιμή στα 92,89 ευρώ η μεγαβατώρα. Πιο ακριβές από την ελληνική αγορά είναι η ιρλανδική με 100,1 ευρώ, της Μάλτας με 100,09 ευρώ, της Ιταλίας με 99,57 ευρώ. Ανάλογη είναι η εικόνα συνολικά για το 2023, με την Ελλάδα να βρίσκεται στην 4η θέση με 126,18 ευρώ.

Το φαινόμενο δεν μπορεί να έχει μεταφυσική εξήγηση, δεν είναι η μοίρα που ευθύνεται για την ανατίμηση προϊόντων που συχνά πωλούνται στην ελληνική αγορά ακριβότερα από χώρες με υψηλότερο εισόδημα και καταναλωτική ισχύ. Το πρόβλημα είναι δομικό πλέον και αφορά την ολιγοπωλιακή διάρθρωση της ελληνικής αγοράς. Και δεν είναι μεγάλο μυστικό, η παραδοχή ότι η κατάσταση αυτή υπάρχει επειδή την ανέχεται η πολιτική εξουσία, για να μην πούμε ότι συνεργάζεται μαζί της. Προφανώς, οι αυξημένες τιμές δεν «εξατμίζονται», μετατρέπονται σε κέρδη στην Ελλάδα ή σε προμηθευτές άλλων αγορών και εξηγούν τη βελτιωμένη κερδοφορία σε πολλούς κλάδους.

Τα κλασικά τεχνάσματα, όπως οι προσφορές που ισχύουν για περιορισμένη περίοδο και προϊόντα, οι συσκευασίες με μικρότερη ποσότητα κ.ά. δεν εξηγούν την πραγματικότητα. Πίσω όμως από την επιφάνεια των συνεχόμενων ανατιμήσεων κρύβεται η αποτυχία του εγχώριου επιχειρηματικού μοντέλου. Είναι η αδυναμία επέκτασης των επιχειρήσεων και της κερδοφορίας χωρίς ανατιμήσεις. Η κερδοφορία και η μεγέθυνση δεν επιδιώκονται με καινοτομίες, ούτε με αναδιοργάνωση, ούτε με βελτίωση των πηγών εφοδιασμού, ούτε με νέα κεφάλαια, ούτε με επέκταση σε νέες αγορές. Μόνο με τον εύκολο τρόπο αυξήσεων τιμών.

Πηγή πληθωριστικών πιέσεων στην Ευρώπη ο τουρισμός

Στο στόχαστρο της ΕΚΤ, καθώς η ζήτηση για ταξίδια αυξάνεται παρά την ακρίβεια

Πηγή προβληματισμού για την ΕΚΤ αποτελεί πλέον ο τουρισμός μολονότι συνεισφέρει περίπου το 4% του ΑΕΠ της Ε.Ε. και έμμεσα στηρίζει ένα 10% ακόμη, ενισχύοντας τις αντοχές των ευρωπαϊκών οικονομιών. Οπως προκύπτει, όμως, από σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times, οι αυξήσεις των τιμών σε όλο το φάσμα των τουριστικών υπηρεσιών τροφοδοτούν επιθετικά τον πληθωρισμό που παρά τη μερική αποκλιμάκωσή του τον Ιούλιο ήταν 5,6% και υπερέβαινε σαφώς τον στόχο της ΕΚΤ για 2%.

Στον κλάδο ως ισχυρό παράγοντα τόνωσης του πληθωρισμού αναφέρθηκε προσφάτως ο Φάμπιο Πανέτα, στέλεχος της ΕΚΤ, όταν απέδωσε την επιτάχυνση των τιμών του τομέα των υπηρεσιών στις εκτεταμένες δαπάνες των Ευρωπαίων για διακοπές και ταξίδια. Τόνισε μάλιστα «την ανάγκη να παρακολουθούμε και να καταγράφουμε τον τουρισμό ως παράμετρο του πληθωρισμού και να καταγράφουμε τους κινδύνους που εγκυμονεί για αύξηση του συνολικού πληθωρισμού».

Εν ολίγοις, οι αυξήσεις των τιμών στις υπηρεσίες του τουρισμού παρεισφρέουν στα σχέδια της τράπεζας να διακόψει τις αυξήσεις των επιτοκίων στη συνεδρίασή της στις 14 Σεπτεμβρίου.

Η μέση τιμή κράτησης μέσω της TUI αυξήθηκε φέτος κατά 7% και η τιμή των αεροπορικών εισιτηρίων κατά 31,6%.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ταξιδιών, το 41% όσων ταξιδεύουν φέτος στην Ευρώπη εκτιμά πως θα δαπανήσει περισσότερα από 1.500 ευρώ κατ' άτομο για τις καλοκαιρινές του διακοπές.

Η μεγαλύτερη αλυσίδα ξενοδοχείων στην Ευρώπη, Acor, που έχει ξενοδοχεία σε πάνω από 3.000 περιοχές, έχει αυξήσει τις τιμές των δωματίων της κατά 18%, η μέση τιμή κράτησης μέσω του κολοσσού της TUI έχει αυξηθεί 7% και η τιμή των αεροπορικών εισιτηρίων στην Ευρώπη έχει αυξηθεί 31,6% φέτος. Μιλώντας στους Financial Times, ο Ραμόν Εσταλέγια, γενικός γραμματέας της ένωσης ισπανικών ξενοδοχείων CEHAT, επισημαίνει ότι «οι άνθρωποι μειώνουν τις δαπάνες τους όταν πρόκειται για την αγορά αυτοκινήτων ή ρούχων, αλλά εξακολουθούν να πηγαίνουν διακοπές». Ο ίδιος δικαιολογεί την αύξηση 8% στις τιμές των δωματίων εξηγώντας πως είναι μικρότερες από τον συνολικό πληθωρισμό. Σύμφωνα, άλλωστε, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ταξιδιών, το 41% όσων ταξιδεύουν φέτος στην Ευρώπη εκτιμά πως θα δαπανήσει περισσότερα από 1.500 ευρώ κατ' άτομο για τις καλοκαιρινές του διακοπές. Σαφώς περισσότεροι σε σύγκριση με πέρυσι, όταν το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 33%. Οπως επισημαίνει η βρετανική εφημερίδα, η ζήτηση για διακοπές και ταξίδια βρίσκεται στα ύψη και εξακολουθεί να αυξάνεται παρά τις υψηλές τιμές.

Η Ελλάδα υποδέχθηκε 5,76 εκατομμύρια τουρίστες μόνο μέσα στους πρώτους πέντε μήνες του χρόνου καταγράφοντας αύξηση περίπου 30% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους και σαφώς πάνω από τα προ της πανδημίας επίπεδα. Τα έσοδα της χώρας μας από τον τουρισμό έφτασαν τον Μάιο στο 1,75 δισ. ευρώ, ποσό κατά 25% υψηλότερο από εκείνο της αντίστοιχης περιόδου του περασμένου έτους. Η Κροατία, που τον Ιανουάριο προσχώρησε στην Ευρωζώνη, είχε 2,7 εκατομμύρια ξένους τουρίστες μέσα στον Ιούνιο καταγράφοντας αύξηση 2,8% σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2022. Και στην Ιταλία η υπουργός Τουρισμού, Ντανιέλα Σαντακέ, εκτιμά πως μέσα στον Ιούλιο η χώρα υποδέχθηκε πάνω από 19 εκατ. επισκέπτες και κατέγραψε τουριστικά έσοδα ύψους 10 δισ. ευρώ. Η εικόνα είναι παρόμοια και στην Ισπανία, όπου ο υπουργός Τουρισμού, Εκτορ Γκόμεζ, εξέφρασε ικανοποίηση για την «εκπληκτική» ανάκαμψη του κλάδου, αφού μόνο μέσα στον Ιούνιο κατέφθασαν στη χώρα της Ιβηρικής 9,1 εκατ. τουρίστες καταγράφοντας αύξηση 10% σε σύγκριση με τον Ιούνιο του περασμένου έτους.

Σε ό,τι αφορά τις τιμές των ξενοδοχείων, παράγοντες του τουρισμού στην Ισπανία υποστηρίζουν πως οι ξενοδόχοι έχουν μειωμένο κέρδος μιας και οι αυξήσεις είναι μικρότερες από τον πληθωρισμό. Και η Ισιδώρα Χανδέλη, διαχειρίστρια ξενοδοχείου στη Σίφνο, τονίζει πως οι αυξήσεις 15% που σημείωσαν φέτος οι τιμές των δωματίων στη Σίφνο ήταν οι πρώτες που καταγράφηκαν μετά τέσσερα χρόνια.

«Επιδρομή» στα υπερκέρδη ευρωπαϊκών επιχειρήσεων

Πρόσθετη φορολογία σε ενεργειακές, βιομηχανίες τροφίμων, τράπεζες

Στο στόχαστρο φορολογικών αρχών και κυβερνήσεων βρίσκονται πλέον τα υπερκέρδη των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων που κατέγραψαν πρωτοφανή κερδοφορία την τελευταία διετία λόγω της ενεργειακής κρίσης, του ανεξέλεγκτου πληθωρισμού, αλλά και της «απληστίας» των επιχειρήσεων, όπως έχει χαρακτηρίσει τις ιλιγγιώδεις αυξήσεις των τιμών ο ΟΟΣΑ, και μαζί του διεθνείς οργανισμοί και οργανώσεις καταναλωτών.

Από τις ενεργειακές εταιρείες, που βρέθηκαν πρώτες στο στόχαστρο όταν συγκέντρωναν δυσθεώρητα κέρδη εν τω μέσω της ενεργειακής κρίσης, τις τράπεζες που φορολόγησε ήδη η Ιταλία, αλλά και οι Τσεχία, Λιθουανία, Ισπανία και σύντομα αναμένεται να κάνει το ίδιο η Λετονία, μέχρι τις βιομηχανίες τροφίμων στην Πορτογαλία και το σύνολο των επιχειρήσεων στις βαλκανικές χώρες, οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις φορολογούν τα υπερκέρδη των επιχειρήσεων για το 2022 και το 2023.

Από τις αρχές του 2022, έχουν επιβληθεί ή προταθεί σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες πάνω από 30 φόροι.

Πέρα από τις ενεργειακές, οι κυβερνήσεις επεκτείνουν την έκτακτη φορολογία σε όλο το φάσμα των επιχειρήσεων. Η Ουγγαρία επέβαλε φόρο υπερκερδών και σε ασφαλιστικές και φαρμακοβιομηχανίες, ενώ η Πορτογαλία φόρο 33% στους διανομείς τροφίμων με μεγάλα κέρδη.

Την επιδρομή στα ταμεία των επιχειρήσεων έχει υπαγορεύσει κυρίως η ανάγκη των κυβερνήσεων να ισοσκελίσουν τους προϋπολογισμούς τους και, δευτερευόντως, να κατευνάσουν την οργή της κοινής γνώμης για τα σκανδαλώδη κέρδη που συγκέντρωσαν οι επιχειρήσεις μεσούντος του χειρότερου πληθωρισμού των τελευταίων δεκαετιών. Ο φόρος που επέβαλε αιφνιδιαστικά στις τράπεζες η ιταλική κυβέρνηση στις 8 Αυγούστου ήταν το τελευταίο δείγμα μιας γενικότερης τάσης που άρχισε να εκδηλώνεται όταν εκτοξεύθηκαν οι τιμές μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, οδηγώντας στα ύψη τα έσοδα των ενεργειακών. Σύμφωνα με στοιχεία της KPMG και του αμερικανικού φορολογικού ιδρύματος, που επικαλείται σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times, από τις αρχές του περασμένου έτους έχουν επιβληθεί ή προταθεί σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες πάνω από 30 φόροι σε υπερκέρδη. Συνολικά 24 χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ενωσης έχουν ανακοινώσει, επιβάλει ή προτείνει φόρους υπερκερδών στις ενεργειακές μετά και την προώθηση σχετικού σχεδίου από την Κομισιόν στις αρχές του 2022. Και στην εκτός Ευρωπαϊκής Ενωσης Βρετανία έχει επιβληθεί φόρος στα κέρδη από τις εξορύξεις πετρελαίου και φυσικού αερίου από τη Βόρεια Θάλασσα. Η τάση επεκτείνεται, όμως, πολύ πέραν του κλάδου των ενεργειακών και των τραπεζών, και σταδιακά σε όλο το φάσμα των επιχειρήσεων. Η Ουγγαρία έχει επιβάλει φόρο υπερκερδών όχι μόνο στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αλλά και στις ασφαλιστικές και στις φαρμακοβιομηχανίες. Η Πορτογαλία επέβαλε φόρο 33% στους διανομείς τροφίμων με μεγάλα κέρδη για το 2022 και το 2023, ενώ πιο δυναμικές αποδεικνύονται στο θέμα οι κυβερνήσεις των βαλκανικών χωρών.

Η Κροατία υιοθέτησε φόρο υπερκερδών που θεωρητικά καλύπτει όσες εταιρείες έχουν αναφέρει έσοδα άνω των 40 εκατ. ευρώ για το 2022. Η Βουλγαρία σχεδιάζει επίσης οριζόντιο φόρο υπερκερδών σε όλες τις επιχειρήσεις. Την ίδια στιγμή, πάντως, «η εισφορά αλληλεγγύης» που είχε επιβληθεί στις ενεργειακές όλης της Ε.Ε. και αρχικά είχε σχεδιασθεί για να ισχύσει μόνο μέχρι τον Δεκέμβριο του 2023, τώρα επεκτείνεται. Ισπανία, Σλοβακία, Ουγγαρία και Τσεχία σχεδιάζουν να τον διατηρήσουν σε ισχύ όχι μόνο για το 2024 αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις και για το 2025. Στη Βρετανία, ο αντίστοιχος φόρος έχει σχεδιασθεί για να ισχύσει έως και το 2028.

Πρόστιμα και απελάσεις τουριστών για απρεπή συμπεριφορά

Η κοινώς γνωστή ασυδοσία των τουριστών, οι οποίοι ως προσωρινοί σε έναν τουριστικό προορισμό δεν θεωρούν αναγκαίο να σεβαστούν ούτε τα μνημεία του ούτε την ησυχία των κατοίκων του, έχει προκαλέσει αντιδράσεις της κοινής γνώμης. Εχει, έτσι, εξωθήσει κυβερνήσεις και τοπικές αρχές στην επιβολή προστίμων, αλλά και ποινών ενίοτε εξαιρετικά αυστηρών, σε συμπεριφορές που δεν εμπίπτουν μεν στο ποινικό δίκαιο, αλλά στοιχειοθετούν ασέβεια και προσβολή.

Από πρόστιμα 306 δολαρίων για παρακώλυση κυκλοφορίας έως και 60.000 ευρώ συνοδευόμενο με φυλάκιση για παραμόρφωση μνημείου στην Ιταλία έως απέλαση από το Μπαλί της Ινδονησίας, οι τουριστικές χώρες και πόλεις υιοθετούν σκληρή στάση απέναντι στους ασεβείς τουρίστες.

Το πρόστιμο των 306 δολαρίων αφορά κυρίως την πόλη-λιμάνι του Πορτοφίνο στην Ιταλία και ειδικότερα όσους τουρίστες παρακωλύουν την κυκλοφορία, σταματώντας τα αυτοκίνητά τους μέσα στο ιστορικό κέντρο για να βγάλουν φωτογραφίες. Σε ό,τι αφορά εκείνο των 60.000 ευρώ, που συχνά συνοδεύεται από φυλάκιση, αφορά τους βανδαλισμούς που συχνά προξενούν οι τουρίστες σε ιστορικά μνημεία τουριστικών πόλεων της Ιταλίας. Αφορά παράλληλα και ανάλογη κακή συμπεριφορά από μέλη περιβαλλοντικών οργανώσεων που κατά καιρούς έγραφαν συνθήματα πάνω στο Κολοσσαίο.

Εως και φυλάκιση προβλέπεται στην Ιταλία για βανδαλισμούς που προξενούν ξένοι σε μνημεία.

Πολλοί από αυτούς έχουν συλληφθεί. Ορισμένοι Ιταλοί πολιτικοί επιμένουν πως ούτε τα πρόστιμα ούτε η κράτηση είναι αρκετά αποτελεσματικά μέτρα. Στα τέλη Ιουλίου, ένας τουρίστας μπήκε μέσα στη Φοντάνα ντι Τρέβι, αναρριχήθηκε πάνω σε ένα από τα μεγάλα γλυπτά της και βούτηξε στο νερό εν μέσω χειροκροτημάτων του πλήθους. Το συμβάν οδήγησε έναν εκ των δημοτικών συμβούλων να προτείνει να κλείσει το ιστορικό σιντριβάνι, έργο τέχνης και μνημείο για να προστατευθεί κατά την τουριστική περίοδο.

Το Μπαλί της Ινδονησίας έφτασε στο σημείο να απελάσει 198 τουρίστες, ενώ ομάδα κρούσης που ανέλαβε να επιτηρεί τη συμπεριφορά των τουριστών κάλεσε τους πολίτες του νησιού «να συμμετέχουν στην επιτήρηση και να λαμβάνουν δράση κατά όσων τουριστών συμπεριφέρονται απρεπώς». Σε ό,τι αφορά το Αμστερνταμ, που έχει καταβάλει επίπονες προσπάθειες για να προστατεύσει το κέντρο της πόλης από τις απρεπείς συμπεριφορές, η τελευταία του κίνηση είναι η συστηματική προβολή ενός βίντεο που δείχνει σπασμένα μπουκάλια μπίρας μέσα στον δρόμο και την αστυνομία να συλλαμβάνει άνδρες τουρίστες, ενώ στο φόντο της εικόνας προβάλλεται με μεγάλα γράμματα το μήνυμα: «Ερχεστε στο Αμστερνταμ για άγριες νύχτες; Μείνετε μακριά. Διαφορετικά, θα πληρώσετε πρόστιμα ή μπορεί να σας συμβούν και πολύ χειρότερα».

BLOOMBERG

Μεγαλώνει το μέτωπο κατά του δολαρίου

Στην ομάδα των BRICS θέλουν να ενταχθούν 40 χώρες του «Νότου», μεταξύ των οποίων Σαουδική Αραβία, Αίγυπτος, Αργεντινή

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Την εβδομάδα που πέρασε δόθηκαν στη δημοσιότητα στοιχεία για τις επενδύσεις της Σαουδικής Αραβίας που φέρουν το βασίλειο των Σαούδ να έχει μειώσει την έκθεσή του σε ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων έξι και πλέον ετών. Σύμφωνα με στοιχεία του αμερικανικού υπουργείου Οικονομικών, μόνο μέσα στον Ιούνιο το Ριάντ πούλησε ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου αξίας άνω των 3 δισ. δολ., μειώνοντας τις επενδύσεις του στο αμερικανικό χρέος για τρίτο συναπτό μήνα. Ετσι, η έκθεση του βασιλείου στους αμερικανούς τίτλους έχει περιοριστεί στα 108 δισ. δολ., έχοντας μειωθεί κατά 41% από τις αρχές του 2020. Στη διάρκεια του Ιουνίου, άλλωστε, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα πούλησαν αμερικανικό χρέος ύψους σχεδόν 4 δισ. δολ. Και δεν είναι βέβαια τυχαίο ότι τον Ιούνιο η Κίνα πούλησε ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου ύψους 11,3 δισ. δολ., μειώνοντας την έκθεσή της στο αμερικανικό χρέος στο χαμηλότερο επίπεδο από τα μέσα του 2009.

Οι εκ πρώτης όψεως επενδυτικής φύσεως αυτές επιλογές έπονται σειράς αντίστοιχων κινήσεων από πλευράς των χωρών του λεγόμενου «παγκόσμιου Νότου», χωρών που είτε δεν πρόσκεινται στην Ουάσιγκτον είτε βλέπουν τα συμφέροντά τους να αποκλίνουν από εκείνα του δυτικού στρατοπέδου και ανησυχούν για ενδεχόμενες οικονομικές επιπτώσεις επιλογών τους μη αρεστών στην υπερδύναμη. Ειδικότερα, μετά τις σαρωτικές κυρώσεις που επέβαλαν η Ουάσιγκτον και η Ε.Ε. στη Ρωσία «παγώνοντας» συναλλαγματικά της διαθέσιμα ύψους άνω των 300 δισ. δολ. Εχουν, έτσι, μειώσει την έκθεσή τους στους αμερικανικούς τίτλους, ενώ παράλληλα περιορίζουν το μερίδιο του δολαρίου στα συναλλαγματικά τους διαθέσιμα. Συνεπώς, στα τέλη του 2022 το δολάριο αντιπροσώπευε μόλις το 58% των παγκόσμιων συναλλαγματικών διαθεσίμων, καταγράφοντας σημαντική μείωση από το άνω του 70% που ήταν το μερίδιό του το 1999.

Η ετερόκλητη συμμαχία επιδιώκει να θεσπίσει ένα νόμισμα που θα αντικαταστήσει το δολάριο στο διεθνές εμπόριο.

Προτεραιότητά της είναι να ενισχύσει το δικό της εθνικό νόμισμα, την ινδική ρουπία.

Εχουν προχωρήσει σε διμερείς συμφωνίες, με τη Σαουδική Αραβία να είναι για πρώτη φορά μετά 48 χρόνια δεκτική σε πληρωμές σε γουάν για το πετρέλαιο που πουλάει στην Κίνα, τη Ρωσία και το Ιράν να σχεδιάζουν από κοινού κρυπτονόμισμα με βάση τον χρυσό, ενώ Ινδία και Αραβικά Εμιράτα συζητούν για το εκτός πετρελαίου διμερές εμπόριο σε ινδικές ρουπίες.

Την ίδια στιγμή, όμως, μερίδα αυτών των χωρών επιχειρεί να μην περιοριστεί σε μια αμυντική στάση και έχει μακρόπνοες φιλοδοξίες, όπως η θέσπιση νομίσματος που θα μπορεί να αντικαταστήσει το δολάριο σε μεγάλο μέρος του διεθνούς εμπορίου. Ο λόγος για τα σχέδια της ομάδας χωρών που είναι γνωστές πλέον με το ακρωνύμιο BRICS, επινόηση του Τζιμ Ο' Νιλ από το 2001, όταν ήταν κορυφαίος οικονομολόγος της Goldman Sachs, από τα αρχικά τους, Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα και Νότιος Αφρική.

Στη συνεδρίαση της ομάδας BRICS που βρίσκεται σε εξέλιξη στο Γιοχάνεσμπουργκ, 40 χώρες του «παγκόσμιου Νότου» έχουν εκφράσει έμμεσα ή άμεσα την επιθυμία να προσχωρήσουν σε αυτήν την ετερόκλητη συμμαχία. Ανάμεσά τους συγκαταλέγεται ένας παραδοσιακός σύμμαχος της Ουάσιγκτον, η Σαουδική Αραβία. Ισως η φιλοδοξία ενός κοινού νομίσματος των χωρών BRICS να μη βρεθεί στο επίκεντρο στην επικείμενη σύνοδο, καθώς επείγουν άλλα ζητήματα, η συζήτηση κρίνεται ενδεχομένως πρόωρη, ενώ παραμένουν ισχυρές οι φυγόκεντρες δυνάμεις. Οπως έχουν επανειλημμένως επισημάνει οικονομικοί αναλυτές, πρόκειται για μια εξαιρετικά ετερόκλητη ομάδα χωρών, με αποκλίνοντα συμφέροντα, θεμελιώδεις διαφορές στη δομή των οικονομιών τους και χωρίς γεωγραφική εγγύτητα, παράγοντες που δυσχεραίνουν εξαιρετικά την επίτευξη των σχεδίων τους.

Η Ινδία διαφωνεί με το σχέδιο

Οι φυγόκεντρες δυνάμεις στους κόλπους του μετώπου που έχουν συμπτύξει οι BRICS εκδηλώνονται κυρίως από πλευράς της Ινδίας. Ενόψει της επικείμενης συνόδου, ο Ινδός υπουργός Εξωτερικών Υποθέσεων, Σουμπραχμανιάμ Τζαϊσανκάρ, τόνισε σε συνέντευξη Τύπου ότι η Ινδία δεν ενδιαφέρεται να συμμετάσχει στο ενιαίο νόμισμα που σχεδιάζουν να δημιουργήσουν εν ευθέτω χρόνω οι χώρες BRICS. Διευκρίνισε μάλιστα πως η χώρα του δεν πρόκειται να υποστηρίξει το σχέδιο, καθώς προτεραιότητά της είναι να ενισχύσει το δικό της εθνικό νόμισμα, την ινδική ρουπία, που έχει δεχθεί πιέσεις παρά τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης της ινδικής οικονομίας.

Είναι εύλογη η στάση της ταχέως αναπτυσσόμενης και ανερχόμενης ασιατικής οικονομίας, που σύμφωνα με τις περισσότερες εκτιμήσεις οικονομολόγων και διεθνών οργανισμών θα υπερβεί την Κίνα από κάθε άποψη. Στην τρέχουσα συγκυρία της μετά την πανδημία εποχής και του συνεχιζόμενου πολέμου στην Ουκρανία, η Ινδία είναι η μοναδική χώρα από την ετερόκλητη συμμαχία των BRICS που εμφανίζει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΔΝΤ, το 2023 η ινδική οικονομία θα αναπτυχθεί κατά 6% και θα αφήσει σαφώς πίσω της την ασθμαίνουσα Κίνα, που όλα δείχνουν πως δεν θα επιτύχει τον στόχο του 5%. Εν ολίγοις η Ινδία δεν χρειάζεται τη στήριξη του μετώπου των BRICS και μπορεί να τα καταφέρει χωρίς ένα κοινό νόμισμα μαζί τους.

Η περίπτωση της Ινδίας σκιαγραφεί, άλλωστε, και τις συγκρούσεις συμφερόντων ανάμεσα στα μέλη της ετερόκλητης ομάδας που μπορούν να λειτουργήσουν αποτρεπτικά τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα. Οπως τονίζουν πολιτικοί αναλυτές, η Ινδία διατηρεί καλές σχέσεις με όλη τη λεγόμενη Δύση, τόσο με τις ΗΠΑ όσο και με την Ε.Ε., και έχει μαζί τους εμπορικές συναλλαγές και συμφωνίες αμυντικής και στρατιωτικής φύσεως αξίας πολλών δισεκατομμυρίων δολαρίων. Δεν θα διακινδυνεύσει εύκολα να κλονίσει τις σχέσεις της με τις δυτικές δυνάμεις επενδύοντας σε ένα ενιαίο νόμισμα που ακόμη παραμένει ένα φευγαλέο όραμα. Και η Ινδία αναμένεται να είναι η χώρα που θα ασκήσει πιέσεις για να καθοριστούν με σαφήνεια τα κριτήρια για την προσχώρηση νέων μελών και δεν θα αρκεστεί σε θετικές συστάσεις των υφιστάμενων μελών.

Σημειωτέον ότι από το 2010, οπότε και προσχώρησε στον σχηματισμό τους η Νότιος Αφρική, προσθέτοντας και το γράμμα S στο τέλος του ακρωνυμίου, οι BRICS δεν έχουν διευρυνθεί περαιτέρω. Δεδομένων, όμως, των σημαντικών πόρων που διαθέτουν τα κατεξοχήν ιδρυτικά μέλη της, η Κίνα και η Ρωσία, η προσχώρηση φαίνεται ιδιαιτέρως ελκυστική σε χώρες της Μέσης Ανατολής, της Λατινικής Αμερικής και της Αφρικής που χρήζουν οικονομικής στήριξης. Ανάμεσα στις 40 χώρες που έχουν εκφράσει ενδιαφέρον συγκαταλέγονται η Αίγυπτος και η Αργεντινή.

Το δολάριο κυρίαρχο νόμισμα από το Bretton Woods έως σήμερα

Η παγκόσμια χρήση των μεγαλύτερων νομισμάτων το 2022 ως % του συνόλου

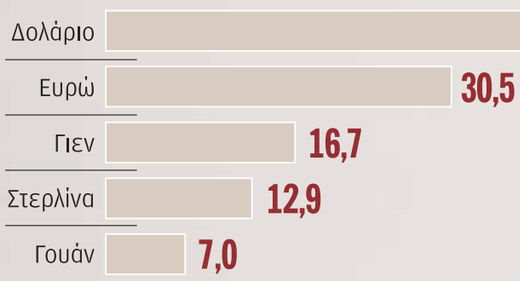

Το μερίδιό τους στα παγκόσμια συναλλαγματικά διαθέσιμα ως % του συνόλου

Το μερίδιό τους στις διεθνείς πληρωμές ως % του συνόλου

Παρά τη μείωση του μεριδίου του στα παγκόσμια συναλλαγματικά διαθέσιμα, το δολάριο παραμένει κυρίαρχο νόμισμα όπως, άλλωστε, και στις διεθνείς πληρωμές και στην παγκόσμια χρήση του.

ΠΗΓΕΣ: ΔΝΤ, Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών και Σύστημα Swift

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η μεγάλη ευκαιρία

Διαπιστώνοντας τη δυναμική που αναπτύσσουν τελευταία οι συσπειρώσεις γύρω από την ομάδα των BRICS, ο Γκίντερ Μάιχολντ, αναπληρωτής διευθυντής του γερμανικού Ινστιτούτου Ασφάλειας και Διεθνών Σχέσεων SWP, τόνισε πως «οι χώρες BRICS έχουν αυτήν τη στιγμή τη μεγάλη γεωπολιτική τους ευκαιρία».

2/3

της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας προέρχονται από την ομάδα BRICS.

Ωρα για αποφάσεις

Μιλώντας για το «τεράστιο παγκόσμιο ενδιαφέρον» γύρω από τις BRICS και την επιθυμία χωρών να προσχωρήσουν στον σχηματισμό τους και στην αναπτυξιακή τους τράπεζα, η υπουργός Διεθνών Σχέσεων της Νοτίου Αφρικής, Παλέντι Πάντορ, τόνισε πως «μόλις διαμορφώσουμε τα κριτήρια για τον δανεισμό, θα ανακοινώσουμε αποφάσεις».

33

δισ. δολ. είναι τα δάνεια που χορήγησε η τράπεζα των BRICS σε 10 χρόνια.

Πολιτική ένωση

Σχολιάζοντας τις εξελίξεις στο μέτωπο των BRICS από τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία και μετά, ο Μάθιου Μπίσοπ, καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο Σέφιλντ, διέγνωσε πως «ορισμένοι Ευρωπαίοι και Αμερικανοί πολιτικοί ανησυχούν πως ίσως οι BRICS αποτελέσουν λιγότερο μια οικονομική συσπείρωση που προσπαθεί να επηρεάσει την παγκόσμια ανάπτυξη, αλλά περισσότερο μια πολιτική ένωση».

Κίνα και Ρωσία, οι πιο ένθερμοι υποστηρικτές του νομίσματος

Η δημιουργία ενιαίου νομίσματος των BRICS είναι κυρίως κινεζική φιλοδοξία, ενώ οι άλλες χώρες-μέλη της ομάδας παραμένουν επιφυλακτικές, φοβούμενες πως μπορεί να τις χρησιμοποιήσει η Κίνα για να επιτύχει την τελική επικράτησή της. Η Ινδία με μονίμως τεταμένες σχέσεις με την Κίνα παραμένει αμυντική απέναντι στις φιλοδοξίες του Πεκίνου. Εχει κατά καιρούς απαγορεύσει την είσοδο κινεζικών προϊόντων στη χώρα, όπως και τη λειτουργία της δημοφιλούς εφαρμογής TikTok. Η ιδέα ενός νέου νομίσματος ικανού να κλονίσει την παντοδυναμία του δολαρίου κυκλοφορεί σε ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες οικονομίες από τη δεκαετία του 1960. Σύμφωνα, πάντως, με αρκετούς οικονομολόγους, η συγκεκριμένη ομάδα χωρών που την εξετάζει εδώ και χρόνια μάλλον έχει κάποιες δυνατότητες επιτυχίας λόγω της νέας συγκυρίας. Η Ρωσία επιδεικνύει τελευταία αναανεωμένο ενθουσιασμό και τον Μάρτιο ο αντιπρόεδρος της ρωσικής Δούμας, Αλεξάντερ Μπαμπάκοφ, τάχθηκε υπέρ του εγχειρήματος με σκοπό τη χρήση ενός νομίσματος των BRICS για τις μεταξύ τους συναλλαγές. Λίγες εβδομάδες αργότερα, ο πρόεδρος της Βραζιλίας, Λουίζ Ιγνάσιο Λούλα, δήλωσε πως κάθε βράδυ αναρωτιέται «για ποιο λόγο πρέπει όλες οι χώρες να συναλλάσσονται σε δολάρια». Σύμφωνα με τον Ζόζεφ Σάλιβαν, σύμβουλο στον όμιλο Lindsey και πρώην οικονομικό σύμβουλο του Λευκού Οίκου στην κυβέρνηση Τραμπ, η υλοποίηση ενός κοινού νομίσματος θα μπορούσε να αμβλύνει τις φυγόκεντρες δυνάμεις ανάμεσα στις BRICS. Σε πρόσφατο άρθρο του στο Foreign Policy, ο εν λόγω οικονομολόγος επισημαίνει πως στην παρούσα συγκυρία η Ρωσία συναλλάσσεται με την Κίνα σε γουάν. Η Μόσχα είναι, ωστόσο, επιφυλακτική φοβούμενη την υπερβολική εξάρτηση από τον ισχυρό γείτονά της, γι' αυτό και επιμένει να καλύπτει μεγάλο μέρος των αναγκών της με εισαγωγές από άλλες χώρες και να κρατάει δολάρια. Κάτι που, σύμφωνα με τον Σάλιβαν, μπορεί να αλλάξει αν οι δύο χώρες συναλλάσσονται σε ένα κοινό νόμισμα. Επιπλέον, η εν λόγω ομάδα χωρών παρουσιάζει τον τελευταίο χρόνο συνολικό εμπορικό πλεόνασμα ύψους 387 δισ. δολ., κυρίως χάρη στην Κίνα, ενώ αντιπροσωπεύει πλέον το 31,5% του παγκόσμιου ΑΕΠ έχοντας υπερβεί το μερίδιο της ομάδας του G7 που έχει περιοριστεί στο 30%. Και αυτό σημαίνει, κατά τον Σάλιβαν, πως θα ξεκινήσουν με μεγάλη αυτάρκεια, κάτι που έλειψε από άλλες απόπειρες νομισματικών ενώσεων. Αναμένεται δε πως μέχρι το 2030 το μερίδιό τους θα έχει φτάσει στο 50%.

Στην παρούσα συγκυρία, λόγω του πολέμου στην Ουκρανία, η Ρωσία συναλλάσσεται με την Κίνα σε γουάν.

pwc

Καλό Καλοκαίρι!

Ευχόμαστε σε όλους όμορφες και ξέγνοιαστες στιγμές.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Οι σχέσεις περιορισμένης ειλικρίνειας του κράτους

Του **ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ**

Σε αντιπαράθεση βρέθηκε η ηγεσία του υπουργείου Υποδομών με τους (ή κάποιους) παραχωρησιούχος που λειτουργούν τους οδικούς άξονες και οι οποίοι θεωρούν ότι δικαιούνται αυξήσεις διοδίων, αλλά διαφωνεί ο υπουργός Χρήστος Σταϊκούρας. Οι παραχωρησιούχοι ανακοίνωσαν ότι από την 1η Σεπτεμβρίου προχωρούν σε αύξηση των διοδίων κατά 12%, καθώς υποστηρίζουν ότι με βάση τις συμβάσεις τους δικαιούνται τιμαριθμική αναπροσαρμογή στην αρχή κάθε χρονιάς.

Ο ανύποπτος αναγνώστης θα αναρωτιέται γιατί η συζήτηση και η αντιπαράθεση γίνονται τώρα, μέσα Αυγούστου, όταν το ζήτημα έπρεπε να είχε τεθεί και

Πριν από τις εκλογές θεωρήθηκε εύλογη η απαίτηση του υπουργού να μην αυξηθούν τα διόδια.

να λυθεί στις αρχές της χρονιάς. Το ρεπορτάζ του καλού συνάδελφου της «Κ» Γιώργου Λιάλιου δίνει την απάντηση: «Στα τέλη της προηγούμενης χρονιάς ο τότε υπουργός Κώστας Καραμανλής ζήτησε από τους παραχωρησιούχους να μην προχωρήσουν καθόλου σε αυξήσεις. Η συμφωνία που είχε "ατύπως" (δηλαδή όχι με έγγραφη εντολή) γίνει είναι ότι η συζήτηση θα επαναλαμβανόταν αμέσως μετά τις εκλογές».

Αυτή είναι η αιτία, η αδιαφάνεια στις σχέσεις του κράτους με επιχειρήσεις, όπως συχνά εμφανίζεται. Οι «άτυπες» συμφωνίες για πολιτικούς κι άλλους λόγους. Τότε θεωρήθηκε εύλογη η απαίτηση του υπουργού να μη γίνουν αυξήσεις στα διόδια ενόψει εκλογών. Τώρα θυμήθηκαν τη σύμβαση παραχώρησης, με βάση την οποία υποστηρίζουν ότι δεν είναι απαραίτητη η (σύμφωνη) γνώμη του (εκάστοτε) υπουργού. Γι' αυτό και ανακοίνωσαν την απόφασή τους για την αύξηση διοδίων με επιστολή που απευθύνεται στον γενικό διευθυντή συγκοινωνιακών υποδομών, αγνοώντας τον υπουργό και τον υφυπουργό που συμμετείχαν στις σχετικές συζητήσεις. Γιατί όμως δέχθηκαν οι ενδιαφερόμενοι την άτυπη «σιωπηρή συμφωνία», δηλαδή να μην κάνουν αύξηση διοδίων που προέβλεπε η σύμβασή τους; Γιατί ήταν προφορική και δεν είχε νομική ισχύ! Στην πραγματικότητα δεν υποχώρησαν, διευκόλυναν τις πολιτικές ανάγκες του (τότε) υπουργού καθώς πιστεύουν ότι οι συμβάσεις παραχώρησης είναι υπέρ τους. Είναι πολύ πιθανό να υπολογίσουν για όλη την περίοδο που πέρασε, τα διαφυγόντα κέρδη με βάση τις πραγματικές διελεύσεις οχημάτων και να τα διεκδικήσουν από το Δημόσιο, δικαστικά.

Μπορεί να βρεθεί μια συμβιβαστική λύση, όπως επιχειρούν ήδη κάποιοι; Μήπως πρέπει να μοιραστούν μέρος από το επιπλέον κόστος των διοδίων το κράτος και οι εταιρείες διοδίων, ώστε να μην επιβαρυνθούν μόνον οι οδηγοί;

Ενδεχομένως να βρεθεί μια ενδιάμεση λύση, αλλά αυτό που έχει μεγαλύτερη σημασία είναι να αντιληφθούμε ότι το ζήτημα δημιουργήθηκε από υπερβολική (πολιτική) ανησυχία. Ακόμα κι αν αυξάνονταν τα διόδια, εφόσον αυτό προβλεπόταν (ίσως κακώς) στις συμβάσεις, δεν θα άλλαζαν οι πολιτικές επιλογές των ψηφοφόρων.

Ντιλ 8,5 δισ. δολ. στη μόδα ταράζει τα νερά στον κλάδο

Νέος ισχυρός αμερικανικός οίκος πολυτελείας, η Tapestry, εξαγόρασε την Capri

Μια συμφωνία-μαμούθ αλλάζει τα δεδομένα στον χώρο της μόδας. Ο αμερικανικός όμιλος ειδών πολυτελείας Tapestry –μητρική του οίκου μόδας Coach που ειδικεύεται σε δερμάτινες τσάντες, αποσκευές και αξεσουάρ– εξαγόρασε την Capri Holdings, ιδιοκτήτρια μεταξύ άλλων των Versace και Michael Kors, έναντι 8,5 δισ. δολ. Πρόκειται για μια από τις μεγαλύτερες προσπάθειες για τη δημιουργία ενός αμερικανικού αντίπαλου δέους στους ευρωπαϊκούς κολοσσούς λιανεμπορίου, όπως ο γίγαντας της μόδας LVMH και ο ιδιοκτήτης της Gucci, Kering.

Πλέον η Tapestry συγκεντρώνει έξι εμβληματικές μάρκες ειδών πολυτελείας (Coach, Kate Spade, Stuart Weitzman, Versace, Jimmy Choo και Michael Kors) με παρουσία σε περισσότερες από 75 χώρες, οι οποίες αποφέρουν πάνω από 12 δισ. δολ. ετησίως. «Δημιουργούμε έναν νέο ισχυρό παγκόσμιο οίκο πολυτελείας. Από αυτή τη θέση ισχύος, είμαστε έτοιμοι να αξιοποιήσουμε τα ανταγωνι-

Στόχος, να ανταγωνιστεί ευρωπαϊκούς κολοσσούς λιανεμπορίου, όπως ο γίγαντας της μόδας LVMH.

στικά μας πλεονεκτήματα σε ένα ευρύτερο χαρτοφυλάκιο εμπορικών σημάτων, "ξεκλειδώνοντας" μια μοναδική ευκαιρία να αυξήσουμε την αξία για τους καταναλωτές, τους υπαλλήλους, τις κοινότητες και τους μετόχους μας σε όλο τον κόσμο», δήλωσε η διευθύνουσα σύμβουλος της Tapestry, Τζοάν Κρεβουαζερά. Παράγοντες της αγοράς λένε ότι το νέο mega deal στον χώρο της μόδας θα βοηθήσει στην επέκταση των παγκόσμιων δραστηριοτήτων των εμπορικών σημάτων, αλλά και τις εταιρείες να εξοικονομήσουν πόρους της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Η εξαγορά έρχεται σε μια στιγμή που ο κλάδος πολυτελείας επιβραδύνεται, ειδικά στην αγορά της Βόρειας Αμερικής, όπου οι καταναλωτές, ακόμη και στην υψηλότερη εισοδηματική τάξη, αρχίζουν να περιορίζουν τις δαπάνες τους, λέει ο Νιλ Σόντερς της GlobalData. Αυτό άσκησε πίεση στην Tapestry και στην Capri, οι οποίες προσβλέπουν στις διεθνείς αγορές για να ενισχύσουν την ανάπτυξη. Ενώ οι ετικέτες Versace και Jimmy Choo είναι και οι δύο ισχυρές προσθήκες που μπορούν να αναπτυχθούν αρκετά εύκολα, υπάρχουν άλλες που προβληματίζουν, διευκρινίζει ο Σόντερς.

«Η Tapestry, ωστόσο, διαθέτει εμπειρία στην αναβίωση προβληματικών εμπορικών σημάτων από την ανάκαμψη της Coach, η οποία είχε γίνει πανταχού παρούσα και συνυφασμένη με συνεχείς εκπτώσεις και προσφορές. Η φίρμα Kate Spade ήταν επίσης σε παρόμοια θέση όταν την απέκτησε η Tapestry και τώρα αναδύεται σε θετική μορφή του κλάδου, μετά ένα επιτυχημένο rebranding. Η ίδια τακτική μπορεί να εφαρμοστεί και στη Michael Kors, έστω και αν η πιο σύνθετη φύση της μάρκας θα καταστήσει την οποιαδήποτε αναβίωση πολύ πιο δύσκολη και χρονοβόρα», εξηγεί ο ίδιος. Ο νέος αμερικανικός οίκος μόδας μπαίνει με αξιώσεις στο «παιχνίδι», θα είναι ωστόσο πολύ μικρότερος από τους Ευρωπαίους αντιπάλους του. Η LVMH, ιδιοκτήτρια 75 εμπορικών σημάτων, συμπεριλαμβανομένων των Louis Vuitton και Dior, ανέφερε έσοδα 87 δισ. δολαρίων, ενώ ο κολοσσός Kering, ιδιοκτήτης των Gucci και Balecianga, σημείωσε έσοδα 23 δισ. δολ.

Τις τελευταίες εβδομάδες η βιομηχανία της πολυτελούς μόδας κατέγραψε κι άλλες εντυπωσιακές συμφωνίες. Πιο πρόσφατα, η εταιρεία διαχείρισης ιδιωτικών κεφαλαίων Advent International αγόρασε το πλειοψηφικό πακέτο μετοχών της αυστραλιανής εταιρείας μόδας Zimmermann από την οικογένεια που την ίδρυσε και το ιταλικό επενδυτικό κεφάλαιο Style Capital. Η Zimmermann έχει έσοδα περίπου 260 εκατ. δολ. και η επένδυση της Advent θα επιτρέψει στη Zimmermann να επεκταθεί από την Ασία μέχρι τη Μέση Ανατολή. Είχε προηγηθεί η εξαγορά της Valentino από την Kering Group και η απόκτηση της Gianvito Rossi από τη Richemont τον περασμένο μήνα.

Η Tapestry –μητρική του οίκου μόδας Coach– έχει πλέον έξι εμβληματικές μάρκες ειδών πολυτελείας (Coach, Kate Spade, Stuart Weitzman, Versace, Jimmy Choo και Michael Kors) με παρουσία σε περισσότερες από 75 χώρες, οι οποίες αποφέρουν πάνω από 12 δισ. δολ. ετησίως.

ΕΚΤ κατά Ρώμης για φόρο στις τράπεζες

Να στείλει επιστολή στην Ιταλία, εκφράζοντας αντιρρήσεις σχετικά με τον απροσδόκητο φόρο που ανακοίνωσε η κυβέρνηση και αφορά τα υπερκέρδη των τραπεζών της χώρας, ετοιμάζεται η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), όπως αναφέρει σε δημοσίευμά της η μεγάλη ιταλική εφημερίδα Corriere della Sera. Στην επιστολή θα ασκείται κριτική στη Ρώμη, η οποία έκανε τη γνωστοποίηση του μέτρου την περασμένη εβδομάδα, χωρίς προηγουμένως να ενημερώσει ούτε την Τράπεζα της Ιταλίας ούτε την ΕΚΤ, όπως θα έπρεπε να έχει κάνει βάσει των κανόνων της Ε.Ε., τόνισε η Corriere, χωρίς, ωστόσο, να αναφέρει πηγές. Εκπρόσωπος της ΕΚΤ είχε δηλώσει στο ειδησεογραφικό πρακτορείο Ρόιτερς, ότι η πρόεδρός της Κριστίν Λαγκάρντ έλαβε επίσημο αίτημα για διαβούλευση σχετικά με το μέτρο από τον υπουργό Οικονομίας της Ιταλίας Τζιανκάρλο Τζορτζέτι και ότι η τράπεζα θα δημοσιεύσει τη εκτίμησή της «εν ευθέτω χρόνω». Σύμφωνα με το άρθρο της Corriere della Sera, η ΕΚΤ πιστεύει ότι οι φορολογικοί κίνδυνοι αποδυναμώνουν τις τράπεζες της Ιταλίας και την οικονομία της γενικότερα, όπως σχετικώς θα αναφέρει και στην επιστολή.

Η κυβέρνηση της Τζόρτζια Μελόνι προκάλεσε μεγάλη αναταραχή στο ιταλικό χρηματιστήριο, αλλά και στα υπόλοιπα ευρωπαϊκά, όταν την προηγούμενη Δευτέρα ανακοίνωσε αναπάντεχα την επιβολή εφάπαξ φόρου 40% επί των υπερκερδών των τραπεζών, που σωρεύουν χάρις στα υψηλότερα επιτόκια της ΕΚΤ. Κι ενώ ήταν γνωστό πως είχε μπει στο τραπέζι μια τέτοια πρόταση, είχε επίσης διαρρεύσει ότι τελικώς δεν προχώρησε. Κάτι, το οποίο, όπως αποδείχθηκε, δεν ίσχυε. Ο γενικός δείκτης τιμών στο Μιλάνο κατακρημνίσθηκε την περασμένη Δευτέρα, ενώ οι μετοχές των ιταλικών τραπεζών εμφάνισαν σοβαρές απώλειες έως και 10,5%, οι οποίες αθροιστικά αφαίρεσαν από τη χρηματιστηριακή τους αξία περί τα 10 δισ. ευρώ. Η εικόνα βελτιώθηκε σαφώς την Τρίτη, όταν η Ρώμη διευκρίνισε πως ο φόρος θα έχει ανώτατο όριο, όπερ σημαίνει ότι δεν θα ξεπερνά το 0,1% των συνολικών περιουσιακών στοιχείων των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Η κυβέρνηση, αν και υπερασπίστηκε την επιλογή της, ωστόσο, τόνισε ότι έκρινε αναγκαία την προσαρμογή για να διασφαλίσει τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και να αμβλύνει τις επιπτώσεις στις τράπεζες. Κατά τους αναλυτές της UBS, που επικαλείται το Ρόιτερς, η προσαρμογή στο 0,1% των περιουσιακών στοιχείων σημαίνει ότι τα συνολικά έσοδα για το ιταλικό δημόσιο θα φθάσουν στο 1,9 δισ. ευρώ, ενώ βάσει της αρχικής πρότασης αυτά θα προσέγγιζαν τα 4,5 δισ. ευρώ, σύμφωνα με υπολογισμούς αναλυτών.

Στην πρώτη της δήλωση μετά το μέτρο, η πρωθυπουργός Τζόρτζια Μελόνι επισήμανε ότι «η κυβέρνηση έλαβε ορισμένα μέτρα, εκ των οποίων το σωστότερο είναι η φορολογία των αθέμιτων περιθωρίων κέρδους των τραπεζών, οι οποίες πρέπει να συμπεριφερθούν όσο πιο ορθά μπορούν σε συνθήκες αδύναμης ανάπτυξης, υψηλού πληθωρισμού και αυξημένων επιτοκίων». Είχαν, βέβαια, προηγηθεί και άλλες χώρες, οι οποίες έπραξαν ανάλογα με εφάπαξ φορολόγηση των υπερκερδών των χρηματοπιστωτικών ομίλων, όπως η Ισπανία και η Ουγγαρία. Εντούτοις, αναλυτές τόνισαν, τέλος, ότι η ανακοίνωση στην περίπτωση της Ιταλίας κατέλαβε την αγορά εξαπίνης, κλόνισε την εμπιστοσύνη και προκάλεσε ανησυχία, μήπως ληφθούν και άλλες ανάλογες πρωτοβουλίες στην Ε.Ε.

Η ΕΚΤ ετοιμάζεται να στείλει επιστολή στην Ιταλία, εκφράζοντας αντιρρήσεις σχετικά με τον απροσδόκητο φόρο που ανακοίνωσε η κυβέρνηση και αφορά τα υπερκέρδη των τραπεζών της χώρας.

Σε επίπεδα-ρεκόρ οι τιμές ζάχαρης και κακάου

Μετά την υψηλή κερδοφορία των δύο τελευταίων ετών, κατά τα οποία οι μεγάλες σοκολατοποιίες Hershey και Mondelez επωφελούνταν από την υψηλή ζήτηση της ακριβής σοκολάτας και του κακάου, σήμερα η κατάσταση έχουν εκτραχυνθεί. Οι εταιρείες προσπαθούν να μετακυλίσουν το αυξανόμενο κόστος της πρώτης ύλης στους καταναλωτές. Το πρόβλημα είναι ότι οι τελευταίοι λόγω του συνεχώς αυξανόμενου κόστους ζωής περικόπτουν δαπάνες, όπως σχετικώς αναφέρει σε δημοσίευμά του το ειδησεογραφικό πρακτορείο Reuters. Κι ενώ την προηγούμενη διετία η ζήτηση έδειχνε απτόητη από την αύξηση στο κόστος του κακάου, σήμερα τα δεδομένα άλλαξαν.

Οι τιμές του έφθασαν στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων 46 ετών, ενώ στην περίπτωση της ζάχαρης η τιμή είναι η υψηλότερη δεκαετίας. Οι καταναλωτές στην Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική έχουν ήδη βιώσει αυξήσεις τιμών κατά σχεδόν 20% τα τελευταία δύο χρόνια, οπότε σταδιακά αρχίζουν να μειώνουν τις σοκολάτες, σύμφωνα με στοιχεία, τα οποία αντλήθηκαν για λογαριασμό του Reuters από την εταιρεία ερευνών αγοράς Nielsen. Οι καταναλωτές «ψωνίζουν ελπίζοντας να βρουν προσφορές», δήλωσε τον περασμένο μήνα ο διευθύνων σύμβουλος της Mondelez, Ντιρκ βαν ντε Πουτ. Η εν λόγω εταιρεία, στην οποία ανήκει και η γνωστή βρετανική σοκολατοποιία Cadbury, αναμένει ότι ο πληθωρισμός στις τιμές του κακάου και της ζάχαρης θα συνεχιστεί. «Η άνοδος της τιμής της ζάχαρης και του κακάου συγκεκριμένα είναι σημαντική», δήλωσε τον Ιούλιο ο οικονομικός διευθυντής της Mondelez, Λούκα Ζαραμέλα. «Μιλάμε πιθανότατα για αύξηση 30% και πλέον, αν εξετάσουμε προσεκτικά τις τιμές ειδικά στο κακάο κατά τη διάρκεια των τελευταίων τουλάχιστον 12 μηνών». Εντούτοις, μετά από δύο και πλέον χρόνια με υψηλότερες τιμές, οι όμιλοι λιανεμπορίου (όπως τα σούπερ μάρκετ) αντιδρούν, με αποτέλεσμα να γίνεται μάχη με τις σοκολατοποιίες, θέτοντας σε κίνδυνο τα περιθώρια κερδών τους. Μια τέτοια σύγκρουση είχε ως αποτέλεσμα η Mondelez να αποσύρει προηγουμένως τις σοκολάτες Cadbury και Milka από τα ράφια της βελγικής αλυσίδας σούπερ μάρκετ Colruyt, αφού δεν κατάφερε να συμφωνήσει μαζί της στις τιμές.

Οι παραγωγοί σοκολάτας βασίζονται στην παραδοσιακή ανθεκτικότητα του προϊόντος τους στις αυξήσεις των τιμών. Η Mondelez βελτίωσε τις ετήσιες προβλέψεις για την αύξηση των εσόδων της τον Ιούλιο, ενώ η Hershey αναθεώρησε προς το καλύτερο την πρόβλεψη για τα κέρδη της. Ωστόσο, η αύξηση του όγκου πωλήσεων σε σοκολάτες της Mondelez έχει αποδυναμωθεί σημαντικά φέτος – από 14,8% το διάστημα από 30 Ιανουαρίου έως 25 Φεβρουαρίου, σε 3,2% το διάστημα από 26 Ιουνίου έως 15 Ιουλίου σε ετήσια βάση. Και αυτό συνέβη, τέλος, παρότι διατήρησε τις αυξήσεις των τιμών της σε χαμηλά διψήφια νούμερα.

B-start
Κάνε καλή αρχή με Business Start
Ισχύουν όροι | Cyta Business Call Center 150
Ολοκληρωμένες Λύσεις για νέες επιχειρήσεις
Σταθερή | Ίντερνετ | Υπηρεσία Cloud | Κινητή
Δωρεάν εγκατάσταση και πολλά προνόμια
Μέχρι 25% έκπτωση στη μηνιαία συνδρομή για 12 μήνες
cyta business
Μαζί από την αρχή

Η δύσκολη επιστροφή των υπαλλήλων στο γραφείο

Ακόμα και οι μεγάλες τεχνολογικές εταιρείες προσπαθούν να περιορίσουν την τηλεργασία, αλλά οι εργαζόμενοι και τα συνδικάτα αντιδρούν

Οταν ακόμα και η Zoom, ο κολοσσός βιντεοδιασκέψων που ωφελήθηκε τα μέγιστα από την τηλεργασία που επέβαλε η πανδημία, καλεί τους υπαλλήλους της να επιστρέψουν στο γραφείο –τουλάχιστον δύο ημέρες την εβδομάδα– καταλαβαίνει κανείς ότι η εποχή της δουλειάς από το σπίτι φθάνει στο τέλος της. Ολες οι μεγάλες εταιρείες καλούν τους εργαζομένους τους να επιστρέψουν στα γραφεία τους, έστω και τη μισή εργάσιμη εβδομάδα, καθώς διαπιστώνουν ότι η τηλεργασία έχει μειώσει την παραγωγικότητα σε αξιοπρόσεκτα επίπεδα. Το οξύμωρο μάλιστα είναι ότι οι εταιρείες που επιμένουν στην επιστροφή των υπαλλήλων στα γραφεία τους είναι κυρίως οι

Οι μεγάλες εταιρείες διαπιστώνουν ότι η εξ αποστάσεως εργασία μειώνει την παραγωγικότητα σε αξιοπρόσεκτα επίπεδα.

τεχνολογικές, οι οποίες ορκίζονταν ότι η κάθε εργασία μπορεί να γίνει ψηφιακά από οποιοδήποτε σημείο του πλανήτη έχει πρόσβαση στο Διαδίκτυο και εφεύρισκαν όρους όπως «ψηφιακός νομάς». Η Meta (Facebook, Instagram, WhatsApp) του Μαρκ Ζούκερμπεργκ κάλεσε πρόσφατα το προσωπικό της να επιστρέψει στο γραφείο τρεις ημέρες την εβδομάδα από τον Σεπτέμβριο, ενώ το ίδιο έκανε και η Google. Η τελευταία μάλιστα για να πείσει τους εργαζομένους της, προσφέρει διαμονή σε ξενοδοχείο στο campus της εταιρείας «με στόχο να διευκολυνθεί η μετάβαση στην υβριδική εργασία», όπως χαρακτηριστικά ανέφερε.

Τον περασμένο Μάρτιο, ο Ελον Μασκ μετέφερε στους υπαλλήλους της X (πρώην Twitter) ότι «η δουλειά στο γραφείο δεν είναι προαιρετική», ενώ τον Μάιο ο CEO της OpenAI, Σαμ Αλτμαν, δήλωσε ότι «η τηλεργασία είναι ένα αποτυχημένο πείραμα, ένα από τα μεγαλύτερα σφάλματα της βιομηχανίας της τεχνολογίας εδώ και χρόνια». Πρόσθεσε ότι η δουλειά από το σπίτι βλάπτει τη δημιουργικότητα, ιδιαίτερα στις startup εταιρείες.

Και πρόστιμα

Στο ίδιο μήκος κύματος η Amazon στέλνει προειδοποιητικά e-mail και επιβάλλει πρόστιμα, όταν διαπιστώνει ότι η παρουσία των υπαλλήλων της στο γραφείο δεν ανταποκρίνεται στις «προσδοκίες» της εταιρείας, δηλαδή τουλάχιστον τρεις ημέρες την εβδομάδα. Μέχρι τον Μάιο του 2022 το 48% των εργαζομένων σε τεχνολογικές εταιρείες δήλωνε ότι δουλεύει αποκλειστικά με τηλεργασία, όταν προ πανδημίας το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 22%. Ερευνα της Morning-Consult έδειξε ότι το 85% των εργαζομένων στις τεχνολογικές εταιρείες κάνει τηλεργασία ή δουλεύει «υβριδικά», δηλαδή λίγες μέρες στο γραφείο, λίγες από το σπίτι. Κάποτε οι εταιρείες του κλάδου έφτιαχναν ογκώδη campus με γυμναστήρια, εστιατόρια και παιδικές χαρές με στόχο να κρατάνε όσο το δυνατόν περισσότερο τους υπαλλήλους τους στον χώρο. Πλέον, οι εργαζόμενοι δεν ενδιαφέρονται να επιστρέψουν σε αυτό το μοτίβο. Τρεις στους πέντε δηλώνουν ότι δεν επιθυμούν να γυρίσουν στο γραφείο όλη την εβδομάδα.

Διαμαρτυρίες

Ηδη σημειώνονται αντιδράσεις από την πλευρά των εργαζομένων. Τα συνδικάτα στην Αυστραλία δίνουν μάχη για να κατοχυρώσουν νομικά το δικαίωμα μόνιμης εργασίας από το σπίτι, ενώ στις ΗΠΑ εργαζόμενοι της Amazon έκαναν συγκεντρώσεις τον Ιούνιο έξω

Τα συνδικάτα στην Αυστραλία δίνουν μάχη για να κατοχυρώσουν νομικά το δικαίωμα μόνιμης εργασίας από το σπίτι, ενώ στις ΗΠΑ εργαζόμενοι της Amazon έκαναν συγκεντρώσεις έξω από τα γραφεία της εταιρείας διαμαρτυρόμενοι για τα προειδοποιητικά e-mail και τα πρόστιμα που επιβάλλει όταν οι εργαζόμενοι δεν προσέρχονται στα γραφεία τους τουλάχιστον τρεις ημέρες την εβδομάδα.

από τα γραφεία της εταιρείας διαμαρτυρόμενοι για το τέλος της τηλεργασίας και τις απειλές. «Υποτίθεται ότι αυτά τα μέιλ θα εκφοβίσουν τον κόσμο;», γράφουν στις μεταξύ τους συνομιλίες. Ορισμένοι μάλιστα σημειώνουν ότι η «σκληρή» αντιμετώπιση του θέματος από την ηγετική ομάδα της Amazon ισχυροποιεί τη συνδικαλιστική τάση των εργαζομένων. Ολα αυτά συμβαίνουν τη στιγμή που τις τελευταίες εβδομάδες σημειώνεται άνοδος των διασωληνώσεων και των θανάτων στις ΗΠΑ και σε όλο τον κόσμο από μία νέα έξαρση της COVID-19.

«Αυτό που συμβαίνει τώρα είναι ότι οι εργοδότες προσπαθούν να επαναδιαπραγματευθούν τους όρους εργασίας στο μεταπανδημικό τοπίο. Θέλουν να βάλουν το πλαίσιο στο οποίο θα λειτουργεί η τηλεργασία, η οποία δεν πρόκειται να εκλείψει όσο κι αν το θέλουν κάποιοι», τονίζει ο καθηγητής του Πανεπιστημίου του Leeds, Μαρκ Στιούαρτ. Κατά τη διάρκεια της πανδημίας υπήρχαν εργαζόμενοι που δεν δούλεψαν ποτέ από το σπίτι. Ομως εκείνοι που το έκαναν νιώθουν ανακούφιση που δεν είναι πλέον υποχρεωμένοι να χάνουν ώρες και ενέργεια στις μετακινήσεις από και προς το γραφείο τους. Παράλληλα, δεν δείχνουν διατεθειμένοι να χάσουν και πάλι την ισορροπία που κέρδισαν ανάμεσα στην προσωπική και την επαγγελματική τους ζωή τα τρία τελευταία χρόνια. Σε αυτή τη μεγάλη διαπραγμάτευση θα υπάρξουν αναπόφευκτα συγκρούσεις ανάμεσα στην εργοδοσία και τους εργαζομένους και για να φτάσουμε σε μια τελική λύση θα χρειασθούν υποχωρήσεις εκατέρωθεν.

Μία νέα ρουτίνα

«Οι εργαζόμενοι εκτιμούν το γεγονός ότι με την τηλεργασία έχουν γλιτώσει τις μετακινήσεις, έχουν διαμορφώσει πλέον τον χρόνο τους διαφορετικά και δεν δείχνουν διατεθειμένοι να επανέλθουν στην προηγούμενη ρουτίνα. Για να προσελκύσουν τους εργαζομένους τους στο γραφείο, οι εταιρείες πρέπει να προσφέρουν κάτι. Καλύτερες συνθήκες εργασίας, πιο ελαστικό ωράριο, αυξήσεις στους μισθούς, άλλες παροχές κ.λπ. Ακόμα όμως κι αν γίνει αυτό, δεν πρέπει κανείς να περιμένει ότι η μεγάλη πλειοψηφία θα επιστρέψει άμεσα», καταλήγει ο Μαρκ Στιούαρτ.

Η «Μπάρμπι» διέψευσε τον μύθο για τις γυναίκες στο Χόλιγουντ

Του **ΜΠΡΟΥΚΣ ΜΠΑΡΝΣ**
THE NEW YORK TIMES

Στην ιστορία του Χόλιγουντ, πολύ λίγοι άνθρωποι –28 για την ακρίβεια και όλοι άνδρες– έχουν σκηνοθετήσει ταινίες με έσοδα δισεκατομμυρίων δολαρίων. Σήμερα, ο αριθμός αυξήθηκε σε 29 χάρις στην Γκρέτα Γκέργουιγκ, τη σκηνοθέτιδα της «Μπάρμπι», η οποία συνέγραψε το σενάριο μαζί με τον σύντροφό της Νόα Μπάουμπακ. Μέσα στις πρώτες 17 ημέρες από την πρεμιέρα της η ταινία απέφερε στα στούντιο της Warner Bros 1 δισ. δολάρια.

Ο αρμόδιος πρόεδρος της Warner Bros για τη διανομή της ταινίας στις ΗΠΑ, Τζεφ Γκολντστάιν, είπε πως «είναι η μοναδική ταινία που απέφερε τόσα έσοδα τόσο γρήγορα». Το προηγούμενο ρεκόρ ήταν 19 ημέρες για το φιλμ «Ο Χάρι Πότερ και οι κλήροι του θανάτου, Μέρος 2ο». Συν τοις άλλοις, η «Μπάρμπι» διέψευσε για άλλη μια φορά έναν επίμονο μύθο του Χόλιγουντ: ότι οι ταινίες που γίνονται από γυναίκες με γυναίκες στους πρωταγωνιστικούς ρόλους και απευθύνονται σε γυναίκες έχουν περιορισμένη απήχηση. Ενα παλιό αξίωμα

Μέσα σε 17 ημέρες η ταινία της Γκρέτα Γκέργουιγκ απέφερε στα στούντιο της Warner Bros 1 δισ. δολάρια.

της κινηματογραφικής βιομηχανίας υποστηρίζει ότι οι γυναίκες θα πάνε σε μια ταινία «ανδρών» αλλά όχι το αντίστροφο.

Αμφισβήτηση

Το αξίωμα τέθηκε υπό αμφισβήτηση. Η ταινία «Γουόντερ Γούμαν», που σκηνοθέτησε η Πάτι Τζένκινς και πρωταγωνιστούσε η Γκαλ Γκαντότ, απέφερε το 2017 στα στούντιο της Warner Bros 823 εκατ. δολάρια διεθνώς, ενώ το «Κάπτεν Μάρβελ» σε σκηνοθεσία Αννας Μπόντεν και Ράιαν Φλεκ με πρωταγωνίστρια την Μπρι Λάρσον εξασφάλισε παγκόσμια κέρδη 1,1 δισ. δολάρια για την Disney το 2019.

Οι δισταγμοί δεν σταμάτησαν όμως. Πριν κυκλοφορήσει η «Μπάρμπι», στελέχη της Warner Bros αναρωτήθηκαν

Η σκηνοθέτις Γκρέτα Γκέργουιγκ έγραψε Ιστορία στο Χόλιγουντ.

αν ήταν σωστή κίνηση να δοθούν τόσα χρήματα στην Γκρέτα Γκέργουιγκ και την πρωταγωνίστρια Μάργκοτ Ρόμπι, περίπου 145 εκατ. δολάρια, δηλαδή, για μία τόσο ροζ ταινία. Πάντως, τα συμβόλαιά τους δεν προβλέπουν όρους για συνέχειες της ταινίας.

«Τα φιλμ με επίκεντρο τις γυναίκες έχουν σε μεγάλο βαθμό υποτιμηθεί, επειδή τα στούντιο έχουν τόσο λίγες γυναίκες σε ανώτερες διοικητικές θέσεις», δήλωσε η Ανα-Κριστίνα Ραμόν, συγγραφέας μελετών σχετικά με τις προσλήψεις στο Χόλιγουντ, που δημοσιεύονται κάθε χρόνο από το Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας. «Οι άνδρες σε αυτές τις θέσεις βασίζονται συχνά στην πρότερη εμπειρία και στα στερεότυπα: "Ω, αυτό δεν λειτούργησε πριν, οπότε ας μην το ρισκάρουμε ξανά"».

Η επιτυχία της «Μπάρμπι» οφείλεται σε εκατοντάδες ανθρώπους, άνδρες και γυναίκες. Μεταξύ αυτών ο Ινόν Κρέις, διευθύνων σύμβουλος της Mattel, κατασκευάστριας εταιρείας της «Μπάρμπι», που επέτρεψε στην Γκρέτα Γκέργουιγκ να σατιρίσει το No 1 παιχνίδι του και την ίδια τη Mattel. Επίσης, από τη Warner Bros ήταν ο πρώην πρόεδρος της Τόμπι Εμερικ, που έδωσε το πράσινο φως. Ωστόσο, ήταν ειδικά οι γυναίκες οι οποίες προώθησαν την «Μπάρμπι», υπερπηδώντας τα εμπόδια του σκεπτικισμού. «Αν υπήρξε ποτέ ένα παράδειγμα, γιατί το Χόλιγουντ χρειάζεται περισσότερες γυναίκες σε θέσεις εξουσίας, είναι αυτό», είπε η κ. Ραμόν.

Ανάμεσα σε αυτές συγκαταλέγεται η Ρόμπι Μπρένερ, μία από τις παραγωγούς της «Μπάρμπι» και επικεφαλής του βραχίονα ταινιών της Mattel, της Mattel Films. Η κ. Μπρένερ συνεργάστηκε με τη Μάργκοτ Ρόμπι, η οποία εκτός από πρωταγωνίστρια είναι και παραγωγός.

Η τελευταία γνώριζε την κ. Γκέργουιγκ και την έπεισε να γράψει το σενάριο αρχικά και μετά η ίδια αποφάσισε να αναλάβει και τη σκηνοθεσία. Τέλος, σημαντικότατο ρόλο διαδραμάτισε και η Κόρτνεϊ Βαλέντι, πρώην πρόεδρος παραγωγής της Warner Bros, η οποία εξαρχής διέβλεψε τη δυναμική της ταινίας, συνειδητοποιώντας ότι δεν πρόκειται απλά για διαφήμιση ενός παιχνιδιού, που δημιουργεί πόλωση, αλλά για μία ιδέα που θα μπορούσε να διαδοθεί και να έχει σοβαρό αντίκτυπο.

Ανω των 2.000 δολ./ουγγιά η τιμή του χρυσού το 2024

Υψηλά επιτόκια και φόβοι ύφεσης θα ενισχύσουν την αξία του μετάλλου

Προς ιστορικό υψηλό κατευθύνονται το 2024 οι τιμές του χρυσού όσο θα χαλαρώνει η νομισματική πολιτική στις ΗΠΑ και ενώ οι ανησυχίες για ύφεση θα αναδεικνύουν τον ρόλο του ως ασφαλούς επενδυτικού καταφυγίου.

Στις 7 Αυγούστου του 2020, οι τιμές spot του χρυσού είχαν αγγίξει το ρεκόρ των 2.072,5 δολαρίων/ουγγιά, ένα σημείο το οποίο είναι πολύ πιθανό να ξεπεραστεί μέσα στους επόμενους μήνες. «Αναμένω ότι ο χρυσός (σ.σ. σήμερα η τιμή του κινείται στα 1.919 δολ./ουγγιά) θα κινηθεί άνω των 2.100 δολαρίων στα τέλη του 2023, αρχές 2024», δήλωσε στο CNBC ο εκτελεστικός διευθυντής και επικεφαλής στρατηγικής εμπορευμάτων της TD Securities, Μπαρτ Μέλεκ. Την εκτίμηση αυτή απέδωσε στο ενδεχόμενο παύσης του κύκλου σύσφιγξης της νομισματικής πολιτικής από την Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ (Fed).

«Είμαι αισιόδοξος για τον χρυσό, διότι πιστεύω ότι η Fed θα απομακρυνθεί από την τρέχουσα φάση σύσφιγξης.

Το προηγούμενο ρεκόρ του χρυσού κατεγράφη στις 7 Αυγούστου του 2020, με την τιμή spot να φθάνει σε 2.072,5 δολ./ουγγιά.

Αυτό πιστεύω ότι θα συμβεί προτού επιτευχθεί ο πληθωριστικός στόχος του 2%», προσέθεσε. Η Fed άρχισε να αυξάνει τα επιτόκια τον Μάρτιο του 2022, όταν ο πληθωρισμός ανέβαινε προς υψηλό 40 ετών στις ΗΠΑ. Σε λιγότερο από δύο χρόνια, το εύρος του βασικού επιτοκίου δανεισμού έφτασε να κυμαίνεται μεταξύ 5,25%-5,5%.

Το τελευταίο δωδεκάμηνο, ο χρυσός αποδίδει καλύτερα σε σχέση με την πλειονότητα άλλων βασικών κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων, καθώς έχει την τάση να «αντιστέκεται» στην άνοδο των επιτοκίων και θεωρείται «καταφύγιο» έναντι του πληθωρισμού.

Ορισμένοι είναι ακόμη πιο αισιόδοξοι για τον χρυσό, αναμένοντας να φτάσει ακόμη και σε 2.500 δολάρια μέχρι το τέλος του 2024, δηλαδή τουλάχιστον 26% πάνω από τα τρέχοντα επίπεδα. «Ο στόχος μου είναι τα 2.500 δολάρια μέχρι το τέλος του 2024... Αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι προς το τέλος του 2023 ενδέχεται να επικρατήσουν πιέσεις ύφεσης, οι οποίες θα ενταθούν το 2024», δήλωσε στο CNBC ο Ντέιβιντ Νεουχάουζερ, ιδρυτής της Livermore Partners. «Το 2024 είναι το σημείο κατά το οποίο βλέπω τον χρυσό να αγγίζει νέα υψηλά». Ο ίδιος δήλωσε ότι προσδοκά σταδιακό πληθωρισμό στη διεθνή οικονομία τα επόμενα χρόνια, όταν ο πληθωρισμός υποχωρήσει μεταξύ 3%-5%.

Σημειώνεται ότι ο χρυσός τείνει να ανεβαίνει σε περιόδους οικονομικής αβεβαιότητας, όπως σε υφέσεις και στασιμοπληθωρισμό, λόγω του status του ως αξιόπιστης επένδυσης, ενώ συχνά αξιοποιείται ως αντιστάθμισμα έναντι του πληθωρισμού. «Κάθε είδους

«Αναμένω ότι ο χρυσός (σ.σ. σήμερα η τιμή του κινείται στα 1.919 δολ./ουγγιά) θα κινηθεί άνω των 2.100 δολαρίων στα τέλη του 2023 - αρχές 2024», δήλωσε στο CNBC ο εκτελεστικός διευθυντής και επικεφαλής στρατηγικής εμπορευμάτων της TD Securities, Μπαρτ Μέλεκ.

κίνηση προς ύφεση θα ήταν θετική για τον χρυσό», σχολίασε ο Ράντι Σμόλγουντ, διευθύνων σύμβουλος της Wheaton Precious Metals.

Από την πλευρά της, η τράπεζα UOB προβλέπει επίσης νέα ρεκόρ στην τιμή χρυσού, αλλά μόνο μετά το δεύτερο τρίμηνο του 2024. «Βασικός παράγοντας στις θετικές μας προβλέψεις για τον χρυσό είναι η προσδοκώμενη κορύφωση στον κύκλο σύσφιγξης της νομισματικής πολιτικής από τη Fed, καθώς και η κορύφωση της δυναμικής του αμερικανικού δολαρίου», δήλωσε ο Χενγκ Κουν Χάου, υψηλόβαθμο στέλεχος της τράπεζας. Ο ίδιος εκτίμησε ότι ο χρυσός θα αγγίξει τα 2.100 δολάρια ανά ουγγιά το δεύτερο τρίμηνο του 2024.

Τι διατηρεί σε υψηλά επίπεδα τον πληθωρισμό

Ακριβά αποθέματα, κέρδη εταιρειών, δομή εγχώριας αγοράς, οι βασικές αιτίες

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

«Ο πληθωρισμός εξακολουθεί να μειώνεται, αλλά αναμένεται ότι θα παραμείνει πολύ υψηλός για μεγάλο χρονικό διάστημα». Με αυτή τη διαπίστωση - πρόβλεψη ξεκινάει το τελευταίο οικονομικό ενημερωτικό δελτίο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο δημοσιεύθηκε στις 10 Αυγούστου. Πρόκειται αν μη τι άλλο για μια ανησυχητική πρόβλεψη, ειδικά για την Ελλάδα όπου ύστερα από 9 μήνες καθοδικής πορείας ο πληθωρισμός ανέκαμψε τον Ιούλιο, σε 2,5% από 1,8% τον Ιούνιο.

Οι υψηλές τιμές στα τρόφιμα, τυποποιημένα και νωπά, με τις ανατιμήσεις να μην έχουν σταματήσει, ακόμη και αν είναι μικρότερες σε ένταση και έκταση σε σύγκριση με το 2022, αλλά και η εμφάνιση πλέον υψηλότερων χρεώσεων σε σειρά υπηρεσιών βρίσκονται πίσω από την ανάκαμψη του πληθωρισμού. «Οι αιτίες του πληθωρισμού αλλάζουν. Οι εξωγενείς παράγοντες υποχωρούν. Αντιθέτως, οι εσωτερικές πιέσεις στις τιμές, πιέσεις οι οποίες προέρχονται μεταξύ άλλων από τις αυξήσεις στους μισθούς και τα ακόμη ισχυρά περιθώρια κέρδους των εταιρειών, εξελίσσονται σε παράγοντα πληθωρισμού αυξανόμενης σημασίας», τονίζει η ΕΚΤ. Βεβαίως στην περίπτωση της Ελλάδας οι μισθοί αυξάνονται με βραδύτερο ρυθμό από ό,τι τα αγαθά και κυρίως τα τρόφιμα, κάτι που επεσήμανε πρόσφατα και ο Ελληνας κεντρικός τραπεζίτης, ο κ. Γιάννης Στουρνάρας.

Το πρόβλημα δυστυχώς στην Ελλάδα είναι βαθύτερο και σχετίζεται με τη δομή της αγοράς και της παραγωγής με συνέπεια οι τιμές στα τρόφιμα, αλλά και σε άλλα βασικά αγαθά, να είναι εξαιρετικά «ευάλωτες» στους όποιους εξωγενείς παράγοντες. Από τα στοιχεία της Eurostat για την εξέλιξη του πληθωρισμού των τροφίμων στην Ελλάδα και την Ευρωζώνη από τον Φεβρουάριο του 2022, οπότε ξέσπασε ο πόλεμος στην Ουκρανία μέχρι σήμερα, προκύπτει ότι στη χώρα μας οι τιμές αυξήθηκαν με πολύ υψηλότερο ρυθμό. Τον Φεβρουάριο του 2022 ο πληθωρισμός των τροφίμων στην Ελλάδα ήταν ήδη 7,5% έναντι 4,8% στην Ευρωζώνη και μέχρι τον Αύγουστο του 2022 οι τιμές της εν λόγω κατηγορίας αγαθών αυξάνονταν στην Ελλάδα με υψηλότερο ρυθμό από ό,τι στην Ευρωζώνη. Η εικόνα αυτή αντιστράφηκε τους επόμενους μήνες, αλλά πλέον Ελλάδα και Ευρωζώνη συμβαδίζουν, αν και ενδέχεται πως όταν δημοσιοποιηθούν τα πλήρη στοιχεία της Eurostat για τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή του Ιουλίου, ο πληθωρισμός των τροφίμων στην Ελλάδα να αποκαλυφθεί ότι είναι πάλι υψηλότερος.

Σύμφωνα με τα αναλυτικά στοιχεία της Eurostat για 21 είδη διατροφής προκύπτει ότι οι τιμές σε δέκα εξ αυτών εμφάνιζαν τον Ιούνιο του 2023 μεγαλύτερη ετήσια αύξηση στην Ελλάδα σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης. Οι μεγαλύτερες αποκλίσεις καταγράφονται στις τιμές των κρεάτων με τις αυξήσεις στην Ελλάδα να είναι σχεδόν διπλάσιες στο μοσχαρίσιο και το χοιρινό κρέας, ενώ μεγαλύτερη αύξηση καταγράφεται ακόμη και στην τιμή του αρνιού και του κατσικιού, είδη στα οποία η χώρα είναι αυτάρκης.

Από τα στοιχεία της εταιρείας ερευνών αγοράς Circana (πρώην IRI) προκύπτει εξάλλου ότι την τελευταία εβδομάδα του Ιουλίου οι τιμές ανά μονάδα στα συσκευασμένα προϊόντα είχαν αυξηθεί σε σύγκριση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο κατά 6% (μεσοσταθμικά) με τις μεγαλύτερες αυξήσεις να καταγράφονται στα ροφήματα (9%) και στα γαλακτοκομικά (7%). Ας σημειωθεί ότι πέρα από τα τρόφιμα, σημαντικές ανατιμήσεις τους τελευταίους μήνες καταγράφονται και στα είδη άμεσης κατανάλωσης νοικοκυριού (απορρυπαντικά, καθαριστικά, χαρτικά κ.ο.κ.) με τα στοιχεία της Circana να δείχνουν αύξηση κατά 7% της τιμής ανά μονάδα για την εν λόγω κατηγορία προϊόντων.

Η κάμψη της κατανάλωσης είναι προς το παρόν περιορισμένη για να ασκήσει πιέσεις και να μειωθούν οι τιμές.

Ποιες είναι οι αιτίες για τη διατήρηση των τιμών σε υψηλά επίπεδα, παρά το γεγονός ότι το ενεργειακό κόστος και το κόστος αρκετών πρώτων και δεύτερων υλών έχει αποκλιμακωθεί, έστω και αν δεν έχει επιστρέψει στα επίπεδα του 2021; Αποθέματα προϊόντων που έχουν παραχθεί με ακριβές πρώτες ύλες και ακόμη δεν έχουν διατεθεί στη λιανική και συνέχιση της αβεβαιότητας όσο ο πόλεμος στην Ουκρανία διαρκεί είναι δύο βασικές αιτίες. Επίσης, αρκετές εταιρείες που πέρυσι συγκράτησαν τις τιμές τους υπό τον φόβο απώλειας μεριδίων αγοράς, προχωρούν τώρα σε ανατιμήσεις, καθώς δεν επιθυμούν νέες απώλειες στην κερδοφορία τους.

Επιπλέον, παρά τη μεγάλη στροφή των καταναλωτών στα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας, αυτά ακόμη διατηρούν σχετικά χαμηλά μερίδια (25% στο σύνολο της αγοράς) με συνέπεια να μην είναι ακόμη τόσο μεγάλες οι πιέσεις στα επώνυμα προϊόντα. Στα παραπάνω θα πρέπει να προστεθεί ένας ακόμη παράγοντας: παρά την πίεση που δέχθηκαν τα εισοδήματα, η μείωση της κατανάλωσης δεν ήταν τόσο μεγάλη –μέχρι τουλάχιστον και τις αρχές του καλοκαιριού– έτσι ώστε να οδηγήσει αναγκαστικά την αγορά σε μείωση των τιμών. Με άλλα λόγια, διατηρήθηκε σε σημαντικό βαθμό η ανελαστικότητα της ζήτησης. Μετά το καλοκαίρι ωστόσο και με την ακρίβεια πλέον να συμπληρώνει δύο έτη, καθώς η άνοδος των τιμών ξεκίνησε από το φθινόπωρο του 2021, πολλοί εκτιμούν ότι η κάμψη της κατανάλωσης θα είναι εντονότερη οδηγώντας αναγκαστικά σε μειώσεις τιμών.

Ακριβή η Ελλάδα

Ακριβότερα σε σύγκριση με αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, και μάλιστα σε σύγκριση με χώρες όπου το κατά κεφαλήν εισόδημα είναι υψηλότερο από αυτό στην Ελλάδα, πληρώνουμε αρκετά βασικά είδη διατροφής. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν το γάλα, τα αυγά και το ψωμί, όπως επίσης και προϊόντα που σχετίζονται με τη φροντίδα του νοικοκυριού. Πέρα από την υψηλή εξάρτηση της Ελλάδας από εισαγόμενες πρώτες ύλες, καθώς και από εισαγόμενα τελικά προϊόντα, όπως επίσης και το μικρό μέγεθος της αγοράς που αποτελεί αντικίνητρο, ειδικά για τις πολυεθνικές, να τιμολογήσουν τα προϊόντα τους σε ανταγωνιστικές τιμές, καθοριστικό ρόλο διαδραματίζουν και οι υψηλοί συντελεστές ΦΠΑ που ισχύουν στην Ελλάδα, 13% και 24% στα τρόφιμα.

Ενδεικτικά, στη Γερμανία οι συντελεστές ΦΠΑ στα είδη διατροφής είναι 7% και 19%, στη Γαλλία, όλα τα τρόφιμα με εξαίρεση τις σοκολάτες, τις μαργαρίνες - φυτικά λίπη και το... χαβιάρι επιβαρύνονται με ΦΠΑ μόλις 5,5%, ενώ στην Ισπανία παρατάθηκε μέχρι το τέλος του 2023 το μέτρο του μηδενικού ΦΠΑ για βασικά τρόφιμα, όπως το γάλα, το ψωμί, τα αυγά και τα τυριά, ενώ με μειωμένο ΦΠΑ (5%, αντί για 10% που ήταν πριν) θα επιβαρύνονται μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους το ελαιόλαδο και τα ζυμαρικά.

Στην Ελλάδα κάθε συζήτηση για μείωση των συντελεστών ΦΠΑ στα τρόφιμα –ακόμη και για περιορισμένο χρονικό διάστημα– απορρίπτεται από την κυβέρνηση, παρά το γεγονός ότι οι σημερινοί συντελεστές ΦΠΑ είναι «κληρονομιά» των μνημονιακών χρόνων και πολιτικών, αλλά που συνεχίζουν να αποτελούν σημαντική πηγή εσόδων για το κράτος. Για την ώρα, τα μέτρα που επιστρατεύει η κυβέρνηση περιορίζονται στο «καλάθι του νοικοκυριού» και στο market pass, ενώ μένει να δούμε ποια θα είναι η μορφή του επιδόματος θέρμανσης τον χειμώνα. Το μεν πρώτο θεωρείται από την αγορά ότι πλέον δεν είναι αποτελεσματικό, το δε δεύτερο αφορά μόνο τα πολύ ευάλωτα νοικοκυριά και όχι και τα νοικοκυριά μεσαίου εισοδήματος τα οποία επίσης δέχονται ισχυρό πλήγμα από την ακρίβεια.

Εξέλιξη πληθωρισμού τροφίμων σε Ελλάδα και Ευρωζώνη

ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ ΣΕ ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ

(σε ευρώ)	Ελλάδα	Ιταλία	Γερμανία	Ισπανία	Πορτογαλία
Φρέσκο γάλα (1 λίτρο)	1,41	1,28	1,1	0,92	0,84
Ψωμί (μισό κιλό)	1,40	1,77	1,83	1,12	1,23
Ρύζι (1 κιλό)	1,98	2,18	2,17	1,26	1,18
Αυγά (εξάδα)	3,65	3,03	2,83	2,32	2,39
Φιλέτο κοτόπουλο (1 κιλό)	8,13	9,51	8,53	6,8	6,22
Μοσχαρίσιο κρέας (1 κιλό)	10,93	15,5	14,95	11,29	10,17
Πατάτες (1 κιλό)	1,01	1,34	1,61	1,29	1,19
Μέσος μηνιαίος μισθός	839,68	1.564,53	2.774,76	1.791,05	1.018,96

ΠΗΓΗ: Eurostat, Numbeo

ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΙΜΗΣ ΣΕ ΒΑΣΙΚΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΖΩΝΗ

(Ιούνιος 2023)

ΤΡΟΦΙΜΑ	12,60%	12,60%
Ψωμί	10,40%	11,40%
Μοσχαρίσιο - βόειο κρέας	13,10%	6,50%
Χοιρινό κρέας	14,80%	8,50%
Αρνί - κατσίκι	7,80%	7,30%
Πουλερικά	3,20%	6,70%
Ψάρια	6,70%	8,50%
Φρέσκο γάλα πλήρες	12,80%	15,10%
Γιαούρτι	10,30%	16,40%
Τυριά	18,10%	17,70%
Αυγά	16,60%	11,50%
Βούτυρο	7,70%	-3,90%
Ελαιόλαδο	21,90%	26,50%
Αλλα βρώσιμα έλαια	-7,20%	-13,20%
Φρούτα	10,20%	7,00%
Λαχανικά	14,70%	17,00%
Πατάτες	23,00%	20,70%
Ζάχαρη	28,00%	51,60%
Καφές - κακάο - τσάι	10,50%	8,30%
Χυμοί	16,40%	18,50%
Κρασί	9,30%	7,40%
Μπίρα	11,50%	12,10%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αντλησαν 872 εκατ. δολάρια οι startup Ελλήνων στο οκτάμηνο

Της **ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ**

Πληθωρισμός, αύξηση των επιτοκίων δανεισμού, κατάρρευση της Silicon Valley Bank στην οποία είχαν έκθεση και ελληνικές νεοφυείς επιχειρήσεις. Τα παραπάνω αποτελούν ισχυρές ενδείξεις πως και το 2023 δεν θα είναι, κατά πάσα πιθανότητα, η χρονιά των startups. Αυτό επιβεβαιώνεται και από τα στοιχεία του πρώτου εξαμήνου, σύμφωνα με τα οποία οι παγκόσμιες χρηματοδοτήσεις –με εξαίρεση την τεχνητή νοημοσύνη– κατέγραψαν πτώση της τάξεως του 51% στα 144 δισ. δολ. σε σύγκριση με πέρυσι. Αντίστοιχη εικόνα συνθέτουν και τα ευρήματα έρευνας της ευρωπαϊκής επενδυτικής εταιρείας Atomico για τις χρηματοδοτήσεις σε ευρωπαϊκές νεοφυείς εταιρείες.

Για φέτος, η έρευνα προβλέπει «βουτιά» 50% σε σύγκριση με τα επίπεδα ρεκόρ του 2021 και 38% σε σύγκριση με το 2022, παρότι γενικώς η αγορά έχει ενισχυθεί σημαντικά από το 2019.

Αυτή ωστόσο η «επενδυτική δυσθυμία» δεν φαίνεται να ανέκοψε τη φόρα των Ελλήνων επιστημόνων να δημιουργήσουν προϊόν και εντέλει να πείσουν τους επενδυτές για την αποτελεσματικότητά του. «Το 2021 ήταν χρονιά-φούσκα που απέδειξε πως πολλές νεοφυείς εταιρείες μπορούσαν να ευδοκιμήσουν μόνο σε περιβάλλον μηδενικών επιτοκίων», λέει στην «Κ» εκπρόσωπος διεθνούς επενδυτικού κεφαλαίου, αφήνοντας να εννοηθεί πως σε αυτή την κατηγορία συγκαταλέγονται και ελληνικών συμφερόντων startups. Κατά τον ίδιο, η «δίχως όρια» ανάπτυξη – μέσα από την αθρόα συγκέντρωση κεφαλαίων– εις βάρος της κερδοφορίας δεν συνιστά πλέον για πολλές νεοφυείς εταιρείες βιώσιμη στρατηγική. «Τώρα πρέπει να έχουν σοβαρή καινοτομία. Δηλαδή αυτές που μεγαλώνουν αλλά συσσωρεύουν ζημίες, ενδεχομένως να έχουν βραχύβιο επιχειρηματικό βίο».

Επειτα από τη μεγάλη μείωση της χρηματοδότησης λόγω ανόδου των επιτοκίων, θα επιβιώσουν μόνο όσες νεοφυείς επιχειρήσεις είναι παραγματικά καινοτόμες.

Σε ένα τέτοιο δυσμενές περιβάλλον, τι κεφάλαια έχουν αντλήσει μέχρι στιγμής τα «ελληνικά μυαλά»;

Σύμφωνα με στοιχεία του Marathon Venture Capital, από τις αρχές του έτους μέχρι και σήμερα (Αύγουστος 2023), οι νεοφυείς εταιρείες –τόσο αυτές με έδρα ή δραστηριότητα στην Ελλάδα όσο και αυτές που έχουν ελληνικές καταβολές, ήτοι μόνο Ελληνες ιδρυτές– έχουν συγκεντρώσει συνολικά 872 εκατ. δολ. σε 69 γύρους χρηματοδοτήσεων από 83 διεθνείς επενδυτές. Πέρυσι, στο σύνολο της χρονιάς, τα κεφάλαια είχαν ανέλθει στα 2,7 δισ. δολ., δεδομένου και του deal της Viva Wallet με την JP Morgan. Ωστόσο, αυτά τα ποσά δύσκολα θα τα προσεγγίσει φέτος η αγορά.

Από τις αρχές του έτους, οι νεοφυείς εταιρείες -τόσο αυτές με έδρα ή δραστηριότητα στην Ελλάδα όσο και αυτές που έχουν Ελληνες ιδρυτές- έχουν συγκεντρώσει συνολικά 872 εκατ. δολ. σε 69 γύρους χρηματοδοτήσεων από 83 διεθνείς επενδυτές.

Από τα 872 εκατ. δολ., τα 669 εκατ. δολ. έχουν αντληθεί από Ελληνες του εξωτερικού και κυρίως από επιστήμονες που έχουν αναπτύξει τεχνολογία γύρω από τον κλάδο της τεχνητής νοημοσύνης. Τέτοια είναι η περίπτωση της αμερικανικής startup Runway με συνιδρυτή τον μηχανικό λογισμικού Αναστάση Γερμανίδη, η οποία συγκέντρωσε 141 εκατ. δολ. από την Google, τη Nvidia, τη Salesforce και άλλους επενδυτές, σε μία αποτίμηση που αγγίζει, σύμφωνα με το Reuters, το 1,5 δισ. δολ. Ακολουθώντας τη λογική του ChatGPT, η Runway έχει αναπτύξει λογισμικό τεχνητής νοημοσύνης που, από ένα γραπτό κείμενο, μπορεί ο χρήστης να δημιουργήσει βίντεο. Τα υπόλοιπα 203 εκατ. δολ. έχουν κατευθυνθεί σε εταιρείες με έδρα ή παρουσία στην Ελλάδα (κέντρο Ερευνας και Ανάπτυξης). Υπενθυμίζεται ωστόσο πως αυτά περιλαμβάνουν επενδύσεις που έγιναν μέσω ΑΜΚ και όχι μέσω δανεισμού.

Η Causaly του Γιάννη Κιαχόπουλου είναι μία τέτοια περίπτωση. Εχει την έδρα της στο Λονδίνο και διατηρεί στην Αθήνα ομάδα άνω των 30 ατόμων με ειδίκευση στις βιοεπιστήμες. Η εταιρεία αναπτύσσει μία πλατφόρμα τεχνητής νοημοσύνης που μπορεί να διευκολύνει και να επιταχύνει την ανακάλυψη νέων καινοτόμων θεραπειών, προσελκύοντας φέτος 60 εκατ. δολ. από το ICONIQ Growth, επενδυτικό κεφάλαιο που διαχειρίζεται την περιουσία του Μαρκ Ζούκερμπεργκ, ιδρυτή της Facebook και άλλων δισεκατομμυριούχων, όπως του Τζέρι Γιανκ, συνιδρυτή της Yahoo. Αντίστοιχη πορεία είχε και η Hack the Box του Χάρη Πυλαρινού και του Αρη Ζηκόπουλου.

Η νεοφυής εταιρεία έχει αναπτύξει πλατφόρμα, μέσω της οποίας οι χρήστες μαθαίνουν να «χακάρουν» τα υπολογιστικά συστήματα, αναπτύσσοντας δεξιότητες για την αντιμετώπιση των κυβερνοεπιθέσεων. Με έδρα το Κεντ της Αγγλίας και κέντρο Ερευνας και Ανάπτυξης στον Αλιμο της Αττικής, η εταιρεία σήκωσε νωρίτερα φέτος 55 εκατ. δολ. από το Carlyle Group, με το αμερικανικό private να αποκτά υψηλό μειοψηφικό ποσοστό στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας. «Οι χρηματοδοτήσεις έχουν γίνει αρκετά πιο δύσκολες σε σχέση με το 2021, παρ' όλα αυτά εξακολουθούν να γίνονται, αλλά πιο επιλεκτικά. Εταιρείες με καλό προϊόν και σωστή διαχείριση κεφαλαίων, δεν έχουν κάτι να φοβούνται», λέει στην «Κ» ο κ. Πυλαρινός. «Εμείς σηκώσαμε κεφάλαια για ακριβώς αυτούς τους δύο λόγους».

GAP Insurance Agency
Ασφαλιστικά προϊόντα για ιδιώτες & επιχειρήσεις.
Coverholder at LLOYD'S AXA IGI
G.A.P. VASSILOPOULOS GROUP

«Βροχή» λουκέτων σε τουριστικές περιοχές για μη έκδοση αποδείξεων

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Εκτεταμένες διασταυρώσεις στις επιχειρήσεις εστίασης και σε καταστήματα που δραστηριοποιούνται στους τουριστικούς προορισμούς διενεργεί η φορολογική διοίκηση και ήδη τα αποτελέσματα είναι σημαντικά, καθώς σε καθημερινή βάση επιβάλλονται δεκάδες λουκέτα. Την ίδια στιγμή το κύμα καταγγελιών από πολίτες για μη έκδοση αποδείξεων από εστιατόρια, ταβέρνες και μπαρ συμβάλλει στον περιορισμό της φοροδιαφυγής.

Σύμφωνα με πληροφορίες, οι διασταυρώσεις στοιχείων και συγκεκριμένα των συναλλαγών των POS, των αποδείξεων που έχουν αναρτηθεί στα myDATA

Λαβράκια έβγαλαν τα στοιχείων μεταξύ των συναλλαγών των POS και των περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ.

και των περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ έχουν βγάλει λαβράκια. Αυτή τη στιγμή ο ελεγκτικός μηχανισμός ελέγχει - διασταυρώνει όλες τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν τον Ιούνιο προκειμένου να εντοπίσει επιχειρήσεις που απέκρυψαν φορολογητέα ύλη. Αφού διαπίστωσαν αποκλίσεις από τις συναλλαγές με POS και τις αποδείξεις που εκδόθηκαν, οι ελεγκτές της ΑΑΔΕ περίμεναν την υποβολή των περιοδικών δηλώσεων (υποβλήθηκαν τέλη Ιουλίου) από τις επιχειρήσεις με στόχο να ελέγξουν εάν κάποιος επιχειρηματίας είχε ξεχάσει να δηλώσει τις συναλλαγές, αλλά πλήρωσε κανονικά τον ΦΠΑ.

Ο έλεγχος βρίσκεται σε εξέλιξη, ενώ ήδη τα πρώτα λουκέτα «έπεσαν» στα Κύθηρα, στη Χαλκιδική και στην Πάρο και ακολουθούν και άλλοι προορισμοί. Το εντυπωσιακό στις περιπτώσεις που ακολουθούν παρακάτω είναι ότι αρκετοί επιχειρηματίες ενοχλήθηκαν λιγότερο για το πρόστιμο από το λουκέτο των 48 ωρών που τους επιβλήθηκε εντός του Αυγούστου που η τουριστική κίνηση βρίσκεται στο απόγειό της και ως εκ τούτου και οι εισπράξεις. Οπως προαναφέρθηκε, οι καταγγελίες πολιτών συμβάλλουν στον περιορισμό της φοροδιαφυγής. Μάλιστα, ένα παράδειγμα που αναφέρει ελεγκτής της ΑΑΔΕ είναι ότι έπειτα από καταγγελία πολίτη για έξαρση της φοροδιαφυγής στην Ιο, κλιμάκιο ελεγκτών μετέβη στο νησί όπου διαπίστωσε σωρεία παραβάσεων. Η διαφορά με το περυσινό έτος είναι ότι πλέον οι έλεγχοι είναι στοχευμένοι. Οι ελεγκτές επί της ουσίας πηγαίνουν στα καταστήματα για να βάλουν το λουκέτο, αφού στις περισσότερες περιπτώσεις γνωρίζουν από πριν (μετά τις διασταυρώσεις) ότι η επιχείρηση έχει υποπέσει σε παραβάσεις. Ωστόσο πραγματοποιούνται και επιτόπιοι έλεγχοι, όπως για παράδειγμα έγινε στη Χώρα της Ανδρου όπου σχεδόν τα μισά μαγαζιά έκλεισαν για 48 ώρες. Τα ελεγκτικά κλιμάκια θα βρίσκονται στους τουριστικούς προορισμούς μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου και σε κάποιες περιπτώσεις μέχρι και τον Οκτώβριο. Οι διασταυρώσεις θα συνεχισθούν μέχρι το τέλος του έτους προκειμένου να ελεγχθούν οι συναλλαγές του διαστήματος Ιουλίου - Σεπτεμβρίου. Από τις διασταυρώσεις οι ελεγκτές εντόπισαν και έβαλαν λουκέτο σε:

- Εστιατόριο στα Κύθηρα για μη διαβίβαση 557 αποδείξεων, 23.029 ευρώ.
- Εστιατόριο στη Μυτιλήνη για μη διαβίβαση 335 αποδείξεων, αξίας 14.188 ευρώ.
- Καφέ μπαρ στη Χαλκιδική για μη διαβίβαση 10.690 αποδείξεων, αξίας 146.067 ευρώ.

Εκρηξη ζήτησης για εργαζομένους στις αερομεταφορές μετά την πανδημία

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ**

Την περίοδο της πανδημίας, οπότε τα αεροπλάνα είχαν καθηλωθεί στο έδαφος, οι αερομεταφορές αποτελούσαν συνώνυμο της ανεργίας. Ανέκτησαν, όμως, τον ηγετικό ρόλο τους στην απασχόληση ύστερα από τη δυναμική επιστροφή στο ταξίδι τους τελευταίους μήνες. Δεν είναι μόνο η αίγλη που περιβάλλει τα επαγγέλματα του συγκεκριμένου κλάδου. Η διαρκής και πολύ μεγαλύτερη, σε σχέση με την προσφορά, ζήτηση όχι μόνο για πιλότους, αλλά και για τεχνικούς αεροσκαφών και πληρώματα καμπίνας, δημιουργεί θετικές προοπτικές στους νεοεισερχόμενους στις αερομεταφορές. Παγκοσμίως, σε λιγότερο από δέκα χρόνια, μέχρι το 2032, όπως αναφέρει πρόσφατη έρευνα της καναδικής

Την επόμενη δεκαετία θα χρειαστεί να καλυφθούν 1,3 εκατ. κενές θέσεις εργασίας παγκοσμίως.

εταιρείας CAE, που εξειδικεύεται στην παροχή υπηρεσιών αεροπορικής εκπαίδευσης, θα πρέπει να καλυφθούν 1,3 εκατ. νέες θέσεις εργασίας στις αερομεταφορές. Από αυτές, 402.000 αντιστοιχούν σε τεχνικούς συντήρησης αεροσκαφών, 284.000 σε πιλότους και περίπου 600.000 σε πληρώματα καμπίνας. Εάν όμως στις ελληνικές αερομεταφορές, που αποτελούν μια μικρότερου μεγέθους αγορά, η εύρεση προσωπικού αποτελεί, έως ένα βαθμό, ευκολότερο στοίχημα, διεθνώς η κάλυψη των κενών στις αερομεταφορές συνιστά ιδιαίτερα δύσκολο εγχείρημα. Δεν είναι τυχαίο ότι στην Αμερική τα κενά σε πιλότους είναι δυσαναπλήρωτα, με αποτέλεσμα αρκετές περιφερειακές αεροπορικές εταιρείες να έχουν αναγκαστεί να περιορίσουν μέχρι και κατά 20% το πτητικό τους έργο, ενώ υπολογίζεται ότι στις ΗΠΑ περίπου 414 αεροσκάφη παραμένουν καθηλωμένα ελλείψει προσωπικού.

Σήμερα υπάρχουν 31.000 εμπορικά αεροσκάφη εν πτήσει, αριθμός που αναμένεται να αυξηθεί, κατά 39%, σε 43.000 μέχρι το 2032, ενώ τα ιδιωτικά jets εκτιμάται ότι θα ενισχυθούν, κατά 18%, σε 26.000 μέχρι το 2032. Στις ΗΠΑ υπολογίζεται ότι έως το 2030 το 30% του συνόλου των εργαζομένων, που έχουν γεννηθεί από το 1946 μέχρι το 1964, θα συνταξιοδοτηθούν σταδιακά, με τη ζήτηση να ενισχύεται λόγω και της υποχρεωτικής απόσυρσης των πιλότων όταν συμπληρώσουν το προβλεπόμενο όριο ηλικίας. Με άλλα λόγια, οι μαζικές συνταξιοδοτήσεις, που αναμένονται την επόμενη δεκαετία, θα πυροδοτήσουν ακόμη περισσότερες νέες προσλήψεις. Σε παγκόσμιο επίπεδο, σύμφωνα με την έρευνα της CAE, τα επόμενα δέκα χρόνια θα δημιουργηθεί ένα έλλειμμα 99.000 πιλότων, το οποίο εκτιμάται ότι θα αυξηθεί κατά 153.000 λόγω των αναμενόμενων ρυθμών αύξησης των αερομεταφορών – περίπου 3,1%, σε ετήσια βάση, μέχρι το 2030. Στην Ευρώπη υπολογίζεται ότι θα απαιτηθούν 259.000 εργαζόμενοι την επόμενη δεκαετία για την κάλυψη ειδικοτήτων όλων των κατηγοριών στις αερομεταφορές. Από τον συγκεκριμένο αριθμό, 241.000 είναι το σύνολο των εκτιμώμενων κενών στην εμπορική αεροπορία, ενώ 75.000 θέσεις εργασίας αφορούν τεχνικούς αεροσκαφών.

Στην Ελλάδα, οι αερομεταφορές, εκτός από το ζήτημα της γήρανσης του πληθυσμού, καλούνται να αντιμετωπίσουν και τον οξύ ανταγωνισμό ξένων αεροπορικών που αναζητούν ταλέντα. Με αυτά τα δεδομένα, οι «παίκτες» των εγχώριων αερομεταφορών έχουν αναγνωρίσει τη μεγάλη σημασία που διαδραματίζει η ύπαρξη καταρτισμένου προσωπικού. Προς αυτή την κατεύθυνση η Aegean, που καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μερίδιο της ελληνικής αεροπορικής αγοράς, δημιουργεί το δικό της κέντρο προσομοιωτών πτήσεων και εκπαίδευσης πληρωμάτων στο «Ελ. Βενιζέλος», που θα είναι και το πρώτο στην Ελλάδα.

Ο αεροπορικός όμιλος, από κοινού με την καναδική CAE, υλοποιεί επένδυση 36 εκατ. ευρώ για τη δημιουργία κέντρου εκπαίδευσης, του οποίου η πρώτη φάση θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι τα τέλη της χρονιάς. Ηδη, όπως αναφέρουν οι πληροφορίες, καταγράφεται έντονο ενδιαφέρον από εκπαιδευόμενους που επιθυμούν να αποτελέσουν τη «νέα γενιά» πιλότων και κυβερνητών. Στην πλήρη ανάπτυξή του το κέντρο στο «Ελ. Βενιζέλος» θα είναι σε θέση να παρέχει 42.000 ώρες εκπαίδευσης, καταρτίζοντας έως και 3.500 πιλότους τον χρόνο και πολλαπλάσιο αριθμό πληρωμάτων καμπίνας. Το εν λόγω έργο είναι τμήμα επένδυσης 140 εκατ. ευρώ για τη δημιουργία από την Aegean του πρώτου στην Ελλάδα σύγχρονου οικοσυστήματος υπηρεσιών υποστήριξης για την αερομεταφορά.

Συνέχιση μέτρων στήριξης λόγω ακρίβειας μέχρι τέλους του έτους

Παράταση market pass και επιδότησης τιμής ρεύματος στο «πακέτο» της ΔΕΘ

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Μπορεί τα κυβερνητικά σχέδια να προβλέπουν σταδιακή απόσυρση των μέτρων στήριξης και ο πήχυς των προσδοκιών για τη ΔΕΘ να διατηρείται φέτος χαμηλά από το οικονομικό επιτελείο, αλλά οι πληροφορίες αναφέρουν ότι το σημείο καμπής δεν θα φθάσει πριν από την 1η/1/2024. Μέχρι τότε αναμένεται πιθανότατα να συνεχιστεί τόσο το market pass για την αντιμετώπιση της ακρίβειας όσο και η στήριξη των τιμών του ηλεκτρικού ρεύματος, ώστε αυτές να μην ξεπεράσουν περίπου τα σημερινά επίπεδα για τους τελικούς καταναλωτές.

Σε αυτό το πλαίσιο αναμένεται να κινηθούν και οι εξαγγελίες του πρωθυπουργού στη ΔΕΘ. Σε ό,τι αφορά το

Οι φοροελαφρύνσεις που χαρακτήρισαν την προηγούμενη τετραετία εξαντλήθηκαν και δεν θα υπάρξουν άλλες.

market pass εκτιμάται –με βάση πληροφορίες από κυβερνητικές πηγές– ότι θα δοθεί ακόμη μία δόση προς το τέλος του χρόνου, πέραν αυτής που επίκειται τον Σεπτέμβριο με Οκτώβριο. Η ακρίβεια, δηλαδή οι υψηλές τιμές που δεν υποχωρούν και όχι πλέον τόσο ο ρυθμός ανόδου τους, όπως μετράται στον πληθωρισμό, αναγνωρίζεται ως σημαντικό πρόβλημα, εξ ου και η αναμενόμενη συνέχιση της βοήθειας. Ο πληθωρισμός ήταν 2,5% τον Ιούλιο –3,5% με βάση τον εναρμονισμένο δείκτη της Ε.Ε.– έναντι 5,3% του μέσου όρου στην Ευρωζώνη. Για το ρεύμα εκτιμάται, επίσης, ότι η κυβέρνηση θα θελήσει να διατηρήσει τα σημερινά επίπεδα τιμών για τους καταναλωτές, οπότε και ενδέχεται,

Ο πήχυς των προσδοκιών για τη ΔΕΘ διατηρείται φέτος χαμηλά από το οικονομικό επιτελείο, αλλά οι πληροφορίες αναφέρουν ότι το σημείο καμπής σε ό,τι αφορά τα μέτρα στήριξης δεν θα φθάσει πριν από την 1η/1/2024.

αν χρειαστεί, να συνεχίσει τη στήριξη τουλάχιστον έως το τέλος του χρόνου, αν όχι και μετά, ανάλογα με τις εξελίξεις στις χονδρικές τιμές.

Ενίσχυση ευάλωτων

Η γενική κατεύθυνση πάντως, την οποία έχει δώσει η Κομισιόν και συμμερίζεται η κυβέρνηση, είναι η σταδιακή απόσυρση των μέτρων στήριξης και η συνέχισή τους μόνο για τους ευάλωτους. Αυτό έχει πει ότι θα κάνει σε ό,τι αφορά το ρεύμα και ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Θόδωρος Σκυλακάκης. Στην ίδια κατεύθυνση θα κινηθεί και στην επιδότηση του πετρελαίου θέρμανσης. Αλλά το πότε θα αλλάξει το σύστημα μένει να ανακοινωθεί. Ο ίδιος ο πρωθυπουργός έχει σημειώσει την ανάγκη να στηριχθούν οι ευάλωτοι, ενώ έχει αναφερθεί και σε ακόμη μία κατηγορία για την οποία αναμένεται να υπάρξει νέα εξαγγελία παροχής στη ΔΕΘ: τους συνταξιούχους με προσωπική διαφορά.

Ολα τα παραπάνω, πάντως, δεν αθροίζονται σε τεράστια ποσά και οι κυβερνητικοί κύκλοι διαμηνύουν ότι από φέτος αλλάζει συνολικά το μοντέλο οικονομικής πολιτικής. Οι φοροελαφρύνσεις που χαρακτήρισαν την προηγούμενη τετραετία εξαντλήθηκαν και δεν θα υπάρξουν άλλες, πέραν αυτών που έχουν προεκλογικά εξαγγελθεί, της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών κατά μία επιπλέον μονάδα και της σταδιακής εξάλειψης του τέλος επιτηδεύματος. Η έμφαση, σημειώνουν οι κυβερνητικές πηγές, θα δοθεί τώρα στις βελτιώσεις στους τομείς της υγείας, της παιδείας και της δημόσιας διοίκησης, καθώς και στην περαιτέρω ενίσχυση της αναπτυξιακής προοπτικής.

Αλλωστε, σημειώνουν, για φέτος δεν προβλέπεται σημαντικό υπερπλεόνασμα, ενώ από τον επόμενο χρόνο, με βάση τους προτεινόμενους κανόνες του νέου Συμφώνου Σταθερότητας, ακόμη κι αν υπάρχει υπερπλεόνασμα, αυτό δεν θα μπορεί να διατεθεί για παροχές. Η βασική απάντηση της κυβέρνησης στο πρόβλημα του πληθωρισμού θα είναι η ενίσχυση των εισοδημάτων, σημειώνουν οι κυβερνητικές πηγές. Σε αυτό το πλαίσιο, από 1/1/2024 θα εφαρμοσθεί το νέο ενιαίο μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων, το οποίο προβλέπει αυξήσεις για όλους και ιδίως τους χαμηλόμισθους και τους κατέχοντες θέσεις ευθύνης. Επίσης, το νέο έτος θα δοθούν και νέες αυξήσεις στους συνταξιούχους, κατ' εφαρμογήν του νόμου, δηλαδή ίσες με το άθροισμα του πληθωρισμού και του ρυθμού ανάπτυξης, διαιρούμενο διά 2. Ετσι, εφόσον ο ρυθμός ανάπτυξης διαμορφωθεί φέτος στο 2,3%, όπως προβλέπει το Πρόγραμμα Σταθερότητας, και ο πληθωρισμός στο 4,2% (πρόβλεψη Κομισιόν) με 4,5% (πρόβλεψη Προγράμματος Σταθερότητας), οι αυξήσεις των συντάξεων θα είναι στην περιοχή του 3,5%. Αυτή αναμένεται ότι θα είναι ακόμη μία από τις εξαγγελίες του πρωθυπουργού στη ΔΕΘ.

Θεσμοθετείται δυνατότητα 6ήμερης εργασίας

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Τη δυνατότητα 6ήμερης εβδομαδιαίας εργασίας, με προσαυξημένο κατά 40% ημερομίσθιο, προβλέπει το σχέδιο νόμου του υπουργείου Εργασίας που αναμένεται να δοθεί προς δημόσια διαβούλευση τις επόμενες ώρες. Ο κεντρικός άξονας του νομοσχεδίου αφορά την κύρωση της κοινοτικής οδηγίας για τους διαφανείς όρους εργασίας καθώς σε διαφορετική περίπτωση ελλοχεύει ο κίνδυνος παραπομπής της χώρας μας στο Ευρωδικαστήριο. Ομως, μέσω αυτής, θεσμοθετούνται στη χώρα μας ευέλικτες μορφές απασχόλησης με χαμηλούς μισθούς και περιορισμένα εργασιακά δικαιώματα, οι οποίες αν και εφαρμόζονταν στην πράξη, λειτουργούσαν στη σκιά της νομιμότητας, με αποτέλεσμα οι εργαζόμενοι να είναι απροστάτευτοι, το Δημόσιο να χάνει έσοδα αλλά και να δημιουργούνται στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό. Ο υπουργός Εργασίας Αδωνις Γεωργιάδης μιλώντας το πρωί στην ΕΡΤ παρουσίασε τους βασικούς άξονες, που στόχο έχουν, όπως είπε, την αντιμετώπιση της ανασφάλιστης και μαύρης εργασίας, δημιουργώντας τις βάσεις για καθαρές σχέσεις μεταξύ εργαζομένων και επιχειρήσεων. Μεταξύ άλλων, ρυθμίζονται επίσης θέματα διευθέτησης του χρόνου εργασίας, με τη σχετική διάταξη να απλοποιεί τη διαδικασία αλλά και να αυξάνει, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», τον χρόνο από 6 μήνες σε 12, περιορίζεται η δοκιμαστική περίοδος σε 6 μήνες, ενώ μειώνεται η γραφειοκρατία για τις επιχειρήσεις που εισάγουν στη λειτουργία τους την ψηφιακή κάρτα εργασίας. Αναλυτικά, με το πρώτο μέρος του σχεδίου νόμου προσαρμόζεται η ελληνική νομοθεσία με την οδηγία 2019/1152 για διαφανείς και προβλέψιμους όρους εργασίας. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι σε διάστημα από μία εβδομάδα έως το πολύ ένα μήνα, ο εργοδότης υποχρεούται να πληροφορεί τον εργαζόμενο για ουσιώδεις όρους της σύμβασης εργασίας. Εάν αυτό δεν τηρείται, ο εργαζόμενος μπορεί να καταγγείλει τον εργοδότη. Η απόλυση εξαιτίας αυτής της καταγγελίας δε, θεωρείται άκυρη.

Νομιμοποιείται η εργασία σε περισσότερους του ενός εργοδότες, καθώς ορίζεται ρητώς πως ο εργοδότης δεν μπορεί να απαγορεύσει στον εργαζόμενο την απασχόληση και σε άλλη επιχείρηση. Οπως ξεκαθάρισε μάλιστα χθες, μιλώντας στην ΕΡΤ, ο υπουργός Εργασίας Αδωνις Γεωργιάδης, με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, η απασχόληση σε δύο εργοδότες, εφόσον δεν πρόκειται για μερική απασχόληση και στις δύο περιπτώσεις, είναι παράνομη. Αν και στην πράξη παρατηρείται πολύ συχνά κάποιος να εργάζεται το πρωί με πλήρες ωράριο και το απόγευμα σε άλλη επιχείρηση (π.χ. καφετέρια), για κάποιες ώρες, αυτό σήμερα απαγορεύεται. Να σημειωθεί ότι η σχετική διάταξη δεν θίγει την πρόβλεψη για ελάχιστο χρόνο ανάπαυσης 11 ώρες ανά 24ωρο (Π.Δ. 88/1999), την 40ωρη/5νθήμερη εργασία αλλά και το ανώτατο όριο των 48 ωρών στον οποίο περιλαμβάνεται ο χρόνος υπερεργασίας και υπερωρίας (Π.Δ. 88/1999).

Στη μισθωτή εξαρτημένη εργασία, τόσο για συμβάσεις αορίστου χρόνου όσο και για ορισμένου χρόνου, ορίζεται ανώτατο όριο δοκιμαστικής περιόδου το 6μηνο (από 12μηνο σήμερα).

Στις περιπτώσεις μη προβλέψιμης εργασίας, όταν δεν μπορεί να υπάρξει σχεδιασμός εκτέλεσής της, ο εργαζόμενος είναι υποχρεωμένος να απασχοληθεί από τον εργοδότη μόνο όταν η εργασία παρέχεται εντός προκαθορισμένων ωρών και ημερών. Μάλιστα, ο εργαζόμενος θα πρέπει να έχει ειδοποιηθεί από τον εργοδότη του για την ανάληψη εργασίας, εντός 24 ωρών, πριν από την πραγματοποίησή της. Εάν τα παραπάνω δεν ισχύουν, ο εργαζόμενος έχει δικαίωμα να αρνηθεί την ανάληψη της εργασίας, χωρίς οποιαδήποτε δυσμενή διάκριση εις βάρος του. Σύμφωνα με τους ειδικούς, η διάταξη αφορά για παράδειγμα τις μεταφορές και φορτώσεις εκφορτώσεις προϊόντων, τον χώρο της εστίασης και του catering, τις εκδηλώσεις πολιτιστικού ενδιαφέροντος, επισκευαστικές εργασίες κ.λπ.

Σε περίπτωση σύναψης σύμβασης κατά παραγγελία, τα μέρη υποχρεούνται να συμφωνούν έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους προστατευτικούς όρους:

α) Περιορισμούς στη χρήση και τη διάρκεια των κατά παραγγελία ή παρόμοιων συμβάσεων εργασίας.

β) Μαχητό τεκμήριο για την ύπαρξη σύμβασης εργασίας με συγκεκριμένη αμοιβή.

γ) Αλλα μέτρα πρόληψης των καταχρηστικών πρακτικών.

Με άλλη διάταξη καθιερώνεται ρητώς η προσμέτρηση της ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης, όταν αυτή είναι εκ του νόμου υποχρεωτική, ως αμειβόμενος χρόνος εργασίας.

Στο δεύτερο μέρος του νομοσχεδίου προβλέπονται μεταξύ άλλων η υποχρεωτική ανάρτηση της ατομικής σύμβασης εργασίας στην «Εργάνη» αλλά και κίνητρα στους εργοδότες που εφαρμόζουν την ψηφιακή κάρτα εργασίας, να μην προδηλώνουν τις αλλαγές του ωραρίου εργασίας ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας καθώς και την υπερωριακή απασχόληση στο σύστημα. Επίσης, ορίζεται στις 10.500 ευρώ το πρόστιμο ανά εργαζόμενο σε περίπτωση αναντιστοιχίας της πραγματικής απασχόλησης με τη σχετική σήμανση της ψηφιακής κάρτας.

Δίνεται η δυνατότητα σε επιχειρήσεις με εναλλασσόμενες βάρδιες, που είτε λειτουργούν 7 ημέρες συνεχώς, είτε έχουν 24ωρη λειτουργία 5 ή 6 ημέρες την εβδομάδα να εφαρμόζουν 6ήμερη εργασία. Ο εργαζόμενος θα δικαιούται ημερομίσθιο για την 6η ημέρα απασχόλησής του προσαυξημένο κατά 40%. Απλοποιείται η διαδικασία στην εφαρμογή του συστήματος διευθέτησης του χρόνου εργασίας από εργαζόμενους και εργοδότες και πλέον αρκεί η συμφωνία των δύο μερών. Βέβαια, αυξάνεται και ο επιτρεπόμενος χρόνος διευθέτησης, από 6 στους 12 μήνες.

Τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον 6 μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον 5.000 ευρώ η παρεμπόδιση στην εργασία όποιων δεν επιθυμούν να απεργήσουν.

10

αλλαγές που φέρνει το εργασιακό νομοσχέδιο

- **Υποχρέωση του εργοδότη να πληροφορεί** τον εργαζόμενο σχετικά με τους **όρους της σύμβασης** εργασίας του
- Δυνατότητα εργασίας σε **2 εργοδότες,** όχι όμως πάνω από **13 ώρες** ημερησίως
- **Θεσμοθέτηση συμβάσεων** κατά παραγγελία και **καθιέρωση των όρων** και προϋποθέσεων εφαρμογής τους
- **Μείωση** της **δοκιμαστικής περιόδου** εργασίας **από 12 σε 6 μήνες**
- **Ακυρη η απόλυση** που προκλήθηκε λόγω άσκησης από τον εργαζόμενο των **νόμιμων δικαιωμάτων** του που απορρέουν από την κοινοτική οδηγία
- **Υποχρεωτική ανάρτηση** της ατομικής σύμβασης εργασίας στην **«Εργάνη»**
- **Πρόστιμο 10.500 ευρώ** ανά εργαζόμενο για **υποδηλωμένη εργασία** σε επιχειρήσεις που εφαρμόζουν την **ψηφιακή κάρτα εργασίας**
- Δυνατότητα για **6ήμερη απασχόληση με προσαύξηση 40%** στο ημερομίσθιο
- **Απλούστευση** της διαδικασίας διευθέτησης του **χρόνου εργασίας**
- **Ποινή φυλάκισης** από 6 μήνες και **πρόστιμο** από 5.000 ευρώ για **παρεμπόδιση** ατόμων που **επιθυμούν να εργαστούν** κατά τη διάρκεια **απεργιακών κινητοποιήσεων**

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

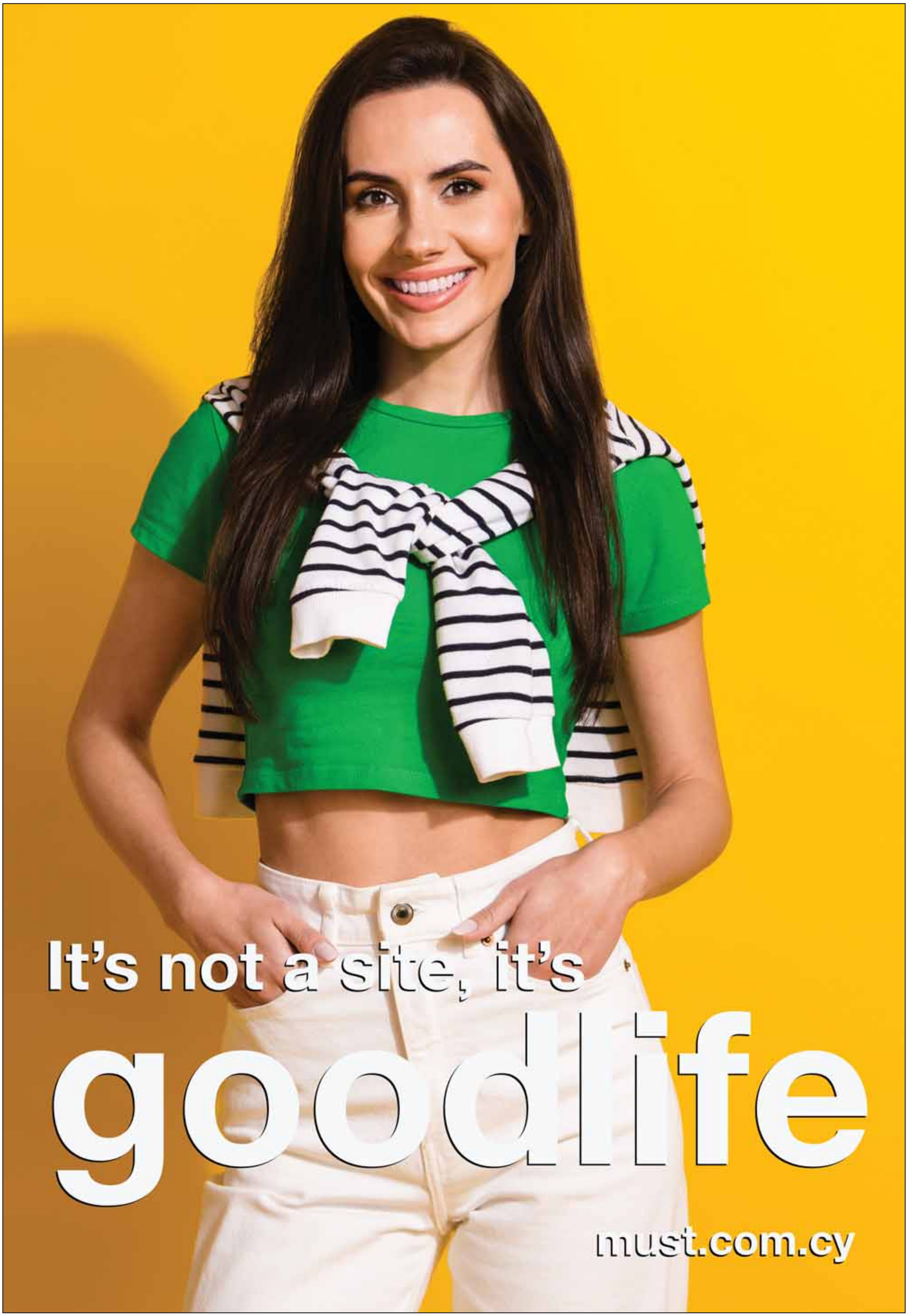
It's not a site, it's
goodlife
must.com.cy

Το ακριβό «στοίχημα» της πράσινης μετάβασης

Απαιτούνται επενδύσεις και καταναλωτικές δαπάνες ύψους 164,9 δισ. έως το 2030

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Πολλαπλές προκλήσεις θέτουν οι στόχοι για την ενεργειακή μετάβαση της ελληνικής οικονομίας προς την κλιματική ουδετερότητα, όπως αποτυπώνονται στη δεύτερη έκδοση του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), οι οποίοι θα κριθούν εν πολλοίς από τις δημοσιονομικές δυνατότητες στήριξης επενδύσεων και καταναλωτικών δαπανών ύψους 164,9 δισ. ευρώ που απαιτούνται έως το 2030.

Μόνο τα νοικοκυριά θα χρειαστεί να δαπανήσουν 9,2 δισ. ευρώ κατ' έτος τη διετία 2024-2025 και 11,6 δισ. κατ' έτος την πενταετία 2025-2030 για την ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών, ενεργειακά αποδοτικό οικιακό εξοπλισμό και αγορά ηλεκτρικών αυτοκινήτων. Η μέση ετήσια καταναλωτική δαπάνη που απαιτείται για την πράσινη μετάβαση των νοικοκυριών χαμηλής εισοδηματικής τάξης εκτιμάται στα 4 δισ. ευρώ για την περίοδο 2025-2030, γι' αυτό και οι συντάκτες του ΕΣΕΚ επισημαίνουν ως ιδιαίτερα σημαντική την ανάληψη δράσεων για την επιδότηση και διευκόλυνση

Η «Κ» παρουσιάζει τη δεύτερη έκδοση του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα.

στη χρηματοδότηση νοικοκυριών μεσαίας και χαμηλής εισοδηματικής κατηγορίας, για να μην οδηγηθούν σε «ενεργειακή φτώχεια».

Εξοικονόμηση ενέργειας

Η μεγαλύτερη πρόκληση στον δρόμο για την ενεργειακή μετάβαση και την κλιματική ουδετερότητα για τη χώρα είναι ο τομέας της ενεργειακής εξοικονόμησης. Το ΕΣΕΚ, που έθεσε στη διάθεση των φορέων για διαβούλευση το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και παρουσιάζει σήμερα η «Κ», θέτει ως στόχο τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου κατά 55% το 2030 σε σχέση με το 1990 και μηδενισμό το 2050 και επιδιώκει παράλληλα να διατηρήσει σταθερή μέχρι το 2030 την τελική ενεργειακή κατανάλωση στα περίπου 15,4 εκατ. μετρικούς τόνους ισοδύναμου πετρελαίου, δηλαδή λίγο πιο κάτω από τα επίπεδα του 2021, που σημαίνει βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας κατά 5%-7% συγκριτικά με το σενάριο αναφοράς του 2020. Η ζήτηση ωστόσο εκτιμάται ότι θα αυξάνεται χάρη στην ηλεκτροκίνηση με μεγαλύτερο ρυθμό από τις ιστορικές τάσεις, τη διασύνδεση των νησιών και τον εξηλεκτρισμό των θερμικών χρήσεων κυρίως μέσω των αντλιών θερμότητας. Μετά το 2030 αναμένεται έως και διπλασιασμός της ζήτησης λόγω της εκτεταμένης χρήσης της για την παραγωγή υδρογόνου. Ως εκ τούτου, για να επιτευχθεί ο στόχος της ενεργειακής κατανάλωσης στα ίδια επίπεδα θα πρέπει να επιτευχθεί σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας. Το βάρος πέφτει στον τομέα των κτιρίων, τα οποία θα πρέπει να μειώσουν την κατανάλωσή τους κατά περίπου 15% σε σχέση με το 2021 για να αντισταθμίσουν την αναμενόμενη αύξηση της κατανάλωσης στους τομείς βιομηχανίας και ενέργειας. Το ετήσιο ποσοστό κτιρίων κατοικίας που πρέπει να αναβαθμιστεί ενεργειακά, σύμφωνα με τους στόχους στο υπό αναθεώρηση ΕΣΕΚ, θα αυξηθεί σε 1,4% το 2030, από 0,8% σήμερα, οδηγώντας στην ενεργειακή ανακαίνιση του 19% των κτιρίων κατοικίας το 2030. Ο ρυθμός αναβάθμισης των κτιρίων τριτογενούς τομέα θα αυξάνεται ετησίως ώστε να διπλασιαστεί σε 0,8% το 2030 συγκριτικά με σήμερα, βελτιώνοντας την ενεργειακή απόδοση του 53% των συνολικών κτιρίων. Βασική πολιτική προτεραιότητα για την επίτευξη αυτού του στόχου αποτελεί η προώθηση των αντλιών θερμότητας ως αποδοτικών συστημάτων ψύξης - θέρμανσης. Το 17% των κτιρίων κατοικίας αναμένεται να καλύπτει τις θερμικές ανάγκες του με αντλίες θερμότητας το 2030, ποσοστό που θα φτάσει το 91% το 2050. Αντιστοίχως η χρήση αντλιών θερμότητας σε κτίρια του τριτογενούς τομέα αναμένεται να πλησιάσει το 69% το 2030 και το 90% το 2050. Το μερίδιο των ΑΠΕ σε θέρμανση - ψύξη εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 46% και 100% αντιστοίχως το 2030 και 2050.

Επιδότηση συσκευών

Για την επίτευξη των στόχων εξοικονόμησης κτιρίων, οι συντάκτες του ΕΣΕΚ επισημαίνουν ότι απαιτείται να συνεχιστούν τα προγράμματα εξοικονόμησης και στήριξης για αγορά προηγμένων συσκευών, με διευρυμένα μάλιστα κριτήρια για την επέκτασή του σε μεγαλύτερο αριθμό δικαιούχων, και να καταρτιστούν εξειδικευμένα προγράμματα στήριξης για τη διείσδυση των αντλιών θερμότητας. Τα προγράμματα ενεργειακής αναβάθμισης κατοικιών και κτιρίων θα πρέπει να αυξηθούν δύο ή και τρεις φορές συγκριτικά με τα παρελθόντα προγράμματα. Επιδοτήσεις θα απαιτηθούν σε μικρότερη κλίμακα και σε άλλους τομείς, όπως οι μικρές επιχειρήσεις και οι καινοτόμες πράσινες επενδύσεις. Τη μεγαλύτερη στήριξη ωστόσο θα χρειαστούν τα νοικοκυριά, στα οποία σύμφωνα με το ΕΣΕΚ αντιστοιχεί το 52% των επιπλέον επενδύσεων και δαπανών της περιόδου 2025-2030. «Καθίσταται ιδιαίτερα σημαντική τα επόμενα χρόνια η ανάληψη δράσεων για την επιδότηση και τη διευκόλυνση πρόσβασης στη χρηματοδότηση των νοικοκυριών χαμηλής και μεσαίας εισοδηματικής κατηγορίας», αναφέρεται χαρακτηριστικά στο κείμενο του ΕΣΕΚ.

Βασικός στόχος είναι η μείωση των αερίων του θερμοκηπίου κατά 55% το 2030 σε σχέση με το 1990 και ο μηδενισμός το 2050. Σύμφωνα με το σχέδιο, στο 17% των κτιρίων κατοικίας αναμένεται να καλύπτονται οι θερμικές ανάγκες με αντλίες θερμότητας το 2030, ποσοστό που θα φτάσει το 91% το 2050.

Η συμμετοχή των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή θα φτάσει στο 79%

Η ενεργειακή μετάβαση θέτει και δημοσιονομικές προκλήσεις καθώς οι στόχοι για περιορισμό των υγρών καυσίμων θα επιφέρουν μείωση των δημοσίων εσόδων, τα οποία σύμφωνα με τους συντάκτες του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα θα αντικατασταθούν με νέους φόρους. Σύμφωνα με τους στόχους του ΕΣΕΚ, το 2030 οι ΑΠΕ θα συμμετέχουν με ποσοστό 29% στον τομέα των μεταφορών, ενώ σημαντική θα είναι και η συμμετοχή των προηγμένων βιοκαυσίμων.

Το ΕΣΕΚ προσβλέπει στην ανάπτυξη των ΑΠΕ σε όλους τους τομείς. Ο στόχος που τίθεται για τις ΑΠΕ ως μερίδιο στο σύνολο της ακαθάριστης ενεργειακής κατανάλωσης για το 2030 είναι 44%, έναντι 35% του προηγούμενου ΕΣΕΚ. Στην ηλεκτροπαραγωγή, ο στόχος είναι η συμμετοχή των ΑΠΕ να φτάσει το 2030 στο 79% από 61% στο προηγούμενο ΕΣΕΚ και 80% στο αρχικό σχέδιο που παρουσιάστηκε τον Ιανουάριο.

Ο στόλος ηλεκτρικών οχημάτων αναμένεται να αυξηθεί από περίπου 25.000 οχήματα σήμερα σε 750.000 το 2030.

Η συνολική ισχύς ΑΠΕ στο σύστημα προβλέπεται να φτάσει το 2030 στα 23,5 GW από 11,5 GW σήμερα. Τα χερσαία αιολικά αυξάνονται από τα 7 GW στο σχέδιο του Ιανουαρίου στα 7,6 GW ενώ τα υπεράκτια αιολικά μειώνονται από 2,7 GW σε 1,9 GW. Τα θαλάσσια αιολικά αναμένονται να αναπτυχθούν προς το τέλος της παρούσας δεκαετίας και να φθάσουν σε επενδύσεις σημαντικού ύψους μετά το 2030. Η ισχύς των φωτοβολταϊκών μειώνεται στα 13,4 GW από τα 14,1 GW στο σχέδιο του Ιανουαρίου και της αποθήκευσης στα 5,3 GW από τα 8,1 GW, εκ των οποίων τα 3,1 GW μπαταρίες και τα 2,2 GW αντλησιοταμίευση. Η ισχύς των μονάδων φυσικού αερίου αυξάνεται από τα 7 GW στο σχέδιο του Ιανουαρίου στα 7,7 GW ενώ η λιγνιτική ισχύς μηδενίζεται από το 2028, οπότε θα τεθεί εκτός λειτουργίας και η νέα μονάδα της Πτολεμαΐδας. Η συνολική παραγωγή και κατανάλωση πράσινου υδρογόνου προβλέπεται να ανέλθει στις 4,4 TWh/έτος και η εγκατεστημένη δυναμικότητα ηλεκτρόλυσης στα 1,7 GW έως το 2030. Η εγκατεστημένη ισχύς των υδροηλεκτρικών έργων αναμένεται να ανέλθει σε 700 MW έως το 2030. Ο στόλος ηλεκτροκίνητων οχημάτων σε κυκλοφορία αναμένεται να αυξηθεί από περίπου 25.000 οχήματα σήμερα σε περίπου 85.000 οχήματα το 2025 και σε πάνω από 750.000 οχήματα το 2030. Η δέσμευση CO2 από βιομηχανικές διεργασίες και ηλεκτροπαραγωγή εκτιμάται σε 0,9 εκατ. τόνους CO2/έτος το 2035 και 5,4 εκατ. τόνους CO2/έτος το 2050.

Τα χερσαία αιολικά αυξάνονται από τα 7 GW στο σχέδιο του Ιανουαρίου στα 7,6 GW, ενώ τα υπεράκτια αιολικά μειώνονται από 2,7 GW σε 1,9 GW.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ

Το LOCA CAFE ζητά να εργοδοτήσει άτομα από τρίτες χώρες για τις πιο κάτω θέσεις: λάτζα και κουζίνα

Για πληροφορίες: 99185598
Λεωφόρος Λεμεσού 17, 2112 Λευκωσία

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Γνωστοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Περι Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου Κεφ. 224, ότι συμφωνήθηκε να πωληθεί το μερίδιο ή συμφέρον στα ακίνητα που αναφέρονται πιο κάτω:
Δήλωση Μεταβίβασης: 1/Π/3334/2023
Πωλητής/τες: THEMIS PORTFOLIO MANAGEMENT, ΑΡΜΕΝΙΑΣ 60, HOLDINGS LIMITED, 2006, ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ, ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Αγοραστής: EL. IS. CONSTRUCTION LTD, ΙΩΝΙΑΣ 12, ΔΙΑΜ. 2, ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ 2, 2038 ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ, ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Ακίνητο:
Αρ. Εγγραφής: 9/584
Φύλλο/Σχέδ./Τμήμα/Τεμ./Κλίμ.: 30/37W2/9/481/4
Είδος Ακινήτου: ΟΙΚΟΠΕΔΟ
Υποΐδιοκτησίες
Εμβαδό τ.μ.: 613
Γεωγραφική Περιοχή: ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΔΗΜΟΣ ΤΣΕΡΙΟΥ,
Τοποθεσία: ΑΜΜΟΣ
Μεταβιβ. Μερίδιο στο Ακιν.: ½
Ποσό Πώλησης: €185,000,00
ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα ακίνητα ενδέχεται να υπόκεινται σε Φ.Π.Α. ο οποίος δεν συμπεριλαμβάνεται στο ποσό πώλησης.

Συμπράξεις ΔΥΠΑ με εταιρείες και πανεπιστήμια για κατάρτιση ανέργων

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Μια νέα περίοδο εξωστρέφειας διανύει το τελευταίο διάστημα η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης, καθώς παράλληλα με τα προγράμματα κατάρτισης που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και παρουσιάζουν σημαντική ζήτηση, υλοποιούνται στο πλαίσιο των υπηρεσιών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και νέες συνεργασίες για σύγχρονες ειδικότητες και προγράμματα σπουδών, με διεθνείς ή και εγχώριες εταιρείες και οργανισμούς. Ολοι δραστηριοποιούνται σε κλάδους υψηλής ειδίκευσης ή τομείς με σημαντική ζήτηση στην ελληνική αγορά εργασίας, όπως είναι η Google, η Amazon, αλλά και η Νικ. Ι. Θεοχαράκης, η ONEX και η EAB. Ο στόχος είναι δύσκολος, καθώς η παροχή ποιοτικών υπηρεσιών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που θα ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας είναι ένα ιδιαίτερα σύνθετο έργο. Είναι χαρακτηριστικό ότι η χώρα μας βρίσκεται σε πολύ χαμηλή θέση στην κατάταξη ως προς τους δείκτες δεξιοτήτων ανάμεσα στις χώρες της Ε.Ε., παρά τα εκατομμύρια ευρώ που έχουν δαπανηθεί στο παρελθόν.

Πλέον, η ΔΥΠΑ επιδιώκει την εξωστρέφεια και τις συμπράξεις με σκοπό την ανταλλαγή τεχνογνωσίας για την ορθή διάγνωση των αναγκών της αγοράς εργασίας και την ποιοτική κατάρτιση και επανακατάρτιση σε ψηφιακές ή άλλες δεξιότητες υψηλής ζήτησης. Αλλωστε, οι συνεργασίες που δημιουργήθηκαν τα τελευταία χρόνια, απέδειξαν ότι η εξωστρέφεια και η δημιουργία συμπράξεων με εταιρείες ή φορείς με μεγάλη εξειδίκευση σε συγκεκριμένους τομείς, δίνουν τη δυνατότητα για προσφορά κατάρτισης υψηλής ποιότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, εντάσσονται δράσεις συνεργασίας και εξωστρέφειας με σημαντικά αποτελέσματα με πανεπιστήμια όπως το Αριστοτέλειο Θεσσαλονίκης, ινστιτούτα ερευνών, αλλά και εταιρείες που δραστηριοποιούνται και εξειδικεύονται σε κλάδους με σημαντικές ανάγκες εκπαιδευμένου προσωπικού, όπως η ONEX και η Νικ. Ι. Θεοχαράκης. Παράλληλα, συνεχίζει τη συνεργασία της με την Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (EAB), το Ελληνοαμερικανικό Επιμελητήριο, αλλά και με εταιρείες που έχουν διεθνή παρουσία στον τομέα της πληροφορικής, όπως Google, CISCO, Amazon, Microsoft, Coursera κ.ά., που προσφέρουν δωρεάν προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης σε ανέργους, στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης τους.

Και βέβαια, συνεχίζεται στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και του μεγάλου επιδοτούμενου προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης για ανέργους και εργαζομένους, η συνεργασία με Κέντρα Διά Βίου Μάθησης, μεταξύ των οποίων και δημοσίων ΑΕΙ. Ηδη, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία που παρουσιάζει η «Κ» συνολικά, έχουν ολοκληρώσει την κατάρτιση 205.750 εργαζόμενοι και άνεργοι και έχουν πιστοποιηθεί 185.226. Συγκεκριμένα, στο πρόγραμμα κατάρτισης ανέργων, ο αριθμός των ωφελούμενων που το επέλεξαν είναι 120.994. Από αυτούς, οι 109.796 έχουν ολοκληρώσει την κατάρτιση και 102.297 έχουν λάβει και την προβλεπόμενη πιστοποίηση. Αντίστοιχα, στο πρόγραμμα κατάρτισης εργαζομένων σε κλάδους υψηλής ζήτησης, με έμφαση στις ψηφιακές και πράσινες ειδικότητες, το οποίο έχει παραταθεί έως τις 14 Οκτωβρίου, έχουν ήδη εγκριθεί 193.568 αιτήσεις. Εχουν ολοκληρώσει την κατάρτιση 95.954 ωφελούμενοι και έχουν πιστοποιηθεί 82.929 άτομα. Μεταξύ των σημαντικών συνεργειών που έχει πετύχει η διοίκηση της ΔΥΠΑ είναι αυτή με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, με το οποίο συνεργάζεται για την επικαιροποίηση ή και τη σύνταξη συνολικά 39 οδηγών κατάρτισης, για τις αντίστοιχες ειδικότητες που θα λειτουργήσουν από το σχολικό έτος 2023-2024 στις επαγγελματικές σχολές μαθητείας. Το έργο χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης. Με το Ελληνογερμανικό Επιμελητήριο και το Ινστιτούτο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΙΝΣΕΤΕ), που διαθέτουν μεγάλη εμπειρία στον τομέα του τουρισμού και της φιλοξενίας, συνεργάζεται για την ίδρυση και λειτουργία 7 πειραματικών σχολών, στις ειδικότητες του μάγειρα, του τεχνίτη επισιτισμού και του receptionist. Το έργο συγχρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ και εκτιμάται πως θα έχει αξιόλογα αποτελέσματα σε όσους νέους αλλά και μεγαλύτερους σε ηλικία θέλουν να κάνουν καριέρα στον τομέα του τουρισμού.

Τα νέα προγράμματα απασχόλησης δίνουν βαρύτητα σε σύγχρονες ειδικότητες.

Η ΔΥΠΑ συνεργάζεται με την εταιρεία Νικ. Ι. Θεοχαράκης Α.Ε., που δραστηριοποιείται στον τομέα υπηρεσιών συντήρησης κι επισκευής μηχανοκίνητων οχημάτων, για την υποστήριξη της ειδικότητας «τεχνίτη μηχανών και συστημάτων συμβατικού και ηλεκτρικού αυτοκινήτου», καθώς και συναφών ειδικοτήτων στον τομέα της συντήρησης και επισκευής οχημάτων. Μάλιστα, η εταιρεία έχει συμφωνήσει να συμβάλει στον εκσυγχρονισμό των αντίστοιχων οδηγών κατάρτισης, στην εξεύρεση ποιοτικών θέσεων μαθητείας στις επιχειρήσεις του κλάδου.

Με την ONEX Α.Ε. που δραστηριοποιείται και κατέχει ηγετική θέση στον κλάδο της ναυπηγικής βιομηχανίας, η συνεργασία αφορά τον εκσυγχρονισμό των ειδικοτήτων «τεχνίτη ναυπηγικής βιομηχανίας», «τεχνίτη υποστήριξης ηλεκτρολογικών συστημάτων» και σε συναφείς ειδικότητες που θα λειτουργήσουν στην ΕΠΑΣ Ελευσίνας, στην εξασφάλιση θέσεων μαθητείας στα ναυπηγεία και σε άλλες επιχειρήσεις του κλάδου.

Εκτός από τις παραπάνω συνεργασίες, η ΔΥΠΑ συνεχίζει τη συνεργασία της με την Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (EAB) για την ειδικότητα «τεχνίτη μηχανοσυνθέτη αεροσκαφών», με το Ελληνοαμερικανικό Επιμελητήριο για τη διερεύνηση των δεξιοτήτων που ζητούν οι επιχειρήσεις.

Σε συνεργασία με κορυφαίες επιχειρήσεις στον χώρο της τεχνολογίας, όπως Google, Amazon, Cisco, Microsoft κ.ά., στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, η ΔΥΠΑ υλοποίησε το προηγούμενο διάστημα προγράμματα κατάρτισης για ανέργους με έμφαση στην ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων, δίνοντας ευκαιρία για ποιοτική κατάρτιση με πιστοποίηση, σε περισσότερους από 50.000 ανέργους κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Μετά τη μεγάλη ανταπόκριση που είχαν τα συγκεκριμένα προγράμματα, πρόσφατα, ανακοινώθηκε η συνέχιση της συνεργασίας με τις εταιρείες Amazon, Cisco και Microsoft στο πλαίσιο της δημιουργίας μιας νέας σχολής κατάρτισης της ΔΥΠΑ για άτομα στο φάσμα του αυτισμού.

Επίσης, η ΔΥΠΑ συνεργάστηκε με τη UNICEF στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας «Εγγύηση για το παιδί» για τη διεύρυνση των ευκαιριών κοινωνικής και οικονομικής ένταξης 100 εφήβων και νέων από ευάλωτες ομάδες, όπως με αναπηρίες, με μεταναστευτικό/προσφυγικό ή μειονοτικό υπόβαθρο κ.λπ. Τέλος, συνεχίζεται η συνεργασία με ΚΕΔΙΒΙΜ των πανεπιστημίων, όπως με το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας για την υλοποίηση του προγράμματος κατάρτισης «Ηλεκτροκίνηση στην πράξη», μια ειδικότητα με μεγάλη ζήτηση στον κλάδο του αυτοκινήτου.

Εξαφανίστηκε ο ιβηρικός λύκος από τα βουνά της Ανδαλουσίας

Οι λύκοι, που εδώ και αιώνες γυρνούσαν ελεύθεροι στα βουνά της Ανδαλουσίας της νότιας Ισπανίας, αποτελούν και επισήμως εξαφανισμένο είδος. Τα τελευταία 20 χρόνια, η τοπική κυβέρνηση κάνει κάθε χρόνο «απογραφή» του πληθυσμού των λύκων σε ολόκληρη την περιφέρειά της με σκοπό να επιτηρεί την κατάσταση και να προλαβαίνει πιθανές διενέξεις με τους κατοίκους των μικρών χωριών που ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Ωστόσο, σύμφωνα με ανακοίνωση που εξέδωσε το υπουργείο

Για χρόνια, η κυβέρνηση δεν ήθελε αντιπαράθεση με το κυνηγετικό λόμπι και τους κτηνοτρόφους, τονίζει συντονιστής δράσης για την άγρια ζωή στην Ισπανία.

Περιβάλλοντος της ανδαλουσιανής ημιαυτόνομης κυβέρνησης, «από το 2020, δεν έχουμε καμία καταγεγραμμένη παρουσία λύκου στην Ανδαλουσία». Μέχρι το 2010, υπολογιζόταν πως υπήρχαν έξι έως οκτώ αγέλες στην περιοχή, κυρίως στην αχανή οροσειρά της Σιέρα Μορένα, δηλαδή περίπου 56 λύκοι συνολικά.

Η Ισπανία έχει τον μεγαλύτερο πληθυσμό λύκων στην Ευρώπη. Στα μέσα του 19ου αιώνα υπήρχαν περίπου 9.000 λύκοι κατανεμημένοι σε όλη τη χώρα. Μια πολιτική εξόντωσης, ωστόσο, που «έτρεξε» τη δεκαετία του ’70 αποδεκάτισε τον πληθυσμό αφήνοντας μόλις μερικές εκατοντάδες. Παρά το γεγονός ότι το είδος κηρύχθηκε ως εξαφανισμένο μόλις τώρα, οι ειδικοί λένε ότι δεν έχει υπάρξει καμία ένδειξη λύκου στην Ανδαλουσία τουλάχιστον από το 2013, και πιθανώς καμία νέα γέννα από το 2003. «Αυτά είναι άσχημα νέα και μας δίνουν μια δυσοίωνη πρόβλεψη για τις λίγες υπάρχουσες αγέλες λύκων στη νότια Ισπανία, οι οποίες απειλούνται μέσω της φυσικής απομόνωσης από τους λύκους της υπόλοιπης χώρας, από την απώλεια των φυσικών τους καταφυγίων, και από το παράνομο κυνήγι», δήλωσε στον βρετανικό Guardian ο Λούις Σουάρες, συντονιστής του Παγκόσμιου Ταμείου για την Αγρια Ζωή στην Ισπανία.

«Η θλιβερή απώλεια των λύκων της Ανδαλουσίας σχετίζεται άμεσα με την έλλειψη πολιτικής πρωτοβουλίας εκ μέρους της περιφερειακής κυβέρνησης ώστε να υιοθετηθούν μέτρα προστασίας», πρόσθεσε ο Σουάρες. «Είναι ακατανόητο το γεγονός ότι, παρά την κατάσταση που επικρατεί εδώ και δεκαετίες, ο λύκος δεν έχει καταχωριστεί ως είδος που κινδυνεύει με εξαφάνιση και δεν έχει υπάρξει κανένα σχέδιο ανάκαμψης», υπογράμμισε. Αν είχε χαρακτηριστεί είδος υπό εξαφάνιση, η κυβέρνηση της Ανδαλουσίας θα ήταν νομικά υποχρεωμένη να λάβει μέτρα για την προστασία του τοπικού πληθυσμού των λύκων. Ο Σουάρες εξήγησε ότι για χρόνια η κυβέρνηση είχε παραλύσει υπό τον φόβο μιας αντιπαράθεσης με το κυνηγετικό λόμπι και τους κτηνοτρόφους, και είχε περιοριστεί σε παρακολούθηση και καταγραφή του πληθυσμού των λύκων, μέχρι που έφτασε να καταγράφει «μηδέν». «Τώρα έχει την ευθύνη να σηκώσει τα μανίκια και να πιάσει δουλειά ώστε να εγγυηθεί την επιστροφή αυτού του είδους στα νότια βουνά το συντομότερο δυνατόν», είπε. «Δεν υπάρχει χρόνος για δικαιολογίες».

Τυνησία, η νέα Λιβύη της Μεσογείου

Χιλιάδες Αφρικανοί μετανάστες «στοιβάζονται» στη χώρα με την ελπίδα να περάσουν στην Ευρώπη

Της **ΒΙΒΙΑΝ ΓΙ**

Οσοι μετανάστες βρίσκουν μια θέση στα καμπ του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης, όπως ο εικονιζόμενος πατέρας με την κορούλα του, ανήκουν στους «τυχερούς». Κάποιοι οδηγούνται από τις αρχές της Τυνησίας σε καταυλισμούς που βρίσκονται στην έρημο.

Επί σχεδόν τρεις εβδομάδες πάνω από 1.000 άνδρες, γυναίκες και παιδιά από την Αφρική αγωνίζονται να επιβιώσουν σε έναν κρανίου τόπο στα σύνορα της Τυνησίας. Λιγοστά δέντρα προσφέρουν ελάχιστο ίσκιο, όπως δείχνουν τα βίντεο που έχουν τραβήξει οι μετανάστες και οι μεθοριακοί φύλακες από τη γειτονική Λιβύη, καθώς και Τυνήσιοι εργαζόμενοι σε ΜΚΟ οι οποίοι προσφέρουν περιστασιακά λίγο νερό και ψωμί. Κατά τα άλλα, τίποτα.

Οι Αρχές της Τυνησίας εγκατέλειψαν εκεί τους Αφρικανούς μετανάστες αφότου τους συνέλαβαν στο λιμάνι Σφαξ της Μεσογείου σε απόσταση κάποιων ωρών, όπου ένας αυξανόμενος αριθμός προσφύγων επιβιβάζεται φέτος σε βάρκες με προορισμό τη γειτονική Ευρώπη. Πολλοί ξυλοκοπήθηκαν από τους αστυνομικούς και κάποιοι πέθαναν στην έρημο, όπου υπάρχει μικρή ή καθόλου ιατρική βοήθεια.

Ξανά και ξανά απευθύνουν εκκλήσεις για βοήθεια από τον αριθμό τηλεφώνων που κατορθώνουν να φορτίσουν και που με τις ημέρες λιγοστεύει. «Παρακαλώ βοηθήστε μας, πεθαίνουμε», έγραψε ένας στους New York Times το Σάββατο. «Δεν έχουμε φαγητό, ούτε νερό. Είμαστε εγκλωβισμένοι. Αν υπάρχει κάποιος τρόπος να μας βοηθήσετε...». Την Κυριακή τα μηνύματα σταμάτησαν.

Η μετανάστευση προς την Ευρώπη βρίσκεται στα υψηλότερα επίπεδα από το 2016, αφού η οδός της Μεσογείου από τη Βόρεια Αφρική θέτει εκ νέου το δίλημμα για την Ευρώπη, όπου τα ξενοφοβικά συναισθήματα βράζουν και οι λιμενικοί απωθούν τους μετανάστες στη θάλασσα ή αφήνουν εκατοντάδες άλλους να πνιγούν.

Καταγγελίες για ξυλοδαρμούς και σκληρή αντιμετώπισή από τις Αρχές – «Παρακαλώ βοηθήστε μας, πεθαίνουμε. Δεν έχουμε φαγητό, ούτε νερό. Είμαστε εγκλωβισμένοι».

Είναι σε χώρες όπως η Τυνησία, η οποία έχει ξεπεράσει τη Λιβύη ως βασικό σημείο εκκίνησης για Αφρικανούς και άλλους που ονειρεύονται την Ευρώπη, στις οποίες οι Ευρωπαίοι ηγέτες ελπίζουν να αναχαιτίσουν το πρόβλημα. Επικριτές τέτοιου είδους συμφωνιών όμως θεωρούν ότι απλώς κατάφεραν να μεταθέσουν την αγριότητα. Την Κυριακή, Ιταλία, Ολλανδία και Κομισιόν υπέγραψαν συμφωνία που υπόσχεται πάνω από 1 δισ. ευρώ σε κοινοτική βοήθεια και επενδύσεις για τη σταθεροποίηση της δοκιμαζόμενης οικονομίας και την ενίσχυση των συνοριακών ελέγχων.

«Ακούσαμε όλοι ότι η πρωθυπουργός της Ιταλίας πλήρωσε τον Τυνήσιο πρόεδρο πολλά χρήματα για να κρατήσει τους μαύρους μακριά από τη χώρα της», λέει ο 32χρονος Κέλβιν, Νιγηριανός μετανάστης που βρίσκεται στα σύνορα Τυνησίας - Λιβύης. Αρνείται να πει το επώνυμό του, φοβούμενος σκληρότερη μεταχείριση. Οπως και άλλοι μετανάστες από την υποσαχάρια Αφρική που μπορεί να εισέλθει στην Τυνησία χωρίς βίζα, έχει περάσει μήνες καθαρίζοντας σπίτια και εργαζόμενος σε οικοδομές στη Σφαξ, για να συγκεντρώσει τα απαραίτητα χρήματα που θα καταβάλει στον διακινητή για να τον μεταφέρει στην Ευρώπη. Στη συνέχεια ένστολοι Τυνήσιοι έσπασαν την πόρτα του, τον χτύπησαν μέχρι να σπάσει τον αστράγαλό του και τον έβαλαν σε ένα λεωφορείο με προορισμό την έρημο.

Η συμφωνία Ευρωπαϊκής Ενωσης - Τυνησίας προχώρησε παρά τις διαμαρτυρίες ορισμένων ευρωβουλευτών και οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων που κατηγορούν την Ευρώπη ότι ενισχύει έναν επίδοξο αυταρχικό ηγέτη, τον πρόεδρο της χώρας Κάις Σαϊέντ. Εχοντας στο ενεργητικό του τη συστηματική δαιμονοποίηση των μεταναστών, ο Σαϊέντ έχει επιδοθεί τα δύο τελευταία χρόνια στην αποσύνθεση της τυνησιακής δημοκρατίας, της μοναδικής που προέκυψε από την Αραβική Ανοιξη η οποία σάρωσε την περιοχή πριν από μία και πλέον δεκαετία. Εχει φυλακίσει δεκάδες πολιτικούς αντιπάλους, χειραγώγησε την κάποτε ανεξάρτητη δικαιοσύνη, ποδηγέτησε τα ΜΜΕ και ξαναέγραψε το Σύνταγμα για να εκχωρήσει περισσότερες εξουσίες στον εαυτό του, όλα αυτά χωρίς καμία αντίδραση από τους δυτικούς συμμάχους του.

Μετά τις επικρίσεις, η Τυνησία μετέφερε ορισμένους μετανάστες από την έρημο σε καταυλισμούς και επέτρεψε στον Ερυθρό Σταυρό να παράσχει βοήθεια. Εκατοντάδες άλλοι, όμως, παραμένουν χωρίς φαγητό και στέγη. Ο πρόεδρος έχει απορρίψει τις αναφορές για μετανάστες που απελαύνονται από τη Σφαξ, εμμένοντας ότι απολαμβάνουν μόνο «ανθρώπινη μεταχείριση». Οι διαβεβαιώσεις του, όμως, διαψεύδονται από μαρτυρίες, φωτογραφίες και βίντεο των ίδιων των μεταναστών.

Ριαλτο

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
προτείνει

23

www.rialto.com.cy

13 - 16 ΤΕΤ - ΣΑΒ 20:00 (130')
Το έργο που πάει λάθος | Alpha Κύπρου **(6+)**

Ο Alpha Κύπρου παρουσιάζει τη βραβευμένη με Olivier Award κωμωδία καταστροφών των Henry Lewis, Jonathan Sayer και Henry Shields, την πιο πολυσυζητημένη θεατρική παράσταση της χρονιάς, που γνώρισε τεράστια επιτυχία σε πάνω από 30 χώρες. Υπόθεση: Μια «ερασιτεχνική» ομάδα από ατάλαντους ηθοποιούς καλείται να φέρει εις πέρας το έργο μυστηρίου *Ο φόνος στην Έπαυλη Χάμερσον*. Απόδοση-σκηνοθεσία: Φώτης Γεωργίδης. Ηθοποιοί: Μάριος Δημητρίου, Φώτης Γεωργίδης, Σοφοκλής Κασκαούνιας, Ανδρέας Τσιέλεπος, Άννα Γιαγκιώζη, Ιωάννα Λαμπροπούλου και Βασίλης Χαραλάμπους.
€20 / 15

17 ΚΥΡ 19:00 (120')
Andre Rieu's 2023 Maastricht Concert
Love is All Around

Η ετήσια γιορταστική συναυλία του André Rieu σε βιντεοσκοπημένη μετάδοση. Ο Βασιλιάς του Βαλς παρουσιάζει μια ολοκαίνουργια συναυλία γεμάτη με ξεσηκωτική μουσική και ρομαντικά βαλς από τη γενέτειρα πόλη του, το Μάαστριχτ. Μαζί με την αγαπημένη του ορχήστρα Johann Strauss, τη γοητευτική χορωδία Gospel και καλεσμένους-έκπληξη, ο André δημιουργεί ένα διασκεδαστικό πάρτι όπου η αγάπη είναι παντού!
€15 / 10

20 ΤΕΤ 20:30 (60')
Performing Silence - Πέτρος Κονναρής |
FlashArt 2023

Υπάρχει κάτι συγκινητικό στο να παίρνεις χρόνο να παρατηρείς μικρές λεπτομέρειες και να ανακαλύπτεις τι άλλο κρύβεται κάτω από την επιφάνεια. Να παρατηρείς τα χέρια να κατευθύνονται το ένα προς το άλλο, να ακούς μια βαθιά αναπνοή, να συνοδεύεις το ταξίδι κάποι@ στην πολυτιμότητα και στο _____. Καλλιτεχνική Επιμέλεια: Πέτρος Κονναρής. Ερμηνεία: Ελεάνα Αλεξάνδρου, Γεωργία Ανδρέου, Πασκάλ Καρόν, Αθηνά Γεωργίου, Αννη Χούρη, Μαριλένα Κυριάκου, Κάλια Μαλιαλή, Αριάνα Μαρκουλίδου, Δέσποινα Μιχαηλίδου, Αλέξης Βασιλείου. Δραματουργία: Ροδιά Βόμβολου. €12 / 10

22 – 24 ΠΑΡ – ΚΥΡ
Στάνταρ Κκόμετυ Φεστιβάλ

Οι Στάνταρ Κκόμετυ σε συνεργασία με το Θέατρο Ριάλτο, διοργανώνουν το πρώτο φεστιβάλ stand-up κωμωδίας, υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση του Γιώργου Κυριάκου. Ένα τριήμερο που αρχίζει με open-mic, παραστάσεις μουσικής κωμωδίας και stand-up comedy δωρεάν για όλη την οικογένεια στην Πλατεία Ηρώων. Στη συνέχεια, το Φεστιβάλ μεταφέρεται στο Θέατρο Ριάλτο για δύο παραστάσεις κατάλληλες για 16+, συστήνοντας στο κοινό τους κορυφαίους Κύπριους stand-up κωμικούς. Ακολουθούν ποτό, μουσική και συζήτηση με τους κωμικούς και impromptu open-mic στο Σουσού Bar. Οι εκδηλώσεις ολοκληρώνονται με ανοικτή συζήτηση στη σκηνή του θεάτρου, ενώ το Φεστιβάλ θα προσφέρει στο κοινό την ευκαιρία να γνωρίσει την αυθεντική stand-up κωμωδία, μέσα από δωρεάν σεμινάρια και συζητήσεις. (Περισσότερα στο αναλυτικό πρόγραμμα του Φεστιβάλ).
€12/10 (€20/15 Κάρτα Φεστιβάλ)

27 ΤΕΤ 20:30 (75')
Το Ταγκαλάκι - Ντίνος Χριστιανόπουλος |
Αντώνης Μποσκοΐτης

Ντίνος Χριστιανόπουλος, ο μεγάλος ποιητής και ο άνθρωπος των αντιφάσεων. Αυτές είναι οι δύο όψεις του που αναδεικνύονται μέσα από το θεατρικό έργο του Αντώνη Μποσκοΐτη. Το έργο αποτελεί θεατροποίηση μίας συνέντευξης επικών διαστάσεων που είχε παραχωρήσει ο Ντίνος Χριστιανόπουλος στον Αντώνη Μποσκοΐτη το 2013 και η οποία είχε κάνει μεγάλη αίσθηση με τη δημοσίευσή της. Κείμενο - σκηνοθεσία: Αντώνης Μποσκοΐτης. Παίζουν: Χάρης Φλέουρας - Αντώνης Μποσκοΐτης. Μουσική: Γιώργης Χριστοδούλου. Το τραγούδι της παράστασης ερμηνεύει ο Παντελής Θεοχαρίδης σε στίχους Θωμά Κοροβίνη.
€15 / 12

30 ΣΑΒ 11:00 (70')
Η μουσική δραπετεύει... |
Π.Κ. Επιλογή **(4+)**

Ένα μοναδικό, διαδραστικό δρώμενο με τη συμμετοχή των παιδιών και μουσική με έργα για πιάνο 4 χέρια από την Πολιτιστική Κίνηση Επιλογή. Μια μουσική περιπέτεια με ένα στοιχειωμένο κάστρο, ένα πιάνο που παίζει μόνο τρομακτική μουσική και μια οικογένεια μαγισσών, τεράτων και φαντασμάτων. Μαζί με τους μικρούς μας φίλους, θα λύσουμε μουσικούς γρίφους, θα ανοίξουμε κλειδωμένες πόρτες και θα ελευθερώσουμε τη μουσική! Συγγραφή κειμένου: Κορίνα Βασιλείου, Εμψυχώτρια στη σκηνή: Πέννυ Φοινίρη, Πιάνο: Gergana Georgieva, Κορίνα Βασιλείου.
€8 / 6

30 ΣΑΒ 20:30 (45')
MOS - Open House Festival |
Στέγη Χορού Λεμεσού **(8+)**

Δύο περφόρμερ συνδιαλέγονται με εικόνες ασύνδετες μεταξύ τους και επιχειρούν να προσδώσουν τη δική τους καταγραφή στον χώρο. Το σώμα και η (μικρο)κίνηση συνυπάρχουν με παράδοξα αντικείμενα και υλικά, λειτουργώντας ως μέσα παραγωγής ήχου. Οι περφόρμερ γίνονται οι διαμεσολαβητές μεταξύ αρχείου και θεατή, προτείνουν τις προσωπικές τους αποτυπώσεις, συνθέτουν τη δική τους ηχητική διασκευή ενός μη γραμμικού κινηματογραφικού σεναρίου και, τελικά, επιλέγουν τι θα μπορούσε να ακούγεται. Ιδέα & Χορογραφία: Ιωάννα Παρασκευοπούλου. Ερμηνεία: Γιώργος Κοτσιφάκης, Ιωάννα Παρασκευόπουλου. Δραματουργία: Έλενα Νοβάκοβιτς. Μία παραγωγή της Στέγης του Ιδρύματος Ωνάση.
€10 / 8

Ταμείο Θεάτρου: 77777745, boxoffice@rialto.com.cy
Εισιτήρια εκδίδονται:
- Στο ταμείο του θεάτρου: Δευτέρα - Παρασκευή 10:00 - 15:00 & 90' πριν την έναρξη των παραστάσεων
- Σε ηλεκτρονική μορφή www.rialto.com.cy
- Τηλεφωνικά 77777745

Κρατήσεις θέσεων γίνονται τηλεφωνικά και ισχύουν μέχρι και πέντε μέρες πριν από κάθε παράσταση.
*Το κοινό παρακαλείται όπως προσέρχεται έγκαιρα.

Design: Nasia Demetriou, nasiademetriou.com

ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚ 1

Εκκίνηση με τα ίδια φαβορί

Προβάδισμα για ΑΕΚ και Παναθηναϊκό

Του **ΚΩΣΤΑ ΚΟΥΚΟΥΛΑ**

Με τον πήχυ να έχει μπει ψηλά από την περυσινή σεζόν ξεκίνησε το νέο πρωτάθλημα της Σούπερ Λιγκ 1. Τα όσα συνέβησαν στο αγωνιστικό κομμάτι την προηγούμενη περίοδο, με το ενδιαφέρον να είναι αμείωτο μέχρι σχεδόν την τελευταία στροφή, προδιαθέτουν ότι και φέτος τόσο η ποιότητα όσο και η αγωνία θα κινηθούν σε ανάλογο επίπεδο. Η πλειονότητα των ομάδων ενισχύθηκε σημαντικά ενόψει του φετινού μαραθωνίου. Για τις πέντε πρώτες υπάρχει η ευρωπαϊκή πρόκληση, ενώ υπάρχουν και πολλοί μνηστήρες για τη θέση στην οποία βρέθηκε πέρυσι ο Βόλος. Το δέλεαρ της συμμετοχής στα πλέι οφ και της διεκδίκησης ενός ευρωπαϊκού εισιτηρίου είναι μεγάλο, αν και ο βαθμός δυσκολίας θα είναι μεγαλύτερος, καθώς τη σεζόν 2024-25 οι θέσεις που οδηγούν στις διοργανώσεις της UEFA μειώνονται σε τέσσερις.

Ενα στοιχείο που εκτιμάται πως θα απασχολήσει κατά κόρον την ποδοσφαιρική καθημερινότητα κατά τη διάρκεια του νέου πρωταθλήματος είναι η επάνοδος –έπειτα από αρκετά χρόνια– των Ελλήνων διαιτητών στα ντέρμπι του Big 4. Η ΚΕΔ αποφάσισε να τους ρίξει ξανά στα βαθιά νερά, με το ρίσκο να είναι μεγάλο, κυρίως όσον αφορά τις αντιδράσεις των ΠΑΕ που κατά περίσταση θα αισθάνονται αδικημένες. Δικλίδα ασφαλείας η παρουσία ξένου διαιτητή, και μάλιστα από τα ψηλά ράφια, στο VAR, τουλάχιστον στους σημαντικούς αγώνες.

Με μεγάλο ενδιαφέρον αναμένεται η επίδοση των Ελλήνων διαιτητών, ιδιαιτέρως στα ντέρμπι του Big 4.

Οι μεγάλοι

Σε κάθε πρωτάθλημα που ξεκινάει, η ομάδα που έχει σηκώσει την κούπα στο προηγούμενο έχει αυτομάτως και τον τίτλο του φαβορί. Πόσο μάλιστα η ΑΕΚ, που πέρυσι στο πέρασμά της σάρωσε τα πάντα, καθώς κατέκτησε και το Κύπελλο, στην καλύτερη σεζόν της σύγχρονης ιστορίας της. Η Ενωση κατάφερε να κρατήσει τον βασικό κορμό που είχε δημιουργήσει ο Ματίας Αλμέιδα και όπως φάνηκε και από τα φιλικά, μπαίνει στην κούρσα με... φόρα. Οι «κιτρινόμαυροι» έχουν τον πρώτο λόγο (κάτι που φαίνεται και από τις αποδόσεις των στοιχηματικών εταιρειών), όμως σε σχέση με τα όσα συνέβησαν την προηγούμενη περίοδο, φέτος υπάρχει μια σημαντική διαφορά που ανεβάζει τον δείκτη δυσκολίας. Η ΑΕΚ θα πρέπει να κρατήσει τρία «καρπούζια» στην ίδια μασχάλη και να διαχειριστεί σαφώς περισσότερες υποχρεώσεις, καθώς έχει εξασφαλίσει τη συμμετοχή της σε ομίλους ευρωπαϊκής διοργάνωσης. Δεν μένει παρά να φανεί εάν ο Αργεντινός τεχνικός και οι παίκτες του μπορούν να λειτουργήσουν σε καθεστώς μεγαλύτερης ψυχολογικής και σωματικής πίεσης.

Στις περυσινές ράγες που τοποθέτησε ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς κινείται και ο Παναθηναϊκός. Οι «πράσινοι», έχοντας πανηγυρίσει τη μεγάλη πρόκριση επί της Μαρσέιγ και έχοντας εξασφαλίσει την παρουσία τους σε ομίλους ευρωπαϊκής διοργάνωσης (ακόμη κι αν αποκλειστούν από την Μπράγκα θα είναι σε αυτούς του Γιουρόπα Λιγκ), θέλουν φέτος όχι μόνο να φτάσουν στην πηγή, αλλά και να πιουν νερό.

Μάλιστα, για τον σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκε οικονομική υπέρβαση στις μεταγραφές και με πιο γεμάτο και πιο ποιοτικό ρόστερ ελπίζουν στο τέλος να πανηγυρίσουν το πρώτο τους πρωτάθλημα μετά την περίοδο 2009-10.

Μεγάλο ερωτηματικό αποτελεί ο Ολυμπιακός. Οι «ερυθρόλευκοι», μετά την αποτυχημένη περυσινή σεζόν, άλλαξαν πρόσωπα και πράγματα σε όλους του τομείς. Με τον Ντιέγκο Μαρτίνεθ στον πάγκο τους, τον Αντόνιο Κορδόν να κρατάει ουσιαστικά τα «κλειδιά» του ποδοσφαιρικού τμήματος και μια πληθώρα νέων παικτών επιθυμούν να επιστρέψουν στην κορυφή.

Ο Ισπανός τεχνικός, πάντως, έχει δύσκολο έργο, καθώς θα πρέπει σε σύντομο χρονικό διάστημα να δημιουργήσει ένα σύνολο που να μπορεί να «χτυπήσει» σαφώς πιο έτοιμες ομάδες, όπως η ΑΕΚ και ο Παναθηναϊκός. Το δικό τους μερίδιο από την πίτα διεκδικούν φέτος ο ΠΑΟΚ και ο Αρης. Στον «Δικέφαλο» έγιναν περιορισμένες κινήσεις ενίσχυσης, γεγονός που απασχόλησε έντονα τους οπαδούς αλλά και τον Λουτσέσκου, ο οποίος, μιλώντας σε Ρουμάνους δημοσιογράφους κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας, κατέβασε τον πήχυ των προσδοκιών. Αυτό, φυσικά, δεν σημαίνει ότι στην Τούμπα δεν φιλοδοξούν να μπουν σφήνα στις τρεις μεγάλες ομάδες της Αθήνας και να κυνηγήσουν όσο περισσότερο μπορούν τον τίτλο. Αντίθετα, ο Αρης «χτίστηκε» ουσιαστικά από την αρχή, καθώς μέχρι στιγμής έχουν αποκτηθεί, ούτε λίγο ούτε πολύ, 14 παίκτες. Αυτό που προκάλεσε αίσθηση ήταν η απόφαση του Θόδωρου Καρυπίδη να αφήσει τα ηνία στα χέρια του Τόλη Τερζή, ο οποίος συνήθως είχε τον ρόλο του υπηρεσιακού προπονητή. Πρώτος στόχος, πάντως, για τον Αρη είναι η επιστροφή στους τίτλους μέσω του Κυπέλλου.

Εξάδα και σωτηρία

Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα αναμένεται από κει και πέρα η μάχη που θα δώσουν οι υπόλοιπες ομάδες της Σούπερ Λιγκ 1, τόσο για την παρουσία τους στην εξάδα, αλλά και για την αποφυγή του υποβιβασμού.

Πέρυσι ήταν ο Βόλος αυτός που πλασαρίστηκε ανάμεσα στους μεγάλους, επίτευγμα που θέλει να επαναλάβει και φέτος. Ο ανταγωνισμός για την ομάδα της Μαγνησίας αναμένεται μεγαλύτερος, καθώς τον ίδιο ακριβώς στόχο έχουν θέσει και οι ιδιαίτερα ενισχυμένοι ΟΦΗ, Ατρόμητος και Αστέρας Τρίπολης.

ΠΑΣ Γιάννινα και Παναιτωλικός παίζουν πρώτα για να εξασφαλίσουν την παραμονή τους από την κανονική διάρκεια της κούρσας και από κει και πέρα ό,τι παραπάνω έρθει είναι καλοδεχούμενο. Τον στόχο της παραμονής στην κατηγορία χωρίς περιπέτειες θέτει και η Λαμία, που πέρυσι καρδιοχτύπησε μέχρι την τελευταία αγωνιστική των πλέι άουτ, στον «τελικό» με τον Ιωνικό στη Νεάπολη.

Νέες παρουσίες

Ο Πανσερραϊκός έπειτα από 12 χρόνια επιστρέφει στη Σούπερ Λιγκ 1. Με τον Πάμπλο Γκαρσία στον πάγκο της, η ομάδα των Σερρών έχει ως μοναδικό στόχο να αποφύγει τον δρόμο της επιστροφής, όπως εξάλλου και η «Σταχτοπούτα» της κορυφαίας ποδοσφαιρικής κατηγορίας, Κηφισιά, η οποία θα χρησιμοποιεί ως έδρα το γήπεδο της Καισαριανής.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μεταγραφική ενίσχυση με στόχο το Τσάμπιονς Λιγκ

Η ΑΕΚ και ο Παναθηναϊκός ήταν οι δύο ομάδες που ξεπέρασαν το ταβάνι τους όσον αφορά τις φετινές μεταγραφικές κινήσεις τόσο ενόψει της προσπάθειάς τους να μπουν στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ, όσο βεβαίως και της διεκδίκησης των εγχώριων τίτλων. Η Ενωση έκανε τα πάντα για να κάνει δικό της τον πολυτιμότερο παίκτη του νταμπλ, τον Πινέδα, και το κατάφερε πραγματοποιώντας την ακριβότερη μεταγραφή της όλων των εποχών δίνοντας 6,5 εκατ. ευρώ στη Θέλτα για τον Μεξικανό άσο. Επίσης πρόσφερε 800.000 ευρώ στον Αρη για το 50% των δικαιωμάτων του νεαρού αμυντικού Κώστα Χρυσόπουλου. Αποκτήθηκαν, τέλος, ως ελεύθεροι οι Πισάρο (Ιντερ Μαϊάμι), Πόνσε (Ελτσε) και Σταύρος Πήλιος (ΠΑΣ Γιάννινα). Ο Παναθηναϊκός είχε ίσως το πιο... θερμό του καλοκαίρι, καθώς έχει ξοδέψει τουλάχιστον 7 εκατ. ευρώ για την ενίσχυσή του. Βιλένα (3 εκατ. ευρώ), Αράο (2,5 εκατ. ευρώ) και Μπράουν (1,5 εκατ. ευρώ) ήταν οι κινήσεις για τις οποίες δαπανήθηκαν σημαντικά ποσά, ενώ επίσης αποκτήθηκαν ως ελεύθεροι οι Γεβντάι (Λοκομοτίβ Μ.), Τζούρισιτς (Σαμπντόρια), Μπλαντένοβιτς (Λέγκια), Ζέκα (Κοπεγχάγη). Στον Ολυμπιακό, τα πάντα χτίζονται από την αρχή. Εκτός από νέο προπονητή (Ντιέγκο Μαρτίνεθ), έχουν γίνει εννέα μεταγραφές. Από αυτές ο Εζέ αναμένεται να στοιχίσει περίπου 4 εκατ. ευρώ, ενώ οι υπόλοιποι (Ιμπόρα, Κίνι, Αλεξανδρόπουλος, Φρέιρε, Πορόζο, Ελ Κααμπί, Σκάρπα, Μπρνιτς) αποκτήθηκαν είτε ως ελεύθεροι είτε ως δανεικοί. Οσον αφορά στον ΠΑΟΚ, χρήματα δόθηκαν για τους Γουίλιαμ Τροστ-Εκόνγκ (1,1 εκατ.) και Οζντόεφ (450.000), ενώ Κεντζιόρα, Σαμάτα και Μπαμπά πήγαν στην Τούμπα ως ελεύθεροι. Τέλος, ρεκόρ αποκτήσεων έκανε ο Αρης, καθώς στο «Βικελίδης» δίνουν το «παρών» 14 νέοι παίκτες. Πρόκειται για τους Φεράρι, Πάβισιτς, Ματαρίτα, Φατόρε, Χουτεσιώτη, Αϊδόνη, Σαβέριο, Μενέντες, Τζούρασεκ, Ζαμόρα, Κάρλσον, Ζιλ, Μορόν, Μοντόγια, που ήρθαν ως ελεύθεροι ή ως δανεικοί.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.300,47	1.285,27	15,20	1,18%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	3.165,32	3.123,55	41,77	1,34%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	8.499,15	8.448,81	50,34	0,60%
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3.958,79	3.899,19	59,60	1,53%
ATHEX SELECT PLUS	4.537,95	4.475,35	62,60	1,40%
ATHEX SELECT	6.943,62	6.863,67	79,95	1,16%
FTSE/XA MID & SMALL CAP ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	5.858,57	5.827,08	31,49	0,54%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	2.129,53	2.109,35	20,18	0,96%
FTSE/XA ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ PLUS	4.020,94	3.963,96	56,98	1,44%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	753,84	744,71	9,13	1,23%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	2.348,98	2.321,53	27,45	1,18%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.067,83	1.049,25	18,58	1,77%
FTSE/Χ.Α. ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.513,80	4.455,17	58,63	1,32%
FTSE/Χ.Α. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.326,78	1.309,48	17,30	1,32%
FTSE/Χ.Α. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	8.209,98	8.155,54	54,44	0,67%
FTSE/Χ.Α. ΕΜΠΟΡΙΟ	1.282,66	1.247,76	34,90	2,80%
FTSE/Χ.Α. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	16.087,74	15.602,56	485,18	3,11%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΟΦΙΜΑ & ΠΟΤΑ	9.953,13	10.034,01	-80,88	-0,81%
FTSE/Χ.Α. ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	10.034,76	9.721,90	312,86	3,22%
FTSE/Χ.Α. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΥΛΙΚΑ	4.485,10	4.443,10	42,00	0,95%
FTSE/Χ.Α. ΕΝΕΡΓΕΙΑ	5.244,74	5.158,08	86,66	1,68%
FTSE/Χ.Α. ΤΑΞΙΔΙΑ & ΑΝΑΨΥΧΗ	2.834,08	2.820,70	13,38	0,47%
FTSE/Χ.Α. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	2.955,91	2.928,67	27,24	0,93%
FTSE/Χ.Α. ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	4.000,56	3.936,45	64,11	1,63%
FTSE/Χ.Α. ΥΓΕΙΑ	475,58	474,98	0,60	0,13%
FTSE/Χ.Α. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	5.652,57	5.591,81	60,76	1,09%

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΤΡΑΠΕΖΕΣ	37.451.792,20
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	9.251.038,32
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	7.739.998,31
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	7.340.434,21
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	4.069.872,18
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	3.568.354,14
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	3.294.475,83
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	2.984.956,85
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	2.821.254,94
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	2.558.473,76
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	1.554.444,76
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.536.899,60
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	1.387.943,00
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	716.269,57
ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	709.165,03
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	561.183,98
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	520.043,70
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	466.791,94
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	449.332,11
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	359.106,62
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	267.973,45
ΥΔΡΕΥΣΗ	242.781,22
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	235.423,57
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	196.132,62
ΕΠΙΠΛΑ	177.895,86
ΣΙΔΗΡΟΣ & ΧΑΛΥΒΑΣ	172.316,57
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	164.381,21

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
UNIBIOS (ΚΟ)	1,270	13,39%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	0,424	-5,78%
ΙΝΤΕΡΤΕΚ (ΚΟ)	1,545	5,46%	MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	4,090	-3,08%
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	2,175	4,57%	ΣΙΔΜΑ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΑΕ (ΚΟ)	2,860	-2,39%
ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	7,930	4,48%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	2,740	-2,14%
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	6,510	4,33%	IDEAL HOLDINGS (ΚΟ)	5,310	-1,48%
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	4,600	3,37%	AUSTRIACARD HOLD. AG (ΚΑ)	7,250	-1,36%
ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	2,000	3,36%	ΑΒΑΞ (ΚΟ)	1,600	-1,11%
AUTOHELLAS (ΚΟ)	13,400	3,24%	CPI (ΚΟ)	0,720	-1,10%
ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΟ)	2,260	3,20%	COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	26,510	-0,82%
ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,648	3,18%	BRIQ PROPERTIES ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	1,970	-0,76%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	14.299.486,27	MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	3,89%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	10.713.823,72	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	1,66%
JUMBO (ΚΟ)	9.251.038,32	UNIBIOS (ΚΟ)	0,90%
ΟΤΕ (ΚΟ)	7.739.998,31	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	0,73%
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	6.488.140,73	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	0,59%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	5.924.929,29	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	0,57%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	4.454.608,88	ΙΝΤΕΡΤΕΚ (ΚΟ)	0,54%
ΔΕΗ (ΚΟ)	3.579.402,95	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	0,35%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	3.294.475,83	INTRAKAT (ΚΟ)	0,35%
ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	2.982.978,02	ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	0,34%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

		Κλείσιμο	Μετ.%
ΒΙΟ	(ΒΙΟΧΑΛΚΟ)	6,51	4,33
CENER	(CENERGY HOLDINGS SA)	6,8	1,95
ΤΙΤΚ	(TITAN)	18,06	1,69
ΕΕΕ	(COCA COLA HBC)	26,51	-0,82
ΟΤΕ	(OTE)	14,3	1,63
ΑΡΑΙΓ	(AEGEAN AIRLINES)	12,72	0,16
ΤΕΝΕΡΓ	(ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ)	16,67	-0,48
ΣΑΡ	(ΣΑΡΑΝΤΗΣ)	7,93	4,48
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	(ΕΛΛΑΚΤΩΡ)	2,36	0,85
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	(ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ)	13,06	0,62
ΜΥΤΙΛ	(ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ)	36,28	0,55
ΛΑΜΔΑ	(LAMDA DEVELOPMENT)	6,82	1,64
ΕΛΧΑ	(ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ)	2,15	1,65
ΑΛΦΑ	(ALPHA BANK)	1,53	2
ΜΠΕΛΑ	(JUMBO)	29	3,13
ΕΤΕ	(ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ)	6,48	1,25
ΠΕΙΡ	(ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ)	3,33	0,12
ΕΥΡΩΒ	(EUROBANK)	1,5645	3,06
ΕΛΠΕ	(ΕΛΠΕ)	8,1	0
ΚΟΥΕΣ	(QUEST)	6,16	1,82
ΟΤΟΕΛ	(AUTOHELLAS)	13,4	3,24
ΕΥΔΑΠ	(ΕΥΔΑΠ)	6,6	1,23
ΟΠΑΠ	(ΟΠΑΠ)	15,32	0,52
ΜΟΗ	(MOTOR OIL)	22,54	2,27
ΔΕΗ	(ΔΕΗ)	10,11	1,76

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	221	1.271	5.410
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	6	48	2.020
FTSE/Χ.Α. Large Cap	215	1.223	3.187
MSCI GREECE REBASED	0	0	203
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.599	19.583	486.703
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	19	169	17.894
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	84	300	5.621
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	289	10.050	207.047
AUTOHELLAS (ΚΟ)	17	26	149
ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	4	30	1.690
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	14	22	637
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	35	162	6.039
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	3	16	696
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	15	54	2.238
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	56	1.606	44.039
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	2	5	1.894
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	5	14	782
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	8	12	6.924
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	22	77	8.063
HELLENiQ ENERGY (ΚΟ)	12	50	1.620
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	111	503	3.946
INTRAKAT (ΚΟ)	58	330	7.095
JUMBO (ΚΟ)	6	6	296
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	12	22	5.578
MIG (ΚΟ)	3	3	66
MOTOR ΟΙΛ (ΚΟ)	20	68	1.833
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	54	99	3.788
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	123	741	18.570
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	47	267	2.365
ΟΤΕ (ΚΟ)	39	135	11.440
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	293
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	261	3.585	77.422
ΔΕΗ (ΚΟ)	131	683	29.036
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2	2	180
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	65	262	13.372
TITAN CEMENT (ΚΑ)	1	1	726
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	81	283	5.364
Δικαιώματα σε Δείκτες	11	46	776
FTSE/Χ.Α. Large Cap	11	46	776
Δικαιώματα σε Μετοχές	12	109	579
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	14
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1	4	324
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	5	50	55
ΟΤΕ (ΚΟ)	6	55	10
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	4
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	172
Συνολική Δραστηριότητα	1.843	21.009	493.468

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 22 Αυγούστου 2023

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	2.1400	2.1500	2.1453	0.6780	“18,704”	2.1300	2.1400	2.1500	0.00
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	2.9400	2.9700	2.9516	0.3870	“26,300”	2.9500	2.9600	2.9600	0.34
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	0.6050	0.6150	0.6121	0.4090	“20,714”	0.6050	0.6150	0.6150	0.00
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)	0.0800	0.0800	0.0800	0.0000	49	0.0800	0.0875	0.0800	0.00
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.0790	0.0790	0.0790	0.5000	“3,500”	0.0790	0.0795	0.0790	0.00
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	2.6400	2.7000	2.6743	1.8860	“11,610”	2.6000	2.6800	2.6800	1.52
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1.6600	1.6800		
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0.0000	0.0000		
MINE	MINERVA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0.0145	0.0155		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0280		
ΓΕΠ	“UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)”						0.0500	0.0000		
ΕΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.3360	0.0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (EM)						0.0590	0.0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0030	0.0050		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0.0025	0.0035		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0010	0.0000		
ΧΑΕΠ	“HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (EM, Σ)”						0.0000	0.0235		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD (Σ)						0.2900	0.3380		
ΑΓΡΟ	“ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΟΣ ΑΓΡΟΥ “”Η ΠΡΟΟΔΟΣ““ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ “						1.0900	0.0000		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0.0215	0.0225		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0955	0.1090		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0.0560	0.0610		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0.8250	0.8800		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)	3.6000	3.7000	3.6832	-2.6810	“11,900”	3.4800	3.6400	3.6600	-1.08
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0.0590	0.0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0.0000	0.0600		
ΔΒΚΔ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0.9050	0.0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.6500	0.6700	0.6600	0.0090	“20,000”	0.6500	0.6800	0.6700	3.08
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0.3180	0.3640		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ	2.9800	2.9800	2.9800	0.0000	200	2.9800	3.0000	2.9800	0.00
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΟΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
ΚΕΟ	KEO PLC						1.5200	1.6100		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0.2500	0.2600		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC	0.9000	0.9200	0.9037	-1.6280	“8,597”	0.8950	0.9200	0.9000	-2.17
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0.2700	0.2860		
Τεχνολογία										
NETIN	NET INFO PLC						0.0000	1.0800		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PUBLIC LTD						0.0820	0.0890		
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0.3140	0.3140	0.3140	0.3990	165	0.3160	0.3380	0.3140	1.29
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ	0.0850	0.0850	0.0850	0.0440	999	0.0820	0.0870	0.0850	0.00
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)	0.1000	0.1000	0.1000	0.0000	“11,391”	0.0900	0.0000	0.1000	0.00
Ενέργεια										
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD						1.1200	1.1400		
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΙΕΠ	“ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)”						0.0000	0.0000		
ΙΣΕΠ	“ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)”						0.0000	0.0000		
ΚΑΕΠ	“ΚΑΡΥΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, Σ)”						0.0000	0.2300		
ΡΕΕΠ	“REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)”						0.0015	0.0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	“ERMES DEPARTMENT STORES PLC (ΑΝ, Σ)”						0.0000	0.0000		
ΧΑΣΕ	“Ch. Charilaou Group Plc (ΑΝ, Σ)”						0.0020	0.0000		
ΤΟΕΠ	“ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, Σ)”						0.0000	0.0315		
ΝΤΟΔ	“DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)”						0.0000	0.0000		
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD (ΑΝ)						0.0000	0.0800		
Βιομηχανία										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0195		
ΣΤΣΔ	“CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (ΑΝ, Σ)”						0.0000	0.0000		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	“WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (ΑΝ, Σ)”						0.0000	0.0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΛΛΗ024	Ellinas Finance Public Company Ltd (Ομόλογα)						0.0000	0.0000		
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1							89.0000	95.0000	
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2							87.1000	88.7000	

* Η διαφορά αυτή αντιπροσωπεύει την αυξομείωση της μέσης σταθμικής τιμής σε σεντ από την προηγούμενη χρηματιστηριακή συνάντηση.
** Στον υπολογισμό της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και η αξία και τα τεμάχια συναλλαγών που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο ‘Απλή Προσυμφωνημένη Συναλλαγή’.
Ειδική κατηγορία διαπραγμάτευσης: Στην Κατηγορία αυτή θα ταξινομούνται εταιρείες όταν ενδεχομένως θα συντρέχουν σοβαρά λόγοι μη πλήρους συμμόρφωσης τους με τη νομοθεσία και μη παροχής επαρκών στοιχείων /εγγυήσεις προς τους επενδυτές.
Αγορά ειδικών χαρακτηριστικών: ταξινομούνται εταιρείες οι οποίες έχουν: (α) δεν πτροούν τις υποχρεώσεις της διασπορές ή της εμπορευσιμότητας ή της χρηματιστηριακής αξίας της αγοράς στην οποία είναι εισηγμένες ή (β) παραλείπουν να εισαγάγουν στο Χρηματιστήριο μετοχές τους όπως προβλέπεται από το Άρθρο 129 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων ή (γ) i. για τις οποίες επίκειται ουσιαστική διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους ή ii. για τις οποίες επίκειται αντίστροφη εξαγορά ή iii. οι οποίες είναι επενδυτικοί οργανισμοί και επιζητούν την απαλλαγή τους από περιορισμό αναφορικά προς τις υποχρεώσεις τους.

NBG Securities

Οι προκλήσεις μετά την επενδυτική βαθμίδα

Η χρηματοδότηση της χώρας από τις αγορές απαιτεί διαρκή δημοσιονομική σύνεση – Τι λένε αναλυτές των Nordea και Scope

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Η επιστροφή στην κανονικότητα, την οποία θα επισφραγίσει και επίσημα η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας, όσο σημαντικό επίτευγμα και αν είναι –και, φυσικά, οφείλει να αποτελεί εθνικό στόχο–, δεν σημαίνει πως θα βάλει τέλος στις προκλήσεις για την Ελλάδα. Η χώρα ουσιαστικά παύει να αποτελεί εξαίρεση στην Ευρωζώνη, αλλά η επενδυτική βαθμίδα δεν είναι πανάκεια.

Η αξιολόγηση μιας χώρας δεν αποτελεί το βασικό και μοναδικό κριτήριο για τους επενδυτές, καθώς πλέον «ζυγίζουν» τις οικονομικές προοπτικές, επιβραβεύουν τη δημοσιονομική σύνεση και κλείνουν την πόρτα όπου βλέπουν κινδύνους πολιτικής.

Και στο σημερινό περιβάλλον αυξανόμενων επιτοκίων, τα οποία μάλιστα αναμένεται να παραμείνουν σε υψηλά επίπεδα για μεγάλο χρονικό διάστημα, δεν μπορεί καμία οικονομία –ούτε εκείνες που έχουν την απόλυτη βαθμολογία του τριπλού «Α» από τους οίκους– να «μιλάει» για χαμηλό κόστος δανεισμού.

Η σταθμισμένη μέση διάρκεια του νέου δανεισμού της χώρας μειώθηκε στα 5,5 έτη το 2022.

Την περασμένη εβδομάδα, για παράδειγμα, σε ένα sell-off «made in America», οι αποδόσεις των παγκόσμιων κρατικών ομολόγων, σύμφωνα με τον σχετικό δείκτη του Bloomberg, σκαρφάλωσαν στα υψηλότερα επίπεδα από το 2008, με αφορμή τα πρακτικά της συνεδρίασης της Fed, που έδειξαν ότι το ενδεχόμενο νέων αυξήσεων στα επιτόκια παραμένει στο «τραπέζι». Καμία αγορά δεν ξέφυγε από τις πιέσεις, με την απόδοση του ελληνικού 10ετούς να πλησιάζει και πάλι το 4%.

Η αξιολόγηση μιας χώρας δεν αποτελεί το βασικό κριτήριο για τους επενδυτές, καθώς πλέον «ζυγίζουν» τις οικονομικές προοπτικές, επιβραβεύουν τη δημοσιονομική σύνεση και κλείνουν την πόρτα όπου βλέπουν κινδύνους.

Ο Ντένις Σεν, επικεφαλής αναλυτής για την Ελλάδα του οίκου αξιολόγησης Scope Ratings, που στις αρχές Αυγούστου έδωσε στην Ελλάδα την επενδυτική βαθμίδα, υπογράμμισε ένα πολύ σοβαρό ζήτημα. Μετά την έξοδο της Ελλάδας από τα προγράμματα οικονομικής προσαρμογής, τα συναφή δάνεια με ευνοϊκούς όρους και την ελάφρυνση του χρέους, η μετάβαση στη χρηματοδότηση από την αγορά δεν είναι κάτι το απολύτως θετικό – ιδίως υπό τα σημερινά υψηλότερα επιτόκια για νέο δανεισμό, όπως τόνισε.

Αυτή η μετάβαση ενέχει και κινδύνους πολιτικής.

Οπως εξηγεί ο Σεν στην «Κ», καθώς οι όροι δανεισμού διευκολύνονται για την Ελλάδα και τα μεταρρυθμιστικά «κοστούμια» απομακρύνονται, η ανησυχία είναι να υπάρξει μια αργή στροφή προς την ανατροπή των μεταρρυθμίσεων των προηγούμενων ετών και την επιστροφή σε πιο χαλαρή δημοσιονομική πολιτική για την αντιστάθμιση των σοβαρών απωλειών εισοδήματος της προηγούμενης δεκαετίας.

Καθώς η Ελλάδα δανείζεται στις αγορές, αποπληρώνει πρόωρα ορισμένα από τα δάνεια διάσωσης και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα επιταχύνει την ποσοτική σύσφιγξη, το ελληνικό χρέος που βρίσκεται στην κατοχή του επίσημου τομέα θα περάσει σταδιακά και πάλι σε ιδιωτικά «χέρια» και άρα τα ομόλογα θα είναι πιο ευάλωτα σε μεταβολές.

Πέραν των παραπάνω, η μετάβαση από τα προγράμματα διάσωσης πίσω στη «μεταχείριση» των κεφαλαιαγορών επηρεάζει επίσης σταδιακά αρνητικά την ισχυρή δομή του χρέους της Ελλάδας. Για παράδειγμα, όπως εξηγεί ο Σεν, η σταθμισμένη μέση διάρκεια του νέου δανεισμού της χώρας μειώθηκε στα 5,5 έτη το 2022 και εκ νέου στα 4,6 έτη το 2023 έως σήμερα. Η μέση διάρκεια του ανεξόφλητου ελληνικού χρέους είναι 19,6 έτη.

Το υψηλότερο κόστος δανεισμού στις κεφαλαιαγορές αυξάνει σταδιακά και το μέσο κόστος επιτοκίου. Η απόδοση των 10ετών ελληνικών κρατικών ομολόγων κινείται επί του παρόντος στο 3,9%, έναντι του 5,1% που είχε βρεθεί τον Οκτώβριο του 2022, αλλά εξακολουθεί να είναι σημαντικά υψηλότερη από τα χαμηλά του Αυγούστου του 2021 και του 0,5%. Αυτό σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Scope αύξησε το (χαμηλό) το μέσο επιτόκιο επί του δημόσιου χρέους στο 1,5% το 2023, από 1,2% στα χαμηλά του 2021. Ο οίκος αναμένει ότι θα αυξηθεί περαιτέρω στο 2,0% έως το 2028 – ωστόσο, θα παραμείνει αρκετά κάτω από τα επίπεδα των αρχών της δεκαετίας του 2010.

Η «άμυνα» σε όλα τα παραπάνω δεν είναι άλλη από τη συνέχιση μιας συνετής δημοσιονομικής πολιτικής.

«Φυσικά, η επιστροφή στις αγορές φέρνει προκλήσεις καθώς και ευκαιρίες», σχολιάζει στην «Κ» και ο Γιαν βον Γκέριχ, επικεφαλής αναλυτής της Nordea Research. Είναι πολύ πιο εύκολο να διατηρηθούν σε προσιτά επίπεδα οι αποδόσεις στις εκδόσεις νέων ομολόγων, εάν το μεγαλύτερο μέρος του χρέους αποτελείται από μακροπρόθεσμα δάνεια που λήγουν μετά τη λήξη του κάθε νέου ομολόγου, όπως εξηγεί.

Επίσης, τονίζει, οι τρέχουσες αποδόσεις αναμφίβολα απεικονίζουν σε κάποιο βαθμό τη σύνθεση του ελληνικού χρέους και θα μπορούσε κανείς να υποθέσει ότι καθώς αυξάνεται το μερίδιο της χρηματοδότησης από την αγορά, αυτό θα ασκήσει επίσης ανοδική πίεση στα επίπεδα χρηματοδότησης. Και το μεγαλύτερο μερίδιο χρηματοδότησης από την αγορά, φυσικά, αφήνει επίσης τη χώρα πιο ευάλωτη σε πιθανές αντίξοες συνθήκες, ενώ οι κίνδυνοι αναχρηματοδότησης αυξάνονται. «Αλλά αυτό ουσιαστικά σημαίνει κανονικότητα στο σημερινό περιβάλλον. Και εάν η Ελλάδα παραμείνει σε τροχιά μεταρρυθμίσεων και δημοσιονομικής πειθαρχίας, δεν έχει τίποτα να φοβηθεί», καταλήγει ο αναλυτής.

Συνεπώς, η δημοσιονομική σύνεση πρέπει να είναι διαρκής. Ναι, είναι το απαραίτητο εισιτήριο για την επενδυτική βαθμίδα, αλλά είναι ακόμη πιο σημαντικό να διατηρηθεί και μετά από αυτήν, και το παρελθόν έχει δείξει πως οι αγορές δεν διστάζουν να την επιβάλουν.

Πάντως, ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους έχει φροντίσει να θωρακίσει την οικονομία από τις αυξήσεις των επιτοκίων. Χάρη στην ενεργή στρατηγική διαχείρισης χαρτοφυλακίου που έχει εφαρμόσει τα τελευταία χρόνια, καταφέρνοντας να υπερ-αντισταθμίσει τον επιτοκιακό κίνδυνο (over-hedging), το πραγματικό κόστος για το ελληνικό Δημόσιο από τις νέες εκδόσεις κινείται πολύ κάτω από το επιτόκιο της αγοράς.

Μικρά κέρδη σημείωσε το Χρηματιστήριο

Μικρά κέρδη σημείωσε το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου την Τρίτη, εν μέσω θετικού κλίματος στις διεθνείς αγορές. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 126,79 μονάδες, σημειώνοντας οριακή αύξηση σε ποσοστό 0,29%.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 76,84 μονάδες, καταγράφοντας άνοδο σε ποσοστό 0,30%. Η ημερήσια αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €228.431.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 126,79 μονάδες, σημειώνοντας οριακή αύξηση σε ποσοστό 0,29%.

Όσον αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, Κύρια Αγορά και Εναλλακτική Αγορά σημείωσαν άνοδο σε ποσοστό 0,35% και 0,27%, αντίστοιχα.

Αντίθετα, Επενδυτικές Εταιρείες και Ξενοδοχεία δεν παρουσίασαν μεταβολή.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €77.626 (τιμή κλεισίματος €2,96 – άνοδος 0,34%), της Salamis Tours (Holdings) με €43.830 (τιμή κλεισίματος €3,66 – πτώση 1,08%), της Ελληνικής Τράπεζας με €40.126 (τιμή κλεισίματος €2,15 – χωρίς μεταβολή), της Logicom με €31.048 (τιμή κλεισίματος €2,68 – άνοδος 1,52%) και της Κυπριακής Εταιρείας Τσιμέντων με €13.200 (τιμή κλεισίματος €0,67 – άνοδος 3,08%).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, τέσσερις κινήθηκαν ανοδικά, δύο κινήθηκαν καθοδικά και επτά παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 115.

Φόβοι για νέες αυξήσεις επιτοκίων λόγω ανόδου της τιμής του αερίου

Συνεχή αναταραχή στις αγορές ομολόγων προμηνύει η πρόσφατη άνοδος της τιμής του φυσικού αερίου, η οποία, αν και οφειλόμενη σε συγκυριακούς παράγοντες, επαναφέρει τον φόβο μιας επιτάχυνσης του πληθωρισμού και των συνεπακόλουθων νέων αυξήσεων των επιτοκίων. Αναλυτές της αγοράς πιθανολογούν νέες αυξήσεις επιτοκίων με σκοπό την ανάσχεση του πληθωρισμού και αναπόφευκτα νέες αναταράξεις στις αποδόσεις των ομολόγων. Η κατάσταση είναι παρεμφερής σε Ευρωζώνη και ΗΠΑ, καθώς η ίδια αβεβαιότητα επικρατεί ως προς τις επόμενες κινήσεις των κεντρικών τραπεζών.

Οι επενδυτές προεξοφλούν μεγάλες διακυμάνσεις στην αγορά ομολόγων σε Ευρώπη και ΗΠΑ.

Στην Ευρώπη την ανησυχία πυροδότησε η εκτόξευση της τιμής του φυσικού αερίου κατά 30% σε μόνο μία ημέρα. Ετσι οι τράπεζες ING Groep, Rabobank και Saxo Bank προειδοποιούν για τον κίνδυνο νέας επιτάχυνσης του πληθωρισμού και προϊδεάζουν τους επενδυτές για νέες αυξήσεις των επιτοκίων από την ΕΚΤ. Μιλώντας στο Bloomberg ο Μπέντζαμιν Σρέντερ, αναλυτής επιτοκίων της ING, επισημαίνει πως «ξαφνικά χτυπούν και πάλι οι κώδωνες του κινδύνου για τον πληθωρισμό», καθώς «οι πρόσφατες αυξήσεις της τιμής του φυσικού αερίου σκιαγραφούν τον κίνδυνο νέων ρηγμάτων στην προσφορά».

Οι αγορές δίνουν προς το παρόν πιθανότητα 40% να προχωρήσει η ΕΚΤ σε νέα αύξηση επιτοκίων κατά 25 μονάδες βάσης τον Σεπτέμβριο, ενώ η Rabobank εκτιμά πως η ΕΚΤ «θα χρειαστεί να επιδείξει μεγαλύτερη αποφασιστικότητα» για να αναχαιτίσει τον πληθωρισμό, δεδομένου του κινδύνου νέου ενεργειακού σοκ.

«Η ενέργεια αποτελεί πραγματικά σημαντικό σκόπελο για την ΕΚΤ», σχολιάζει ο Λιν Γκράχαμ Τέιλορ, αναλυτής της Rabobank, ενώ η Αλθέα Σπινότζι, στρατηγική αναλύτρια της Saxo Bank, προεξοφλεί πως «η ενέργεια θα κρατήσει τον πληθωρισμό σε υψηλά επίπεδα και πάνω από τον στόχο της κεντρικής τράπεζας». Η κ. Σπινότζι προσθέτει εμφατικά, άλλωστε, πως «ο χειμώνας έρχεται και θα αυξηθεί η ζήτηση για φυσικό αέριο», αλλά εκτιμά ότι η ΕΚΤ θα τηρήσει στάση αναμονής για καιρό ακόμη. Προς το παρόν, βέβαια, ο πληθωρισμός αποκλιμακώνεται στην Ευρωζώνη και σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις υποχώρησε τον Ιούλιο στο 5,3%, από το 5,5% στο οποίο βρισκόταν τον Ιούνιο. Παραμένει, ωστόσο, ακόμη ανησυχητικά υψηλότερος από τον στόχο του 2%. Παράλληλα, η Ευρώπη διαθέτει άφθονα αποθέματα ενέργειας, αλλά εξακολουθεί να καταβάλλει τετραπλάσιο κόστος σε σύγκριση με τις αντίστοιχες τιμές στις ΗΠΑ και περίπου διπλάσιο σε σύγκριση με τα προ πανδημίας επίπεδα.

«Ξαφνικά χτυπούν και πάλι οι κώδωνες του κινδύνου για τον πληθωρισμό», τονίζει ο Μπέντζαμιν Σρέντερ, αναλυτής επιτοκίων της ING. Προς το παρόν, οι αγορές δίνουν πιθανότητα 40% να προχωρήσει η ΕΚΤ σε νέα αύξηση επιτοκίων κατά 25 μονάδες βάσης τον Σεπτέμβριο.

Ανάλογο κλίμα ανησυχίας επικρατεί και στις ΗΠΑ, όπου οι επενδυτές προεξοφλούν μεγάλες διακυμάνσεις σε τιμές και αποδόσεις των ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου. Αιτία η αβεβαιότητα για την πορεία της οικονομίας που ενδέχεται να επηρεάσει τις κινήσεις της ομοσπονδιακής τράπεζας και να διατηρήσει τα επιτόκια σε υψηλά επίπεδα για περισσότερο από όσο είχε έως τώρα εκτιμηθεί. Ηδη στελέχη της Fed δηλώνουν πως πρέπει να γίνει ακόμη «πολλή δουλειά», καθώς ο πληθωρισμός στην υπερδύναμη παραμένει σε επίπεδα σαφώς άνω του στόχου. Ενδεικτική του προβληματισμού της αγοράς είναι η σύσταση στρατηγικών αναλυτών της Barclays προς τους επενδυτές να πουλήσουν τα διετή ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου που έχουν στο χαρτοφυλάκιό τους. Εκτιμούν πως τα επιτόκια θα παραμείνουν φέτος σε υψηλά επίπεδα, αντικρούοντας τις πρόσφατες αισιόδοξες εκτιμήσεις πως η Fed θα εγκαινιάσει γύρο μειώσεων των επιτοκίων, αρχής γενομένης από τον Μάρτιο του 2024. Ηδη οι αποδόσεις των δεκαετών του αμερικανικού δημοσίου έχουν πάρει την ανιούσα και οδεύουν προς τα υψηλά επίπεδα του περασμένου έτους.

Deloitte.

2023 Global Human Capital Trends

Στελέχη από κορυφαίους οργανισμούς αναλύουν τις νέες βασικές αρχές για έναν κόσμο χωρίς όρια.

© 2023 Deloitte Limited